کوردم . و بو وجهله حصوله کلن کتابك
اسمنی (عقیدهٔ ادبیه ترجمهٔ قصیدهٔ زینبیه)
توسیم ایلدم . حسب العجز امر ترجمه‌ده
وقوعی طبیعی اولان تقصیراتمی
— مبتدیلکم و بضاعه‌سزلغم ایله مقایسه
ایدرك — تصحیح بیورملرینی ارباب
مروتدن آیروجه استرحام ایلرم .

والله المستعان وعلیه التکلان

ابن الامین احمد عزت
دار المعلمین رشدیه مأذونلرندن

عقیدهٔ ادبیه ترجمهٔ قصیدهٔ زینبیه

بسم الله الرحمن الرحیم

صَرَمَتْ حِبالَكَ بَعْدَ وَصْلِكَ زَيْنَبُ
وَالدَّهْرُ فيهِ تَصَرُّفٌ وَتَقَلُّبُ

آتش اشتیاقیله یانمقده اولدیغك زینب ؛ حجله‌گاه وصالکه کیردیکی حالده ینه مفارقت وقطع رشتهٔ مناسبت ایتدی . ایشته دهرك بوکبی تصرفاتی وتقلباتی ده واردر .

نَشَرَتْ ذَوائِبَها الَّتي تَزْهُو بِها
سُوداً وَرَأْسُكَ كَالثَّغامَةِ أَشْيَبُ

زینب ؛ او دلکش زلفلرینی ینه اولکی کبی سیم سیاه اولدیغی حالده مفتخرانه فقط متعجبانه برصورتده نشر ایدییور . طراوت جوانیسنی حالا محافظه ایدییور . سن ایسه قوجادك ، پیرفانی اولدك

صاچك صقالك آق يوشان چيچكى كبى آغردى قالدى .

بيت

موى سفيد از كفن آرد سلام
پشت خم از مرگ رساند پيام

وَاسْتَنْفَرَتْ لِمَا رَأَتْكَ وَطَالَمَا
كَانَتْ تَحِنُّ اِلَى لِقَاكَ وَتَرْغَبُ

جانانك ؛ سنى بو حالده كورنجه عادتا نفرت ايتدى . نظر استكراه ايله اولسون شمدى يوزينه باقمغه تنزل ايدهميور . مفتونى ايكن منفورى اولدك . بر وقتلر ايسه سنك ايچون چيلديرر يوزكدن كوزينى آييرهماز ايدى .

وفاسز بر قادينه اسير اولان علقمه بن عبدة الفحلك دها زياده جانى ياقمش اولملى كه قادينلر حقنده شو يولده ادارهٔ كلام ايدييور :

فَاِنْ تَسْئَلُونِى بِالنِّسَاءِ فَاِنَّنِى
خَبِيرٌ بِاَدْوَاءِ النِّسَاءِ طَبِيبُ
اِذَا شَابَ رَأْسُ الْمَرْءِ اَوْقَلَّ مَالُهُ
فَلَيْسَ لَهُ مِنْ وُدِّهِنَّ نَصِيبُ
يُرِدْنَ ثَرَاءَ الْمَالِ حَيْثُ عَلِمْنَهُ
وَشَرْخُ الشَّبَابِ عِنْدَهُنَّ عَجِيبُ

طائفهٔ نسانى اكر بندن سؤال ايدهجك اولورلرسه بن انلرك احوال خصوصيهلرندن خبردار اولديغم جهتله هر حالده ترجمان حسياتلرى اوله بيلرم : كشينك صاچى صقالى آغيرير ياخود مالى آزالورسه آرتق قادينلرك كندوسنه قارشو اظهار ايتدكلرى محبتدن اوكيمسهنك نصيبى كسلدى ديمكدر .

چونكه انلر ؛ هركيمسهنك ثروت وسامانى اولديغنى

بیلوردلرسه او کیمسه یه تمایل کوستریرلر . طراوت جوانی وشطارت عنفوانی ایسه انلرجه پك عجیبدر .

وَكَذاكَ وَصْلُ الْغانِياتِ لِاَنَّهُ
آلٌ بِبَلْقَعَةٍ وَبَرْقٌ خُلَّبُ

امیدوار وصالی اولدیغك سائر جمائل نسا دخی زینب کبی بیکانهٔ مهرو وفادرلر . آنلردن ده امیدیکی کس . چونکه آنلر چولده کورینن سرابه ، ویغمور یاغدیره جق کبی کوستروب ده یاغدیرمیان و بناءً علیه یالانجی بلوط تعبیر اولنان سحاب بی آبه بکزرلر . آنلرك آب زلال وصالیله آتش اشتیاقی تسکینه چالشمق سرابدن سیراب اولمق خلیاسیله چوللری ، صحرالری طولاشمق قدر بر بلاهتدر .

بیت

فمن یرجو من الدنیا وفاءً
کمن یرجو شراباً من سرابِ

فَدَعِ الصِّبا فَلَقَدْ عَراكَ زَمانُهُ
فَاجْهَدْ فَعُمْرُكَ مَرَّ مِنْهُ الْاَطْيَبُ

بوندن صکره اولسون مألوفی بولندیغك هوای نوجوانی‌یی براق‌ده مرد کامل اولمغه باق . تلافیٔ مافاته چالش . زیرا چوجقلغك زمانی چوقدن کچدی . عمر عزیزك اك مسعود اوانی‌ده خفت وسفاهت ایله مرور ایتدی .

ذَهَبَ الشَّبابُ فَمالَهُ مِنْ عَوْدَةٍ
وَاَتَى الْمَشيبُ فَاَيْنَ مِنْهُ الْمَهْرَبُ ؟

ایشته کنجلك ؛ بردها عودت ایتمامك اوزره کچدی کتدی . اختیارلق ایسه کلدی . کابوس منحوس کبی اوزرینه چوکشدی . کوره‌یم سنی ! شو ورطه‌دن ده کندیکی خلاص ایده بیله‌جکمیسك هانیا !؟ قاچه‌جق بر یرك وارمی ؟ هیهات !

ضَيْفٌ أَلَمَّ إِلَيْكَ لَمْ تَبْهَجْ بِهِ
فَتَرَى لَهُ أَسَفاً وَدَمْعاً يُسْكَبُ

مهمانسرای وجودکه حلول ایدن اختیارلق ؛ کندوسنه هیچ ده چهرهٔ التفات وروی بشاشت کوسترلمیه جك برمسافردر. بوکا قارشو سنك ایچون یاپیله جق برشی وارسه اوده آغلامق، صیزلامق تأسف وتلهف ایتمك وبرچوق کوز یاشلری دوکمکدر.

دَعْ عَنْكَ مَا قَدْ فَاتَ فِي زَمَنِ الصِّبَا
وَاذْكُرْ ذُنُوبَكَ وَابْكِهَا يَا مُذْنِبُ

ای مذنب! سفاهت عالمنده فوت ایتدیکك اومسعود زمانلرك خاطراتنی شویله برطرفه براقده اووقتلر ارتکاب ایتدیکك سیئاتی دوشون. دوشونده آغله عفووصفحی خصوصنده جناب غفاره یالوار.

وَاخْشَ مُنَاقَشَةَ الْحِسَابِ لِأَنَّهُ
لَابُدَّ يُحْصَى مَا جَنَيْتَ وَيُكْتَبُ

عالم فانیده ایشله مکده اولدیغك جرائم وجنایات کافةً حصر وتعداد اولنیورلر. برکون کلوب ده البته معرض محاسبه یه وضع اولنه جقلردر. بناءً علیه او کونکی مناقشاتی. استقصا آتی اندیشه ایت ده معاملات روزمره کی اکا کوره تعدیل واصلاحه چالش.

وَاللَّيْلُ فَاعْلَمْ وَالنَّهَارُ كِلَاهُمَا
أَنْفَاسُنَا بِهِمَا تُعَدُّ وَتُحْسَبُ

شوراسنی ده بیلمش اوله سك که کیجه کوندوز هر ایکیسنده آشاغی، یوقاری آلوب ویرمکده اولدیغمز نفسلرده یکان یکان صاییلیورلر. انلرده داخل حساب ایدیله جکلردر.

لَمْ يَنْسَهُ الْمَلَكَانِ حِينَ نَسِيتَهُ
بَلْ أَثْبَتَاهُ وَأَنْتَ لَاهٍ تَلْعَبُ

دفتر اعمال و آمالنك ضبط وتحريرينه مأمور
بولنان ملكلر ؛ سن بالذات ايشلديكك حالده
اونوتديغك حركات وسكناتكى ، حسنات وسيئاتكى
اونوتمازلر . دائما ثبت دفتر ايدرلر . سن ايسه
اووقتلر لهو ولعب ايله مشغول بولنورسك .

وَالرُّوحُ فِيكَ وَدِيعَةٌ اُودِعْتَها
سَتَرُدُّها بِالرَّغْمِ مِنْكَ وَتُسْلَبُ

سرمايهٔ حياتك اولان روحده بر وديعهٔ الهيه‌در .
شمديلك امانت وعاريت طريقيله هر نقدر يانكده
بولنيور ايسه‌ده قريباً استرداد اولنه‌جقدر . آندن ده
محروم قاله‌جقسك .

وَغُرُورُ دُنْياكَ الَّتِي تَسْعىٰ لَها
دارٌ حَقِيقَتُها تَزُولُ وَتَذْهَبُ

آلايشنه قاپيلوب ده كيجه كوندوز اعمار و آبادانه

چاليشديغك دنيا ايسه مائل انهدام براوه بكزر .
حقيقتى زائل ، اساسى مندرس اوله‌جقدر .

قطعه

اين عالم فانيست وفانيست درو
اين كهنه جهانيست جهانيست درو
خواهى كه درين خانه عمارت سازى
اين آب روانيست روانيست درو

وَجَمِيعُ ما حَصَّلْتَهُ وَجَمَعْتَهُ
حَقّاً يَقِيناً بَعْدَ مَوْتِكَ يُنْهَبُ

كارخانهٔ عالمده جمع وادخارينه چاليشديغك مال
ومنال ايسه بعدالوفات اولاد وعيالك طرفندن تماماً
نهب وغارت اولنه‌جقدر . بوراسى حقاً يقيناً بويله‌در .

تَبّاً لِدارٍ لا يَدُومُ نَعِيمُها
وَمَشِيدُها عَمّا قَلِيلٍ يَخْرُبُ

يوف اوخانه‌يه كه نعمتلرى دائم دكلدر . نفرين

اوكاشانه‌يه كه مشيد وا كانى چوق كچمه‌دن خراب ويباب اوله‌جقدر .

فاسمع هديت نصائحاً اولاكها

حبر لبيب عاقل متأدب

بناءً عليه عاقل . كامل ، تجربه‌كار احوال عالمدن خبردار اولان برادبيك سكا تلقين ايلديكى نصائحى سمع قبول ايله تلقى ايله كه واصل سرمنزل هدايت اوله‌سك .

اهدى النصيحة فاتعظ بمقاله

فهو التقى اللوذعى الاذرب

جهانده اك طوغرى سوز ، اك كسديرمه جواب ؛ اواديب اعظم طرفندن سكا ويريلان نصيحتلردر . آنك سوزنى طوت . نصيحتى ايله متنصح اول . چونكه اوذات ؛ سنك بيلديكك عادى واعظلردن ، دكمه ناصحلردن دكلدر . سوزنى بيلير ، علمى ايله عمل ايدر ، متقى ، متورع ، مجرب برذاهددر .

ذهب الزمان حقيقة بتبصر

والى الامور سبائب وتعقب

كوزيكى آچ ! زمان ، حقيقة برسرعت فوق العاده ايله كيديبور . عالمده هرشيئك اولى اولديغى كبى آخر وعاقبتى ده واردر . نهايت ؛ بدايتك لازم غير مفارقيدر .

لاتأمن الدهر الخؤن لانه

مازال قدماً للرجال يهذب

صاقين صاقين ! ! شو خائن دهره امين واعتماد ايتمه . زيرا او ستمكار ؛ اوته‌دنبرو نيجه آدملرى بوتهٔ مصائبده اريدوب حل ايتمشدر .

نعم ماقال ملك الشعراء

في جبهة الدهر سطر ان نظرت له

ابكاك مضمونه من مقلتيك دما

« احذر اذا كانت الايام سالمة

من يأمن الدهر آنا قط ماسلما »

دهر دولتك ناصیه حالنده منقوش بولنان شو بر سطرلق
یازی‌یه اوفاق بر نظر ایدرسه‌ك مضمونی؛ کوزلرکدن
قانلی یاشلر آقیدیر. «صحت و سلامتده مستدام اولدقچه
دوراندن حذر ایت. زیرا مسالمت ایامه کوه‌نلر؛
هیچ بر وقت قورقدقلری شیدن قورتلمامشلردر.»

وَكَذَلِكَ الْأَيَّامُ فِي غَدَرَاتِهَا

مَرَّتْ يَذِلُّ لَهَا الْأَعَزُّ الْأَنْجَبُ

زبون‌کشالکده ایامده دهر کبیدر. آنك نیجه غدرنده
الك عزیز و الك نجیب آدملر دائما ذلیل و زبون اولمقده‌در.

وَيَفُوزُ بِالْمَالِ الْحَقِيرِ مَكَانَةً

فَتَرَاهُ يُرْجَى مَا لَدَيْهِ وَيُرْغَبُ

وَيُسَرُّ بِالتَّرْحِيبِ عِنْدَ قُدُومِهِ

وَيُقَامُ عِنْدَ سَلَامِهِ وَيُقَرَّبُ

کشی؛ حقیر بیله اولسه ثروت و سامانی سایه‌سنده

رزقی آیاغنه کلور. ایستدیککنی بر ایجر، مرفهاً یشار.
نقدر اذکیا واردر که یأس و نومیدی؛ کندیلرینه کوز
آچدیرماز حرمان و حسران ایچنده قالمشلردر.

فَعَلَيْكَ تَقْوَى اللهِ فَالْزَمْهَا تَفُزْ

إِنَّ التَّقِيَّ هُوَ الْبَهِيُّ الْأَهْيَبُ

سکا توصیه ایدیورم: عالمده دائما زهد و تقوی
اوزره اول. اتقایه ملازمت ایله که داریننده فوز و فلاح
بوله‌سك. زیرا متقی اولنلر هر یرده موقر و محترمدرلر.

وَاعْمَلْ لِطَاعَتِهِ تَنَلْ مِنْهُ الرِّضَا

إِنَّ الْمُطِيعَ لِرَبِّهِ لَمُقَرَّبُ

الله ذو الجلال حضرتلرینه طاعت و عبادت ایله که
رضای ربانیسنه مظهر اوله‌سك. البته افندیسنه مطیع
اولنلر؛ اولمیانلردن دها یقیندرلر.

أَدِّ الْأَمَانَةَ وَالْخِيَانَةَ فَاجْتَنِبْ

وَاعْدِلْ وَلَا تَظْلِمْ يَطِبِ الْمُكْتَسَبُ

دائما امانتی صیانته ، خیانتدن اجتنابه چالش .
نصفت و معدلتدن آیریلمه . کیم اولورسه اولسون
حقنده ظلم ایتمه . معاملاتکی معروضاتمه توفیق
ایدرسه‌ك بازار عالمده‌کی قازانجك ده ایو اولور .

وَاحْذَرْ مِنَ الْمَظْلُومِ سَهْماً صَائِباً
وَاعْلَمْ بِاَنَّ دُعَائَهُ لَا يُحْجَبُ

صاقین صاقین !! عالمده مظلومك آهنه، انکسارینه
هدف اولمه، که آنك آهی؛ نشانگاهه اصابتده یا کلیمان
اوقه بکزر . بونکله برابر مظلومك دعاسیله هدف
اجابت آره‌سنده هیچ بر مانعه یوقدر . بوراسنی ده
بویله بیل .

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْاَقَارِبِ كُلِّهِمْ
بِتَذَلُّلٍ وَاسْمَحْ لَهُمْ اِنْ اَذْنَبُوا

اقرباء و تعلقاتکی هیچ بر وقت ترك ایتمه . سکا
قارشو هرنقدر حرمتسزلکده بولنمشلر، حتی قصور

دخی ایتمشلرسه سن ینه مسامحه ایت ، آلدیرمه .
دائما اشاغیدن آله‌رق کمال تذلل ایله انلره مقابله ایله .

وَاِذَا بُلِيتَ بِنَكْبَةٍ فَاصْبِرْ لَهَا
مَنْ ذَا رَاَيْتَ مُسَلَّماً لَا يُنْكَبُ ؟

محنتکدهٔ عالمده بر نکبته مبتلا اولورسه‌ك صبر ایله
مقابله ایله که آندن بشقه چاره‌سی یوقدر . برکره
باق باقه‌لم! شو ابتلاخانهٔ عالمده؛ درد کورمدك، منکوب
اولمدق کیمی کوره‌بیله‌جکسك !

وَاِذَا اَصَابَكَ فِي زَمَانِكَ شِدَّةٌ
وَاَصَابَكَ الْخَطْبُ الْكَرِيهُ الْاَصْعَبُ
فَادْعُ لِرَبِّكَ اِنَّهُ اَدْنَى لِمَنْ
يَدْعُوهُ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ وَاَقْرَبُ

شو زمان حزن اقترانده سکا بر شدت ، یاخود
تحملفرسا بر محنت؛ اصابت ایدرسه جناب مستعان

حضرتلرینه دعا ایت . دفع ورفعی خصوصنده اکا
یالوار . چونکه سنك ربك تعالی شانه حضرتلری
کندیسنه دعا ایدنلره ؛ شاه طمارلرندن دها یقیندر .

كُنْ مَا اسْتَطَعْتَ عَنِ الْأَنَامِ بِمَعْزَلٍ
إِنَّ الْكَثِيرَ مِنَ الْوَرَى لَا يُصْحَبُ

جمعیت بشریه ایچنده ممکن مرتبه ناسدن عزلت
ایتمکه چالش . کوشه نشین وحدت اول . زیرا عالمده
چوق کمسه‌لر واردرکه انلرله صحبت ایتمکه کلمز .

وَاجْعَلْ جَلِيسَكَ سَيِّداً يُحْظَى بِهِ
حِبْرٌ لَبِيبٌ عَاقِلٌ مُتَأَدِّبُ

عالمده جلیس وهمنشینك اوله‌جق ذات ؛ کندو-
سندن بحق استفاده اولنور . تجربه‌کار ، هنرآموز
عاقل کامل برادیب اولسون .

وَاخْتَرْ صَدِيقاً وَاصْطَفِيهِ تَفَاخُراً
إِنَّ الْقَرِينَ إِلَى الْمُقَارِنِ يُنْسَبُ

دوست اتخاذی خصوصنه کلنجه : آنی سچمه‌لی ،
وجودیله افتخار اولنور بر ذات معالیصماتی انتخاب
واختیار ایتملیسك . چونکه عالمده قرین ، مقارننه
نسبت اولنور ، کشی رفیقندن صوریلور .

وَاحْذَرْ مُؤَاخَاةَ الدَّنِيِّ لِأَنَّهَا
تُعْدِي كَمَا يُعْدِي السَّلِيمَ الْأَجْرَبُ

صاقین صاقین !! عالمده خسیس الطبع اولنلرله
مؤانست ایتمه‌که انلرك چركین خویلری – اویوزك
صاغلاملره سرایتی کبی – سکاده سرایت ایدر .

وَدَعِ الْكَذُوبَ وَلَا يَكُنْ لَكَ صَاحِباً
إِنَّ الْكَذُوبَ لَبِئْسَ خِلّاً يُصْحَبُ

هله یالانجیلری یانکه اوغراتمه . دفع ایت . وارسون
سنك اویله بر دوستك اکسك اولسون . عالمده یالانجی
ایله دوست اولمق کبی فنا برشی یوقدر .

وَذَرِ الْحَقُودَ وَلَوْ صَفَا لَكَ مَرَّةً
وَابْعَدْهُ عَنْ رُؤْيَاكَ لَا يُسْتَجْلَبُ

حقد پیشه‌لری، (کین طوتانلری) ده دوست طوتمه. او مقوله کسانی کوز او کنه بیله کتورمه که آنلر استجلابه، استیناسه اصلا یاقلاشمازلر. آنلر؛ سنی بر دفعه مسرور ایدرلرسه چوق دفعه‌ده مغموم ایدرلر.

إِنَّ الْحَقُودَ وَإِنْ تَقَادَمَ عَهْدُهُ
فَالْحِقْدُ بَاقٍ فِي الصُّدُورِ مُغَيَّبُ

کینه‌ور آدملرك مبارزه‌لری قدیم بیله اولسه حقد وحسدلری زائل اولماز. دائم وباقیدر. سینه پرکینه‌لرنده غیض وغضب او درجه گیزلودرکه عادتا غائب اولمش کتمشدر.

ملاجامی میفرماید:

باحسودان لطف خوش باشد ولی نتوان باب
کشتن آن آتش که اندر سنك وآهن مضمراست

نظماً ترجمه‌سی

حسد قلب عدو لطف ایله اولماز زائل سنکده مضمر اولان آتشه آب ایتمز اثر

وَاحْفَظْ لِسَانَكَ وَاحْتَرِزْ مِنْ لَفْظِهِ
فَالْمَرْأُ يَسْلَمُ بِاللِّسَانِ وَيُعْطَبُ

آغزیکه کانی سویله‌مکدن حذر ایت. دلیکی طوت زیرا انسان؛ سلامتی لسانیله بولدیغی کبی بلاسنی ده ینه لسانیله بولور. (سلامة الانسان فی حفظ اللسان)

وَزِنِ الْكَلَامَ إِذَا نَطَقْتَ وَلَا تَكُنْ
ثَرْثَارَةً فِي كُلِّ نَادٍ تَخْطُبُ

برسوزی سویله‌مزدن اول موازنه ایت. آندن صکره سویله. «اول اندیشه کن وانکهی کفتار» هم ده هروادیدن سویله‌مه. آزسویله، اوز سویله. چوق سویلرسه‌ك چوق یاکیلورسك. مشقت چکرسك.

شیخ سعدینك شو قطعه‌سی ده دستور العمل اولمغه شایسته‌در.

هرکه تأمل نکند در جواب
بیشتر آید سخنش ناصواب
یا سخن آرای چو مردم بهوش
یا بنشین همچو بهائم خموش

ترجمه‌سی . — دوشونه‌ده‌دن ، طاشنمه‌دن سوز
سویلیانلرك على الاكثر سوزلری یاكلش چیقیور . بونك
ایچون سوزی ؛ یا عقلی باشنده انسان كبی سویلمه‌لی .
یاخود حیوان كبی سكوت ایتملیدر .

وَالسِّرَّ فَاكْتُمْهُ وَلَا تَنْطِقْ بِهِ

إِنَّ الزُّجَاجَةَ كَسْرُهَا لَا يُشْعَبُ

خزینهٔ اسراریكی غایت مكتوم طوت . فرد
آفریده‌یه «شودر بودر» دیمه . جام قیرلدقدن صكره
تعمیر قبول ایتمدیكی كبی سرده فاش اولدقدن صكره
بر شیئه یارامامز .

وَتَوَقَّ مِنْ غَدْرِ النِّسَاءِ خِيَانَةً

فَجَمِيعُهُنَّ مَكَائِدٌ لَكَ تُنْصَبُ

طائفهٔ نسانك غدرندن ، مكرندن توقی ایت .
دائما انلردن حذر اوزره اول . او خائنلرك كافه‌سی
سنك ایچون حاضرلنمش مكر و مفسدت طوزاغیدرلر .

لَا تَأْمَنِ الْأُنْثَى زَمَانَكَ كُلَّهُ

يَوْمًا وَلَوْ حَلَفَتْ يَمِينًا تَكْذِبُ

مدت عمركده طائفهٔ نسایه — بر دقیقه‌جق اولسون —
امن و اعتماد ایتمه . انلر سنی قاندیرمق ایچون یمین
ایتسه‌لر بیله یالان یره یمین ایتمش اولورلر . صاقین اینانمه !

تُغْرِي بِطِيبِ حَدِيثِهَا وَكَلَامِهَا

وَإِذَا سَطَتْ فَهِيَ الصَّقِيلُ الْأَشْطَبُ

انلر اویله بر طائفه‌در كه طاتلی طاتلی دیللری
لطیف لطیف سوزلریله انسانك ذهننی چله‌رك
تسخیر قلوب ایدرلر . سطوت و غلبه‌یه كلنجه او طاتلی
دیللری سیف صارم كسیلیر . انسانك باشنه ییلدیرم
یاغدیررلر .

وَالْقَ عَدُوَّكَ بِالتَّحِيَّةِ وَلْتَكُنْ

مِنْهُ زَمَانَكَ خَائِفًا تَتَرَقَّبُ

دشمنلرك ایله بالكلیه قطع الفت و مناسبت ایتمه .

انلره ینه اولکی کبی سلام وکلام ایله ملاقات ومدارات ایت . فقط عمرك اولدقچه انلردن حذر ایت . دائما ترصدده اول .

وَاحْذَرْهُ يَوْماً اِنْ تَرَاهُ بَاسِماً
فَاللَّيْثُ يَبْدُو نَابُهُ اِذْ يَغْضَبُ

هرحالده بر کون دشمنك یوزیکه کولدیکنی ، پولتیقه ایتدیکنی کورورسه‌ك آندن اوجه صاقین . چونکه ارسلان ، غضبه کلنجه دیشلرینی کوستره‌رك صیرتارمغه باشلار . بناءً علیه یوزه کولن دشمن فرصت خرسزیدر .

وَاِذَا الصَّدِيقُ رَأَيْتَهُ مُتَمَلِّقاً
فَهُوَ الْعَدُوُّ وَحَقُّهُ يُتَجَنَّبُ

دشمن دکل یا ، حتی دوستك بیله تملق ایتدیکنی ، یالطاقلاندیغنی کورورسه‌ك ، آنی ترك ایت . زیرا اوسنك دشمنکدر . دشمندن ایسه صاقنمق کرکدر .

لَا خَيْرَ فِي وُدِّ امْرِئٍ مُتَمَلِّقٍ
حُلْوِ اللِّسَانِ وَقَلْبُهُ يَتَلَهَّبُ

متملق کمسه‌لرك کرچه لسانلری طاتلی ایسه‌ده قلبلری کلخن کبی آتش پوسکورور . بومقوله‌لرك ودادلرنده سداد اولمدیغندن مصاحبتلرندن هیچ بروقت خیر بکلنمز .

يُعْطِيكَ مِنْ طَرَفِ اللِّسَانِ حَلَاوَةً
وَيَرُوغُ عَنْكَ كَمَا يَرُوغُ الثَّعْلَبُ

یوزیکه کولن دوست یوقمی ؟ تلکونك آوجیی آووتمه‌سی . قبیلندن اوله‌رق دیلنك اوجندن دوکیلان شیرین سوزلریله سنی آلداتیر . صره‌سی کلنجه یان چیزر کیدر .

يَلْقَاكَ يَحْلِفُ اَنَّهُ بِكَ وَاثِقٌ
وَاِذَا تَوَارَى عَنْكَ فَهُوَ الْعَقْرَبُ

اومتملق دوست ؛ مواجهه‌کده کندوسنك برمحب

صادق وازهر جهت واثق اولدیغنه دائر یمینلر ، قسملر ایدرسه ده غیابی حالنده عادتا بر عقرب کسیلیر .

وَاِذَا رَأَيْتَ الرِّزْقَ ضَاقَ بِبَلْدَةٍ
وَخَشِيتَ فِيهَا اَنْ يَضِيقَ الْمَكْسَبُ
فَارْحَلْ فَاَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةُ الْفَضَا
طُولاً وَعَرْضاً شَرْقُهَا وَالْمَغْرِبُ

بر بلده ده رزقك طارلشدیغنی کورور ، اوراده مضایقه یه کرفتار اوله جغنی اکلارسه ك آراق او محلده طورمه ، هجرت ایت . چونکه جناب خالق الکائناتك یری طولاً ، عرضاً ، شرقاً ، غرباً پك واسعدر .

فَلَقَدْ نَصَحْتُكَ اِنْ قَبِلْتَ نَصِيحَتِي
فَالنُّصْحُ اَغْلَى مَا يُبَاعُ وَيُوهَبُ

نصیحتمی قبول ایده جك اولورسه ك ایشته بن سکا نصیحت ایتدم . بازار قباده بیع وهبه اولنان اشیا

میاننده نقدینه نصیحت قدر عالی ، غالی هیچ برشی یوقدر .

خُذْهَا اِلَيْكَ قَصِيدَةً مَنْظُومَةً
جَاءَتْ كَنَظْمِ الدُّرِّ بَلْ هِيَ اَعْجَبُ

آل سکا بر قصیدهٔ منظومه که آنك سلك نظمی انجو دیزیسی کبی منسجم بلکه دها مکمل دها منتظمدر .

حِكَمٌ وَآدَابٌ وَجُلُّ مَوَاعِظٍ
اَمْثَالُهَا لِذَوِي الْبَصَائِرِ تُكْتَبُ

مندرجاتی حکمی ، ادبی ، دینی ، دنیوی بر طاقم مواعظ جلیله یی شاملدر . امثالی ؛ یازلسه یازلسه آنجق کوزی آچیق اولنلر ایچون یازیله بیلور .

فَاصْغَ لِوَعْظِ قَصِيدَةٍ اَوْلَاكَهَا
طَوْدُ الْعُلُومِ الشَّامِخَاتِ الْاَهْيَبُ

بناءً عليه شو قصيدهٔ موعظه كونه‌يى جان قولاغيله ديكله، كه آنى سكا اهدا ايدن ذات؛ جبال علم وعرفانك شواهق شامخه‌سيدر.

اَعْنِي عَلِيّاً وَابْنَ عَمِّ مُحَمَّدٍ
مَنْ خُصَّ بِالشَّرَفِ الرَّفِيعِ الْاَنْسَبُ

يعنى ابن عم النبى امام على كرم الله وجهه‌در. اويله بر ذات ستوده صفات كه، اك بيوك رتب واك عالى نسبه شرف اختصاص ايله ممتازدر.

يارَبِّ صَلِّ عَلَى النَّبِيِّ وَآلِهِ
عَدَدَ الْخَلَائِقِ حَصْرُها لاتُحْسَبُ

يارب! سن نبى ذيشانك ايله آنك آل شرفنشانى اوزرينه عد واحصاسى نامحصور اولان مخلوقاتك صاييسى قدر صلاة وسلام ايله.

صوك

هذه اوراد الليالى السبعة والايام السبعة على الترتيب تأليف سيدى الشيخ الاكبر والكبريت الاحمر القطب الكبير والولى الشهير الشيخ محمد محيى الدين ابن العربى قدس الله روحه ونور ضريحه آمين

Kenzi Mahfi
İsmail Hakkı Bursavi

کر کسه ظاهره کوره برهان اولمسون زیرا انلر خفاش کبیدرکه آفتاب روشنی کوره مز وعین الیقین ندر بیلمز پس بزم محبتمز او مقوله ایله دکلدر وبعض کتب معتبره ده کلورکه (قال داود) علیه السلام (یارب لم خلقت الخلق فقال تعالی) (کنت کنزا مخفیاً فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف) یعنی حضرت داود علیه السلام مناجاتنده سر خلقدن یعنی ایجاددن سؤال ایدیجک جناب کبریادن کلام مذکور وارد اولدی پس بو کلام فی الاصل احادیث قدسیهٔ داودیه دن اولمش اولور نتکیم مولانا فناری علیه رحمة الباری رساله سنده کلورکه حضرت داود بر وقتده که عالم ظلماتدن منسلخ وعالم انواره متوجه ایدی حضرت ربوبیتدن سؤال ایدوب (ای رب لم خلقت الخلق) دیدکده وراء سرادقات عزتدن ندا اولندیکه (کنت کنزا مخفیاً) الحدیث پس بو روایتلرده کنز لفظی مخفی ایله موصوف اولور وبو مقامده مباحث شریفه واردر

مبحث اول بودرکه

حدیث قدسی اکا دیرلر که الله تعالی انی رسول اللهه (صلی الله تعالی علیه وسلم) الهام ویا منامله تعریف واندن اخبار اتمش اوله رسول الله دخی اول معنادن کندی عبارتیله اخبار

ایلیه بناء علی هذا قرآن حدیث قدسی اوزرینه مفضل اولور زیرا قرآن نظماً ومعناً منزلدر حدیث قدسی ایسه لفظاً منزل دکل بلکه معناً منزلدر فقط * ابن کمال حاشیهٔ تلویحده دیمشدرکه احادیث الهیه شول احادیثدرکه رسول الله علیه الصلوة والسلام انی لیلهٔ معراجده اسرار وحیدن بلاواسطة الملك ایشتمش اوله انتهی بالمعنی یعنی ابن کمال احادیث الهیه‌یی لیلهٔ معراجده واقع اولان اسرار وحیه حمل ایتمشدرکه مشهور اولدیغی اوزره طقسان بیك کلماتدرکه جبریل ویاغیری ملك واسطه سیله دکل بلکه بالذات ایدی فامانك احادیث الهیه‌یی معنای مذکوره حمل ایتدیکی جائزدرکه بحسب القرائن اوله والاحادیث الهیه واحادیث قدسیه بو نوعدندرکه تعریفی کچدی پس احادیث الهیه الهام ومنامله اولانه دخی شاملدرکه عالم ملکوتده اولان خطابات الهیه‌یه منحصر دکلدر الحاصل حدیث الهی وحدیث قدسینك ایکیسی دخی وحیدر لکن توسط ملك وعبارت الهیه ایله دکلدر مکرکه نادر اوله نتکیم شب معراجده آیت الکرسی وبعض آیاتکه وحی اولنمشدر قرآندن قلنمشدرکه نظم ومعناسیله بیله معتبردر یوخسه یالکز معناسیله دکلدر سائر احادیث

قدسیه کبی پس بوندن فهم اولندیکه هر وحی ایله اولان نسنه بحسب الظاهر قرآن اولمق لازم کلمز اکرچه الهام اولنان قرآن معنویدر حتی الهامات اهل کمال دخی بویله‌در کرك سن اکا الهام اطلاق ایله وکرك وحی زیرا ایکیسی دخی عندالقوم بردر اکرچه عرف تمییز ایدوب بطریق الادب انبیایه کوره وحی واولیایه نسبتله الهام اطلاق ایدر دعوت وارشاد دینلدیکی کبی‌که دعوت انبیانك وارشار اولیانکدر اکرچه اولیایه کوره دخی دعوت دینلور نتکیم قرآنده کلور ﴿ ادعوا الی الله علی بصیرة انا ومن اتبعنی ﴾ زیرا بوراده اهل اتباعله مراد اهل بصیرت یعنی اهل علم وکشفدر بونلر دخی رسول الله کبی بطریق الارث داعی الی الله‌در زیرا انلر دخی اهل روحدر نتکیم قرآنده کلور (یلقی الروح من امره علی من یشاء من عباده) یعنی صیغهٔ یلقی که استمراره دالدر اولیایه دخی شاملدر اکرچه اولیایه عرفا انبیاء دینلمز زیرا انلره اولان الهام وجه خاصدندر یوخسه انبیا کبی ملك وساطتیله وجه عامدن دکلدر بوجهتدن اولیا انبیا اولمز معنای لغویسنك صحتی حسبیله انلره نبی اطلاق اولنمق ایسه عرف واجماعه مخالفدر (الحاصل الهام اولیایه

فی الحقیقه وحی دینلور زیرا الهام اولندقلری معنی
اسرار قرآندندر واسرار قرآن دخی قرآن عد اولنور
تفسیر قرآندن معدود واکا ملحق اولدیغی کبی زیرا
کرك اهل تفسیر وکرك اهل تأویله کوره سوز معناده در
لفظده دکلدر شول جهتدنکه لفظ مخلوق قرآن
اولماز زیرا قرآن غیر مخلوق وقدیمدر بو معنادندر
که کلام قدیمه یعنی قرآن مقابله سنده حدیث
اطلاق اولنور وقرآن محدث ایله وصف اولندیغی
تنکیم قرآنده کلور ﴿ وما یأتیهم من ذکر من الرحمن
محدث الا کانوا عنه معرضین ﴾ قرآنك نزولی وخلقه
وصولی اعتباریله در بو معنی ایسه قدمنی منافی دکلدر
تنکیم دیدلرشنزه بر تازه خبرم واردر مع هذا اول خبر
ویردیکی نسنه محلندن صدورنه کوره متقادم العهددر
زیرا بلاد بعیده دن وارد اولمشدر (اشته بو مقامدندرکه
حدوث انسان قدم سری یعنی عین ثابته سنی منافی
دکلدر زیرا حادث اولان انك عوارض ونسبیدر (پس
ظهور تجلینك تأخری قدمنی منافی اولماز تنکیم قرآن
حقنده کلور (انا جعلناه قرآنا عربیا) یعنی قرآنك مجعول
اولدیغی عربیتنه کوره در که عربیتله اکتسا ایتدیکی
حین نزول واداده در بو معنی ایسه ذات باری نك کلام
قدیمی غیر مخلوق اولدیغنه مانع دکلدر زیرا صفت

الهیه اولدیغی جهتدن هیچ بر کسوه ایله مکتسی
دکلدر یعنی نه عربی ونه غیری اسانله منسوب دکلدر
بلکه بو نسبت موطن ومحل نزوله کوره ظاهر اولور
بو معنادن ایچون کتب الهیه یه سریانی وعبرانی
وعربی دینلور (وبوندن فهم اولنور که نزول
ایدن کرچه قرآنك مجموع نظم ومعناسیدر ولکن
عربیت ایله کسوه لندیکی حین نزول واداده در بو معنا
ایله نزول ایدن جبریلدر که حامل قرآندر وقرآن
فی الحقیقه یعنی کلام الهی اولدوغی جهتدن
نزو ایله متصف دکلدر مکر لوح ویا ورق اوزرینه
یازیلوب نزول ایده که نزول ایدن فی الحقیقه ورق
ویا لوحدر پس جبریل انك ورق ولوحی کبی اولمش
اولور که نورانیدر روحانیدر زیرا لوح وورق
جسمانی اولمق شرط دکلدر بلکه نزول تصحیحده
نورانیت وروحانیت کافیدر خط ملائکه کبی تقریرینه
کوره دلالت ایدر شول معنیکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم حین نزولده استعجال ایدرلر وجبریلی
سبق ایلرلردی زیرا جبریلك نزولندن اول منزل
اولان آیت ویا سوره یی قلبلرنده حاضر بولورلردی
زیرا لوح قلبی لوح ذاتیدرکه لوح محفوظ انك
صورتیدر (پس ذاتدن ظهور بولدقچه لوحدن

ظهور بوقدر جبريل ايسه لوح صورتندن تنزيل
ايدركه محل امرونهيدر انكچون مقامى سدره دركه
منزل وموطئ قدميدر فافهم جدا (سؤال اولنورسه
كه چونكه رسول الله قرآنى لوح ذاتدن اخذ ايدردى
ونوبنو تجلى ايله ذكر وارد اولوردى بناءعلى هذا
نزول جبريله حاجت نه ايدى (جواب بودركه الله تعالى
كندى ايله عباد اراسنده ايكى معامله سى واردر
برى واسطه ايله وبرى بلا واسطه در واسطه ايله
اولانه وجه عام وبلاواسطه اولانه وجه خاص ديرلر پس
وجه خاصدن اولان معامله كافى ايكن وجه عامدن
جبريلك ورودى محض تشريف وتعظيم ايچوندر
نتكيم ملوك برى برلرينه ايلچى وتحف هدايا ارسال
ايدرلر وبعض اكرام مراد ايتدكلرينه دخى خواصدن
برواسطه كوندررلر وحسن معامله قيلارلر (بومعنادن
اكلاشلديغنه كوره بوعالم ذكر اولنان ايكى معنادن خالى
دكلدركه مقتضاى حكمتدر نتكيم اهل شرع ذاهب
اولمشلردر اكرچه طائفهٔ فلاسفه انجق واسطه بى اثبات
ايدرلرولكن مذهبلرى باطلدر زيرااكرواسطه دن غيرى
طريق اولميه ايدى ليلهٔ معراجده بلاواسطه وحى اولمازدى
وانبيايه واوليايه باب تجليات وواردات ذاتيه مسدود
اولوردى (على الخصوص كه جميع كائنات روح

ذاتى ايله احيالردر نتكيم خصوص اوزرينه انسانه كوره
(ونفخت فيه من روحى) دخى (وهو معكم اينما كنتم)
وارد اولدى پس تجلئ الهى جميع اشيايه كوره فى الاصل
بردر ولكن ظهورده تفاوت واردر وحقك واسطه
بوزندن عباده معامله سى تعينات وانيات مختلفه
اعتباريله در بوجهتدن صورتا خلقدن خلقه ومعناده
حقدن حقه معامله در (الحاصل عالم صورت وتعين
واسطه بى اقتضا ايتديكى كبى عالم معنى ولاتعين دخى
واسطه سزلق اقتضا ايتمشدر بوجهتدن كاه اولوركه غيب
ذاتدن غيب قلبه بلاواسطه امور غيبيه نزول ايدروكاه
اولوركه شهادت صفاتدن مرتبهٔ صفاته بالواسطه
بعض آثار اسماء وصفات نزول ايدر ومرتبهٔ اولى يه
احديت ذاتيه ومرتبهٔ ثانيه يه واحديت صفاتيه ديرلر
(وواسطه نك ابتداسى عقل اول وسائر ملائكه فيضدر
وآخرى عناصر ومواليددركه يكرمى سكز منزلدروكاه
اولوركه فيض الهى اون مرتبه دن نزول ايدركه
عقل اول وافلاك تسعه در احديتى ايله اون براولور
بوجهتدن اعقاب صلواتده ادنى الامر اون بركره صلوات
شريفه كتوررلر والا حقدن مستفيض اولمازلر وطريق
جلوتى ده (جيم ايله) قرق عدد صلواتدركه سرار بعين
اوزرينه جازيدر واربعينات چوقدر وسر تربيع ارباب

عرفانه معلومدر چونکه سنك روحك روح اول کلی اولا
عقل اولدن منفوخدرکه روح نبوی‌در بو جهتدن انك
روحانیتنه نقدر تصلیه ایلسه‌ك کندی نفسنی احیاء
ایتمش اولورسك اکرچه بو معنادن غافل اولوب کزرسك
بیلمه‌نه‌سزرسك

(مبحث ثانی بودرکه)

کنت کلمه‌سنده اولان تاء وحدت احدیت ذاتیه‌دن
عبارتدرکه جمیع اسماء وصفات انده مستهلکدر اوراق
واغصان شجره نواتده مستهلك اولدیغی کبی انکچون کنز
مخفی نك تعریفنده کلورکه (هو الهویة الاحدیة المکنونة
فی الغیب وهو ابطن کل باطن) انتهی وبو مرتبه‌ده من حیث
هی تجلیٔ الهی واقع اولماز زیرا تجلی نسب اعتباریله
اولور مرتبهٔ مذکوره‌ده ایسه نسب مستهلکه‌در پس
اول مرتبه غیری بالکلیه افنا واعدام ایدر وغیری معدوم
اولنجق تجلی نه‌یوزدن اولور فاعرف جدا (فاما نسب که
اسماء وصفات الهیه‌دن اعتباریله اولنجق تجلیات
متنوعه ظهور ایتمك ممکن اولور * مثلا سلطان اعظمك
تخته جلوسی اعتبار اولنمسه مراتب کونیه ظهور ایتمز کذلك
ذات احدیه مرتبهٔ واحدیتده بروز ایتمسه مراتب الهیه
وجود بولمازاشته قرآنده وارد اولان تاء وحدت معنای
مذکوره دلالت ایدر (خلقت جعلت) وامثالی کبیکه

بو ارده تاء ذات احدیه‌یه دالدر (فاما صیغهٔ جمع ذات
واحدیه‌یه ناظردرکه ذات مع الصفاتدر (خلقنا جعلنا)
وغیریلر کبی پس بوندن تکثر ذات لازم کلمز بلکه تکثر
صفات لازم کلورکه بونك تکثری توحید ذاتی
منافی دکلدر (واهل ظاهر اومقوله نون جمعی تفخیمه
حمل ایدرلر وجلال کبریایه ذاهب اولورلر (سلطان
اعظم مقام جلالت وعظمتده بز شویله وبز بویله ایتدك
دیدیکی کبی (الحاصل خالقه کوره نون جمع یا تعظیمه
ویا کثرت صفاته راجعدر ومخلوقه کوره یا تعظیمه
ویا کثرت ذواته محمولدر ومخلوق یوزندن تکثر ذوات
خالق یوزندن توحد ذاته مانع دکلدر اکرچه عین
واحده‌در زیرا مخلوقه کوره تکثر ذوات حقائق اسمائیه
راجعدرکه متکثره‌در بوقسه حقیقة الحقایقه راجع
دکلدرکه وحدت ایله متصفدر (یعنی حقایق چوقدر
اسما وصفات کبی ولکن حقیقة الحقایق بردر ذات ومسمی
کبی (وبونك نظیری ضوء شمسدر کوات وروزن
ومطارح اعتباریله متکثره در فاما قرص شمسده
مجتمعه اولدیغی جهتدن ضوء واحددر (وبحر بردر
اکرچه جداول وانهاراتی تکثیر ایتمشدر وآدم نفس
واحده‌در اکرچه ذریتی اعتباریله اولاد وافراد کثیره‌در
(وروح اعظم بردرکه روح محمدی‌در اکرچه

محال متعدده يه نسبتله ارواح وفيره در (وفلك بردركه
فلك اطلسدر زيرا سائر افلاك اندن تشعب ايتمشدر
ونوات بردر اكرچه اندن حاصل اولان شجره نك اوراق
واغصانى بسياردر حتى اول نوات واحده دن حاصل
اولان شجره نك ميوه سى مشتمل اولديغى نواتلره غرس
اولنوب حديقهٔ عظيمه اولسه بنه اصل اولان اول
برنواته عائد اولور (ومنبع المياه بردر اكرچه طعومى
بحسب مزاج الارض مختلفدر يعنى مرور ايتديكى
ترابك مزاجندن طعم مخصوص حاصل اولور كرك
عذب وكرك ملح (واصل المعادن دخى بردركه معدن
ذهبدر ولكن مروراتديكى قواى ارضيه نك خاصه سى
حسبيله معادن مختلفه واجساد كثيره وجوده كلور
(مثلا نحاسك نحاسيتى اصل معدن جهتله دكلدر بلكه
قواى ارضيه نك غلبه سى اعتباريله در بو يوزدن
اوصافى عارضه در انكچون اكسيرله تغير وتبدل قبول
ايدر يعنى اوصاف عارضه سى زائله اولوب عمل اكسيرله
صورت ذهب ظهور ايدركه ذهبيتى اصل ماده سيدر
بوجهتدن ازالهٔ اوصافله ذهبيتى قابلدر (پس بوندن
استحالهٔ حقيقت لازم كلمز (مثلا بركيمسه تزكيهٔ نفس
ايدوب نحاس كبى اوصافندن خلاص اولسه تجلىٔ
الهى ايله وجود مجازيسى وجود حقيقى صورتنه كيرر

يعنى صبغ مخصوصله صورت حقيقه سى ظهور ايدركه
صورت الهيه در (وبوندن مجاز حقيقته مبدل اولمق
لازم كلمز زيرا استحاله ممنوعدر (واصلده وجود مجازى
ممكن اولديغى جهتدن معدومدر ومعدوم موجود
اولماز موجود معدوم اولمديغى كبى واكا ممكن
ديو ظاهرده فى الجمله وجود ويرمك تجلىٔ الهى سببيله
افاضهٔ وجوددندر نتكيم نحاس ذهب اولمق طرح
اكسيردندن سؤال اولنورسه كه تقرير مذكوردن مفهوم
اولان بودركه اوصاف عارضه كه نسب مختلفه در
ذات واحده يه تعلق ايتمشدركه نفس ناطقه وروح
ذاتى درمع هذا زائل اولان اوصاف خسيسه نفس
اماره نكدر وزوال اوصافدن بالكلية نفس زائله اولمق
لازم كلمز والا صاحبى ملك اولمق اقتضا ايدر بو ايسه
ممنوعدر پس مادهٔ نفس باقيه ايكن زوال اوصافله
حقيقت اصليهٔ الهيه نيجه ظهور ايدر نتكيم حقيقت
نحاسيه ده اوصاف زائل اولوب كندى قالور كندينه
ايسه حقيقت ذهبيه دينلمز بلكه حقيقت نحاسيه دينلور
(جواب بودركه عجب عميق نسنه دن سؤال ايتدكه
فهمى غامضدر حاصلى بودركه فناء اوصافدنصكره
بقاء نفس الى آخر اليقين مدار مجاهده اولوب نفس
ملك ايله نفس بشريه يى تشخيص ايچوندر (فاما الفانى

لا يرد الى اوصافه) موجبنجه زائل اولان اوصاف
نفسانيه بر دخی مردود اولیوب نفس مجازيه وصف
حقيقى ايله صبغ قبول ايديجك بردخی اكا نفس اماره دينلمز
بلكه نفس سعيده دينلوركه منفوح من روح الله در
بو جهتدن وجود انسانى اصل تجليه رجوع ايدركه
نفس رحمانى ونور مرشوش وروح الهى در نحاس
ذهبيته رجوع ايتديكى كبى زيرا اورناده اولان
حقيقت نحاسيه يه اعتبار قالمز وحقيقت ذهبيه نك
عينى كبى اولور حتى اكسيردن مصبوغ اولان
ذهبى ذهب معدنى اوزرينه ترجيح ايدرلر زيرا
اكسيرك خواص اجزاسى سببيله طرح اولنديغى نحاسده
كيفيت زائده ظهور ايدركه اصل ذهبده يوقدر زيرا
اصل ذهب ساده در وانسانك بونشوءيه نزول
وبعده حقه رجوعى اول كيفيتى تحصيل ايچوندر
پس سلوك كه دوريدر اول دائره يه رجوعى
رجع قهقرى كبى يعنى انسان وراء وقفا سمتنه
كيتمك دكلدر بلكه كيفيت مخصوصه اوزرينه دوردر
اى سالك اشته بو تقريرلردن وحدت ذاتيه وكثرت
صفاتيه سرى ظهور ايتدى (ولا موجود الا الله)
كلمه سنك حقيقتى نمايان اولدى اكا كوره بصر حديدله
اشيايه نظر ايله وكثرتده وحدتى مطالعه قيل ولكن

(كثرتى)

كثرتى دخی الدن قومه تا كه صديق اوله سن زيرا
صديق كرچه صفات نفسانيه دن وبلكه شوب
غيريدن خلاص اولمش وصبغ حقيقى ايله انصباغ بولمشدر
ولكن مراتبه مراعات ايتمكله فى الحقيقه صديق اولور
پس بو طريق اقرار بوليدر انكار بولى دكلدر فافهم جدا

﴿ مبحث ثالث بودركه ﴾

كنت كلمه سى كرچه فعل ماضى اولديغى جهتدن زمان
ماضى يه دلالت ايدر فاما حقه نسبتله مجرد اخبار معناسنه
محمولدر زيرا اكا كوره ماضى ومستقبل وحال جارى
دكلدر بلكه زمان بر امر نسبى عدميدركه دهر اسمك
تجليسندن حاصل اولمشدر وعدمى ديديكمز
بودركه كندى عيننده وجودى يوقدر بلكه بحسب
السؤال حادث اولور مثلا متى ديو سؤال اولنسه
حدوث سؤال ايله اسماء زمان حادث اولور اذ واذا
وسائر حروف شرط زمانيه كبى يعنى بو مقوله حروف
زمانه دلالت ايدر ترك اسانده شمديكى حال وكچمش
زمانده وكلجك زمانده دينلديكى كبى پس زمانك
ظاهرده اسماسى واردر فاما مسماسى امر عدميدر لفظ
عدم كبى كه مسماسنك عينى يوقدر مع هذا متعقل
الحكمدر (الحاصل عدم لاشى دن عبارتدر فاما تعقلده

تبيني وجود محقق مقابله‌سنده‌در ديو اوزرينه حكم
اولنديغي جهتدن وجـود محققك تعين وتعقلي كي
اكا دخي نوعا وجود ذهني وتعقلده تعين حاصل اولور
ولكن ايكي تعينك ميانده فرق بودركه وجود محققك
تعقلده تعيندن غيري في نفس الامر تحقق واردر تعين
عدمك ايسه في نفس الامر تحقق بوقدر بلكه وجودي
بحسب التعقلدر (وزمان عند الحكما فلك اطلسـك
حركتي مقدارينه ديرلر نته‌كيم ديمشلردركه (الزمان
مدة متوهمة تقطعها حركات الافلاك) وعند المتكلمين
(مقارنة حادثة لحادث يسأل عنه بمتى) معناسنه‌در
يعني بر متجدد معلومدن عبارتدركه انكله متجدد آخر
موهوم تقدير اولنور مثلا (آتيتك عند طلوع الشمس)
ديسـه طلوع شمس معلوم ومجيء موهومدر پس
موهوم معلومه مقارن اولنجق ابهام زائل اولور
وعند العرب زمان ليل ونهاردن عبارتدركه يوم ايكيسني
مشتملدر يعني يوم واحدك تفصيلي ليـل ونهـاردركه
طلـوع شمسـدن غروبه دك نهـار وغروبدن
طلوعه دك ليل اعتبار اولنور اطلسك حدوثندن اول
يوم دينلوب اما ليل ونهار دينلمزدي زيرا ليل ونهارك
تعيني شمسك فلك رابعه وضعندن صكره حادث اولدي
وبورادندركه ديرلر دهر ذاته دلالت ايدر براسمدركه

عرشله متعين اولان زمانك صورتيدر ووجود حقيقي
آن ديدكلريدركه زمن فرد غير منقسمدر وماعداسي
امر معدوم دركه ماضي ومستقبل فرض اولنور واول
آن دوران ايتمكله اكوان والوان ظاهر اولوب احكام
دهر تفصل ايدر ويومك آن معناسـنه اولديغي (كل
يوم هو في شأن) نصندن منفهمدر والف سنه معناسـنه
اولديغي (وان يوما عند ربك كالف سنة مما تعدون)
آيتندن معلومدر * پس مرتبـهٔ اجمالده آن ومرتبهٔ
تفصيله زمان دينلور وبزه زمان اسناد ايتمك حدوث
واوليتزه دلالت ايدر حق تعالي‌يه ازلي ديمك اوليتي
سلبه دلالت ايتديكي كبي يعني الله تعالي ازلي‌در ديمك
اول وابتداسي يوقدر ديمكدركه نعت سلبي‌در عيني
ووجودي يوقدر وزمان نسبت متوهمه اولمغله الله تعالي
اني كندي اوزرينه اطلاق ايتدي نته‌كيم كلور (وكان الله
بكل شيء عليما) وينه كلور (لله الامر من قبل ومن بعد)
وبر سائل رسول اكرمدن (اين كان ربنا قبل ان يخلق
خلقه) ديو سؤال ايتدكده جناب نبوي‌نك آني تقرير
وتعريف ايدوب (كان في عماء لافوقه هواء ولا تحته هواء)
بيورمسي بو مقوله صيغه‌لرك تحتنده امر وجودي اولمامغه
دلالت ايدر (وبعضيلر كان صيغه‌سـني زماندن سلخ
ايدوب مجرد تحقق معناسنه اطلاق ايدرلر سيبويه كي پس

بو معنایه دخی ملاحظهٔ زمان لازم کلمزو (کنت کنزا مخفیاً)
دیمك بنم کنز مخفی اولدیغم محققدر دیو اخبار در وایکی
اعتبار دخی حسندر (کیف تکلم من کان فی المهد
صبیا) آیتنده کان کلمه سنه زائده در دیمکدن تحقق
ایچوندر دیمك اولیدر زیرا اگرچه قرآن امر زائده دن
بری وبی معنی کلمه دن عاریدر فاما تأویله محتاج اولور
خصوصا که استماع ایدنلرك اذهانه معنادن خلونی
انباایدر بو ایسه شأن قرآنه مناسب اولمز عجیبدر
ارباب حقائقك احوالی که مسلکلرنده اصلا زلل وذاهب
اولدقلری معنالرده ذره قدر خلل یوقدر فاما فهم دقیقه
موقوفدر وظاهر بین اولنلر قصور ادراك وعدم
ذوقلرندن افکاره دوشدکلرندن ماعدا تأویلات
سخیفه ایله اوراقی پر ایلمشلردر

(مبحث رابع)

کنز تحت ارضده وضع اولنمش اموال نفیسه در بو راده
مراد بطریق التشبیه خزانهٔ ذات احدیه ده مکنون
ومجتمع اولان اسماء وصفات عالیه در زیرا ذاتك عدم
ظهوری اسماء وصفاتك عدم ظهورندندر شویله که
اگر اسماء وصفاتدن خارجده اثر اولیدی ذات احدیه
کنز کبی مستور ومخفی قالمازدی (وبالاده ذکری مرور
ایتدیکه ذات احدیه یه کنز دینلدیکی غیبده مکنون

وبی نشان اولمغله در بلکه بعض دفائنك خارجنده فی الجمله
علامت موضوعه سی واردر که انکله محلنه انتقال
اولنور نتکیم بعض مطلسم نسنه لره اماره قومشلردر
فاما ذات الهیه یه ابطن کل باطن اولان مرتبهٔ غیبده
ایکن اصلا علامت یوغیدی شول نوات کبی که تحت
ارضده مدفوندو وهنوز انده نشان نابود در
بو جهتدن اوراده نوات اولدیغنی کیمسه بیلمز چونکه
وجه ارضه خروج وانشقاقنده حاصل اولان نصفیندن
بر برکی ذاته وبر برکی دخی صفاته نشان اولوب نشوونما
بولدقجه شجره صورتنه کیرر واغصان واوراق صاحبی
اولوب غایتنده میوه ظهور ایدرکه اصل نواتك
صورتی اولان چکردکی مشتملدر (اشته هر شیء اصلنه
رجوع ایدر دیدکاری بودر (وجنید بغدادیدن قدس
سره سؤال اولنوب (ما النهایه) دینلدکده (الرجوع
الی البدایه) دیو جواب ویردیکی دخی اکا ناظردر ولکن
نهایتك بدایته رجوعی کیفیت مخصوصه ایله اولدیغی
مرور ایتمشدر (مثلا نوات وجه ارضه کلوب وبدن
شجره ظهور ایدوب اغصان واوراق مرتبه لرین
دوردن صکره میوه صورتنه دخول ایتدکده اطوار
مختلفه اعتبار اولنور که تحت ارضده ایکن
بو اطوار واعتبار یوقدر (ونوات میوه من وجه

اولکینك عینی ومن وجه غیریدر (عینی اولدیغی
بودرکه نوات اولی شجره کیفیتی ایله تکیف
ایلمشدر شویله‌که برکیسه اول نواتی کورمك
مراد ایلسه شجره‌یه نظر ایدر وشجره‌یه نظر ایتمك
اکانظر کبی اولور وغیری اولدیغی بودرکه نوات
میوه نتیجه صورتنده ظهور ایتمشدرکه شجره‌یه
نسبتله پدردن ولد کبیدر ومشهوردرکه دیرلر (الولد
صنوابیه) یعنی پدردن نطفه صورتی ظهور ایدوب
اندن والدتکون ایتمکله ولد دخی حد انسانیته داخل
اولوب پدر صورتنه کیردیکی کبی نوات مدفونه‌دن
دخی شجره ظهور ایدوب اندن میوه حاصل اولمغله
میوه دخی چکردکی اعتباریله نوات اولی صورتنه
داخل اولوب اصل وفرع متحد کبی اولدی اشته
حقله عالمك مثالی بودر یعنی عالم وآدم ذات احدیه‌نك
اسماء وصفاتله تجلیسندن وجود بولوب مفصل اسمندن
ظهوراتی تمام اولدقدن صکره (والیه ترجعون)
وفقیجه تفصیل اجماله رداولندی ونسب واضافاتدن
حاصل اولان امور عارضه زائل ومضمحل اولدی
ولکن بورجوع کیمه موت ارادیٔ فنائی وکیمه موت
اضطراریٔ طبیعی ایله حصوله کلدی وبوایکی موته
دخی قیامت صغری دیرلر نتکیم انحلال اجزاء عالم ایله

اولانه قیامت کبری دیرلر زیرا بوقیامت جمله جزئیات
فنابی مشتملدرکه انك فوقنده دخی فنا یوقدر
بوجهتدن قیامت کبرایه فناء اکبر دینور مع هذا
خلق جهتندن دخی اکبردر نتکیم قرآنده کلور (لخلق
السموات والارض اکبر من خلق الناس) یعنی سموات
وارض که عالم آفاق وتفصیلدر دلالت جهتندن عالم
انفس واجمالدن اکبردر زیرا انفس وآفاق متن ایله شرح
کبیدرکه متن شرحه کوره مختصر ومجمل اولدیغی
کبی آدم دخی عالمه کوره بویله‌در وفی الحقیقه آدمی
کورن عالمی کورر وبالعکس نتکیم قرآنه نظر ایدن
صورت محمدی‌یه نظر ایتمش اولور وبالعکس وبو
مقامدندرکه بعض کبار (انا القرآن) دیمشلردر مراد کتاب
جامعدرکه حقایق الهیه وکونیه‌یی حاوی‌در وقرآنك
اخلاق ایله متخلق اولدیغی جهتندن صورت قرآن
اولمشدر بووجهله ولی دخی وراثتی حسبیله صورت
محمدی وکتاب وقرآن اولور پس کتاب تکوین اعتباریله
وقرآن تنزیل جهتیله درکه احکام واخلاقله عمل
وتخلقه دائردر ولکن کتاب تکوینی دخی فی الحقیقه
حقدن منزل ومرسلدر بوجهتدن انسان کامل دخی
کتاب منزلدر یعنی من عند الله ارسال اولنوب
جمله حقایق ذات وصفات انده درج قلنمشدر

وعالم برشجره وملائکه انك اغصان واوراق وانسان
اول شجره نك میوه سی کبیدر وبویله دیمك دخی اولورکه
انبیا علیهم الصلوة والسلام میوه سی واکمل الموجودات
محمد صلی الله تعالی علیه وسلم اول میوه نك زبده سی
کبیدر زیادهٔ کبد الحوت کبیکه بالق جکری اوزرنده
برلحم پاره سیدرکه لحم حوتده اندن الذ وانفع یوقدر
انکچون اهل جنته مقام حظیرة القدسده ابتدا اول زیاده
کبد لاجل التناول وضع اولنسه کرکدر وبویله دیو تمثیل
دخی ممکندرکه جمله انبیا یدلرنده اولان کتب وصحف
الهیه اعتباریله سلطان اعظمك امر وفرمانی کبی
ورسول الله علیه الصلوة والسلام ویدنده اولان
قرآن اول فرمانك طغراسی کبیدوکه فرمان
سلطان طغرا ایله معلم اولمسیله نفاذ بولدیغی کبی
جمیع انبیا دخی صورت محمدیه وجمله صحف وکتب
شکل قرآنده بروز وظهور ایتمسه لر ایدی رواج
بولمزلردی بوسببدن انك هرصورتنده برسری واردر
فافهم جدا * چونکه کنزك ظهورندن مقصود
صورت محمدیه نك مظهر تام اولماسیدر پس
صورت محمدیه صورت حقدرکه عالم امکانده اندن
ابدع صورت یوقدر نتکیم دیمشلردر (لیس فی
امکان ابدع مما کان) یعنی عالم وآدمدن ابدع

نسنه یوقدر وهرنه که علم الهیده واردر انك
صورت بدیعه سی بو آفاق وانفسدر وبو صورت
بدیعه نك ابدعی صورت محمدیه درکه ظاهرده
اسمریت واملحیتی ایله جمله یه فائق وباطنده اجمعیت
واکملیتی جهتندن مجموع عالم وآدم اوزرینه
ترجیح وتفضیله لایقدر وبوسره رمز ایدر دلائل بیشمار
واشارت قیلان براهین بسیاردر نته کیم ارباب عرفانه
خفی دکلدر ﴿ نظم ﴾ ای تزرو خوش خرام بوستان
اصطفا * وی هزار آواز کلزار معالی مصطفی *
سورهٔ نوره یوزك لوح الهی اولمسه * ابروانکدن
یازلماز ایدی بسم الله اکا * نقطهٔ نور سیاه خالکه
بکزر قتی * مصحف تکوین ایچنده آیت وحدت نما *
ابلرندن فیض الور بحر بلاغت تا ابد * فیض
لطفندن بودرلو هر معنیٔ شیرین نما * اولمسیدك
مشهد حسنه ملاحت بخش اکر * قنده اولوردی
زلیخا یوسفیله مبتلا * کنز مخفی سرنی حقیه اظهار
ایلدك * دوات عظمایه ایردی اول فقیر بی نوا *

(مبحث خامس)

کنز ذاته مخفی دینلدی ولکن اکر خفا حق تعالی یه
نسبتله در دینلورسه بو سوز باطلدر زیرا برشیٔ
کندی نفسندن مخفی اولمق محالدر واکر غیره نسبتله در

دیناورسه بودخی کالاولدر زیرا ازلده غیرك وجودی
اولمیجق معنای خفا تصور اولماز یعنی خفا وظهور
امور اضافیه دندرکه احد همانك وجودی آخرك
وجودینی مستلزمدر بوراده ایسه خفا وار ولکن
ظهور یوقدر شونك خفاسی شوکا نسبتله‌در دیه‌سن
بونك جوابی بودرکه بوراده خفا سلب ظهور
معناسنه‌درکه ذات احدیه‌نك فی نفس الامر ظهوری
یوغیدی ومعروف دخی دکل ایدی زیرا معرفت غیرك
وجودی اوزرینه مبتنیدر پس غیر اولمیجق معرفت دخی
اولماز بناء علی هذا (کنت کنزا مخفیاً فاحببت ان اعرف)
ایکی وجهله سلبی مشتمل اولور قضیه ایسه سالبه اولسه
صدق وکذبده وجود موضوعه محتاج اولماز مثلا
(یتحرك انسان فی الدار) دینلسه دارده وجود انسان
اولمق لازم کلمز وبوسوز صادق اولور الحاصل دارده
انسان اولدیغی وقتده تحرکی نفی ایتمك صحیح اولدیغی
کبی اولمدیغی وقتده دخی صحیحدر پس دیمك اولورکه
دارده انسان تحرك ایتمدی زیرا انسان یوقدرکه
تحرك ایده بناء علی هذا بو مقامده دخی غیر یوقدرکه
اکا کوره حق ظاهر ومعروف اوله فاما بذاته لذاته
ظاهردر یعنی حق کندی نفسنده کندینه ظاهردرکه
اکا مرتبهٔ جلاء دیرلر تنکیم اسماء وصفاتك تجلیاتنه

مرتبهٔ استجلاء دیرلرکه ذاتك مراتب تعیناتده ظهوریدر
وبر دخی حقك انسان کامل ایله ظهورینه کمال جلاء
دیرلرکه ایجاد عالمدن عین مقصود انسان کاملدر
وجمیع تعیناتیله ظهورینه استجلاء دیرلر وبو تعیناته غیر
دیدکلری تعین حاصل متعین اولمغله‌در زیرا حقایق
اسمائیه‌یه لازمه اولان احوال مختلفه وظهوراتی مرتبهٔ
احدیتدن امتیازینه دائردر واشیایه اغیار دیمك
بو معنادن ناشیدر وماسوی واغیار بر معنایه‌در واصناف
ماسوی طقوز نسنه‌دن عبارتدرکه (ملك وفلك وکوکب
وطبیعت عنصر ومعدن ونبات وحیوان وانسان) در
وملك تقدیم اولندیغی بودرکه ابتداء عالم ابداعده
ظهور ایدن ارواح نوریه‌درکه عقل اول یعنی
قلم اعلی اندندر اندنصکره نفس خلق اولنمشدرکه
لوح محفوظدر بعده جسم وعرش ومقر عرش اولان
ماء جامد وهواء وملائکهٔ هواء وکرسی وملائکهٔ
کرسی واطلس وملائکهٔ اطلس وفلك ومنازل وجنات
ومشتمل اولدیغی نعیم وکواکب منازل وارض وماء
وهواء عنصری وسموات سبع وکواکبی وملائك
کواکب وملائکهٔ نار وهواء وماء وارض وطائفهٔ جان
ومولدات نشوه وجسد انسان ومولداتکه معدن
ونبات وحیواندر هر برندن حاصل وظاهر اولان

اشخاص واعمال مكلفيندن مخلوق اولان صوردر
اشته عالم ظهور بو ترتيب اوزرينه نضد وتنظيم اولنمشدر
(وحديثده كلور ان الله خلق الخلق فى ظلمة ثم رش
عليهم من نوره فمن اصابه اهتدى ومن اخطاء ضل
بو حديث شريف ايكى وجهله توجيه اولنور (اولكيسى
بودركه ظلمتدن مراد ظلمت عدمدر بو صورتده
خلق تقدير معناسنه ولفظ نور وجوده محمول اولور
پس ديمك اولوركه الله تعالى خلقى ظلمت عدمده
تقدير ايليوب صكره نور وجوددن اوزرلرينه رش
ايدوب وجود خارجى ايله موجود قيلدى وهر كيمه كه
نور وجودك لوازمندن اولان نور علم اصابت ايتديسه
طريق جنت وقربت وراه رضايه مهتدى اولدى
وهر كيمه كه اصابت ايتمديسه هر يوزدن ضال ومغضوب
قالدى بو معنايه اصاب ضميرى نورك معناى ثانيسى
اولان علمه راجع اولمش اولور نتكيم اهل بلاغت بو مقوله
معنايى بديعدن اعتبار ايلرلر (ومعناى ثانى بودركه
لفظ خلق اصلى اوزرينه در وظلمتدن مراد ظلمت
جهل ونوردن مراد نور علمدر بو صورتده
معنا ظاهردر وبو معنايه دائردر شول آيت كه قرآنده
كلور (والله اخرجكم من بطون امهاتكم لاتعلمون
شيئا) پس دنياده علم نافع ومعرفت الهيه اهلى اولمق

عالم ارواحده رش اولان نورك ثمره سيدر ورش
ديلديكى نفخده واقع اولان اجزاء رشيه اعتباريله دركه
بوراده بطريق التمثيل وارد اولمشدر واكا نفس
رحمانى وتجلى سارى ونورى ديرلر زيرا مرتبهٔ علمدن
مرتبهٔ عينه فيض مقدسله نزول وبروز اعيان اسم نور
حسبيله در شويله كه اكر نور الهى اعيانى برى برندن
تعينات مخصوصه ايله تميز واظهار ايتمسه ظلمتده
قالورلردى انكيچون تجلى ديلدى زيرا تجلى ظاهر اولمق
معناسنه در بو جهتدن عالم (ظاهر) اسمنه مظهر
اولدى پس حقيقتده ظاهر الله تعالى در زيرا كنز مخفى
اولان حقدر خلق دكلدر بو يوزدن ظهور ايدن
ذات واسماء وصفات الهيه در وبو مقامده ديمشلر دركه
حق ظاهر وخلق مستوردر اكرچه خلق عالم ياكلش
فهم ايليوب خلق ظاهر وحق باطندر ديرلر (الحاصل
ظاهر وباطن الله تعاليدر ولكن ظهورى اسماء
وصفاتنه وبطونى غيب ذاتنه دائردر اكرچه ذاتى
دخى روشندر زيرا شواهد توحيد تعبير اولنان اشياء
مظاهر اسماء دركه وجه ذات اوزرينه عروسه برقع
كبيدر واسماء مسمايه مرآتدر (وبوندن فهم
اولنوركه حق تعالى خارجدن نسنه ايله محجوب
دكلدر بلكه كندى اسماء وصفاتيله محتجبدر زيرا اندن

غیری امر خارج بوقدر بو یوزدن آثاری حسله واسماء
وصفاتی قلبله مشهوددر اشته حق مرئیدر دیدکلری
بودر یوقسه حس ظاهرله حق محسوس اولمقدن
منزهدر وحضرت علی رضی الله تعالی عنهك (لااعبد
ربا لم اره) بیوردیغی معنای مذکوره راجعدرکه آیات
بیناتله مشاهددر وکذلك ابو یزید بسطامی قدس
سره‌نك (سبحانی ما اعظم شانی) دیدیکی اشبو مقام
اسماء وصفاته ناظردر (ورسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك مقام عجزده (سبحانك ما عرفناك حق
معرفتك) بیوردیغی کنه ذات حق اعتباریله رد
وبو مقامده بیورر (نورانی اراه) یعنی الله تعالی
نسب واضافاتدن مجرد اولدیغی اعتباریله مرئی اولماز
زیرا کنه ذاتنی هیچ بر نبی وبر ولی ادراك ایتمشدر
بلکه انی ادراك ایدنلر اسماء وصفات لباسیله ادراك
ایتمشلردر غایتی مقام الوهیتده اولان ادراکدر تنکیم
(فاعلم انه لااله الاالله) آنی اشعار ایدر پس بو بر بحر
محیطدرکه سفینه وطیرانله قطع اولنماز بلکه
اوراده عقول ونفوس غرق اولوب قالور وقلوب
مکاشفین حیرت کری اولور ودنمشلردرکه اوچ
یوز التمش بیك عالم سیرانی واردر وآنك ماوراسی
عالم بهت وحیرتدر وبو عالم عوالم سیرانیه نك کیمی

جسمانیٔ ظلمانی وکیمی روحانیٔ نورانیدر وبونك
برقاج عالمنی سیر وبرازخنی قطع ایتمك آسان اولمیجق
مجموعنی طی ایتمکده نقدر صعوبت اولمق کرکدر
مکرکه توفیق وتسهیل الهی اوله تنکیم بعض اکابر
اهل توحید احکام وجوبلری احکام امکانلرینه
غالب وقوت توحیدلری ماسوایی سالب اولملریله
سر اربعینده تکمیل نشئه ایتمشلر ودائرهٔ اولی
دن دائرهٔ ثانیه‌یه دخول ایلمشلردر وبونلر
اهل تفریددرکه توحید وتجریدی جمع ایتملریله
رتبهٔ کبرادن صکره فضلیت عظیمی دخی
بولوب انسان اکمل اولمشلر وغیریلری دخی
تکمیل ایله شرف عظیم بولمشلردر ﴿ نظم ﴾
بلدکمی ندر ای کوکل انسان کاملی * نولدی بو جهان
مزرعی ایچنده حاصلی * دریای علمه صالدی
انی حضرت فیاض * بحر محیطی ایتدی کذر فیض
شاملی * حب صنوبریده فلك حبه دار اولان *
شول اون سکز بیك عالك اولمزمی حاملی * کنز
نهانه اولمسه مفتاح بوالعجب * اولمزدی نقد معرفتك
کیسه واصلی * کر کسه کمالده معیار زر اولا *
(حق) اولورمی املی کمالك معادلی *

(مبحث سادس)

كمال جلاء وكمال استجلاءدن مراد عبادت ومعرفتدر نتكيم
﴿ وماخلقت الجن والانس الا ليعبدون ﴾ زيرا عبادت
شرعيه‌كه منهاج سنت اوزره اولانه ديرلر معرفت
صحيحه‌يه مؤديدر حتى عمل شرعى تقوى وسلوك
اوزره مبنى اولميان معارفه معارف شيطانيه ديمشلردر
پس معرفت مقبوله‌نك وسيله‌سى عمل شرعيدر انكچون
آيتده عبادت تصريح اولندى وقرآنده (ماخلقناهما
الا بالحق) يعنى بوراده باء لام معناسنه دركه
للحق ديمكدر وحقدن مراد حقه عبادتدر وباءده
معناى آخر دخى واردر كه اهلنه معلومدر وينه كلور
(ياايها الناس اعبدوا ربكم) بوارده عبادتى توحيدله
تفسير ايتدكلرينك وجهى بودركه مخاطب اولنلر طائفهٔ
قريشدركه مشركلر ايدى انكچون كلور ﴿ ولا
يشرك بعبادة ربه احدا ﴾ وطائفهٔ مذكوره
خالقدن سؤال اولنسه‌لر كرچه الله‌در ديرلردى
ولكن عبادت اصنامله حقه شريك اسناد ايتدكارى
منافىٔ توحيد ايدى انكچون اعتراف ربوبيت
ايتدكلرى معتبر اولمدى وتوحيدله مأمور اولديلركه
توحيدك مقتضاسى عبادتى حقه تخصيصدر
انكچون مؤمنلر لساننده ﴿ اياك نعبد ﴾ دينلديكه بونده

اهل شركى تشريكلرى ايچون رد واردر چونكه
تشريك ربوبيت جهلدن ناشيدر بوراده دخى
عبادات معرفتله تفسير اولنمغه صالحدر زيرا حقدن
غيرى‌يه عبادت ايتمك استقلالا ويا تشريكا جهل
محض ومقام جلالى عدم ادراكدندر انكچون
كلور (وماقدروا الله حق قدره) بوجهتدن حق
معرفتله مأمور اولديلركه حق معرفتك حكمى
توحيد وتخصيص عبادت بالحق‌در (سؤال
اولنوسه‌كه چونكه ايجاد عالمدن مقصود اولان
انساندركه معرفت وعبادتله مأموردر مع هذا
نه‌نبى ونه خود ولى حق حقيقتى اوزره ادراك
ايتمامشلردر انكچون سيد الطائفه جنيد بغدادى
قدس سره ديمشلردركه (لايعرف الله الا الله)
جواب بودركه مقصود اصلى الله تعالى بى اسماء
وصفاتيله معرفتدر يوقسه كنه ذاتيله معرفت
دكلدر زيرا ﴿ فاعلم انه لااله الا الله ﴾ كلامنده
متعلق علم اولان مرتبهٔ الوهيتدركه مقام واحديتدر
يوقسه مرتبهٔ ذاتيه دكلدركه مقام احديتدر پس
ذات واحديه‌در ذات احديه‌يه علمك تعلق راجع
دكلدر وقرآنده كلور (ويحذركم الله نفسه) يعنى
الله تعالى سزى ذاتندن تحذير ايدركه طالب ذات اولمايكز

بلكه طالب اسماء وصفات اولوكزكه سزك مقتضای
استعدادكز ذاتی اسماء وصفات ضمننده بيلكدر
يوقسه من حيث هی ذات احديه دكل وبردخی آيت
مذكوره نسبتدن انقطاعنه رمز ايدر زيرا طلب
نسبت اضافتدركه معنای اثنينيتدن خالی دكلدر
زيرا آنده طالب ومطلوب وطلب اعتبار اولنور بوايسه
فناء ذاتده مفقوددر يعنی طالبك طلبی تعين مخصوصی
اعتباريله‌در يوقسه لاتعين حسبيله ذات حقده
فانيدر فانی‌ده ايسه طلب وسائر اوصاف ونعوت
كونيه ملحوظ دكلدر ومرتبهٔ بقاده ملحوظ اولق
توحيد حقيقی‌يی منافی دكلدر زيرا عارف مكاشفك
نظری بشقه ومحجوب جاهلك بشقه‌در يعنی عارف
مكاشف اثنينيتی حالنده موحد حقيقی‌دركه نظری
برمرتبه‌دن برمرتبه‌يه‌در محجوب جاهل ايسه مراتب
بيلمديكندن وجود ثانی اثبات ايدوب مشرك اولور
وجود ايسه بردر ولكن مراتب مختلفه‌سی واردر
تكيم سلطان اعظم بردر ولكن كلاسی اعتباريله
مراتبی چوقدركه تعدد اسمايه ناظردر وتعدد
اسمادن تعدد مسمی لازم كلمز بلكه كثرت اسماء
شرف مسمايه دالدر تكيم بركيمسه‌يه بلبل وشكر ديرلر
صونی خوش ولذيذ اولمق اعتباريله‌در زيرا هر اهل

نغمه‌نك نغمه‌سنده حلاوت اولمز هر جميلك حسن وجمالنده
آن وملاحت ديدكلری معنی اولمديغی كبی بو اعتبارله
بعض اشخاصه صورت بی‌روح ديرلر تكيم جاذبه‌سی
اولانه روح آشنا اطلاق ايدرلر وتعارف روحانی
تعارف جسمانی‌يه مؤدی اولمق اوصافده مشاركت
حسبيله‌در پس اكر مشاركتده كليت وار ايسه جاذبه
دخی قويهٔ كليه والا ضعيفه وجزئيه اولور

﴿ مبحث سابع ﴾

(لاعرف) كلمه‌سنده لام تعليل ايچوندر ليعبدون ده
اولان لام كبی فعل حق ايسه معلل بالغرض
دكلدر بلكه تحصيل مصلحت ودفع مفسدتدن
بريدر والا اول غرضی تحصيل ايله مستكمل
اولمق لازم كلور بوايسه ذاتنده نقصانی مشعردر
(تعالی الله عن ذلك) جواب بودركه بومقوله
لامات عقلا لام علت وشرعاً لام مصلحت وحكمتدر
زيرا افعالی واحكام الهيه حكم ومصالح عبادی
مشتملدركه تفضل واحسانه دائردر بونده ايسه
غرض وعلت لازم كلمز * الحاصل الله تعالينك كمال
ذاتيسی وكمال اسمائيسی واردر وكمال اسمائی‌يه كمال
اضافی‌ده ديرلر واستكمال بالغير ممتنع اولمق كمال
ذاتی‌ده‌در يوقسه كمال اسماء واضافی‌ده دكلدر

زیرا مظاهر کونیه اولمدقجه آثار اسمانك ظهوری ممتنعدر
واکا کندی صفاتیله استکمال دیرلرکه محذوردن خالیدر
پس حق تعالی عز وغناسی جهتیله فعلی غرض ایچون
دکلدر بلکه کونه رحمت ذاتیه سنك فیضیدر وعبادتله
امر ایتدیکی عابد ایچوندر یوقسه معبود ایچون دکلدر نتکیم
حدیث قدسیده کلور (خلقت الخلق لیربحوا علی لا
لاربح علیهم) یعنی خلق خلق ایتمکده نفع وفائده ینه
خلقه‌در یوقسه حقه دکلدر زیرا حق تعالی
مرتبهٔ ذات احدیه‌ده والله غنی عن العالمین موجبنجه
غنی بالذات در فاما اسماء وصفاتك حقائق ظهور
ایتمکده مظاهر کونیه یه فائده واردرکه کتم عدمدن
عرصهٔ وجوده بروزلرندن ماعدا سیر اطوار ایلیوب حلیهٔ
حقایق ایله اصله رجوع ایدرلر وضیقدن خلاص
اولوب (والله واسع علیم) موجبنجه کاه جلال ذات
وکاه جمال صفاتده سیر ایدوب جمع وفرقله دریا
وصحرایی جمع ایدرلر والی ابد الآباد روضهٔ وجودلری
امداد نسیم فیضله شادان وپرنما اولور اشته بوتقریردن
فهم اولندیکه بوعالم موجود اولسه‌ده اولمسه‌ده وحق
جل وعلا معرفت محدثه ایله بیلنسه‌ده بیلنمسه‌ده حق
تعالی کندی ذاتنده کاملدر پس ممکنك وجودی
رتبهٔ وجودك کمالی ومعرفت حادثه‌نك وجودی رتبهٔ

معرفتك کمالی ایچوندر رتبه‌نك کمالی ایسه ذاتك
کمالنك غیریدر مثلا سلطان اعظم تخته جلوس ایتمسه
دخی ینه ذاتنده کاملدر فاما جلوسیله مراتب
اسماء ظهوره کلور ورعیت ایله کندی اره‌سنده ارتباط
وجود بولور اشته علم الهی دیدکلری بوارتباط ونسبتی
بیلمکدر یعنی رب ایله مربوب اره‌سنده ارتباط توجهله‌در
وکائنات آندن توجهله انتشاء ایتمشدر انی بیلمکه
علم الهی دیرلرکه اسماء وصفات وافعاله متعلقدر
وذات احدیه بوپرده‌لرله محتجبدر پس صفات افعال
یوزندن واسماء دخی صفات آیینه‌سندن وذات دخی
اسماء پرده‌سندن سیر اولنور وبونك مافوقنه مجال انسان
یوقدر زیرا ذات بحت درکه عالم دهشت وحیرتدر
مکرکه کمل اولیایه تجلئ برقی واقع اوله یعنی نور ذاتدن
بعض پرتو عکس ایده بودخی آنی ولمحی در انکچون
برق دینلدی زیرا برق ایکی آنده ممتد اولسه خاطف
بصری محرق اولدیغی کبی تجلی برقی دخی بصیرته
کوره بویله‌در بوسببدن اکثر تجلیات الهیه وراء
پرده‌دندر زیرا مرتبهٔ امکان مرتبهٔ وجوبك سطوتنه
تحمل ایده‌من اکرچه قلب انسان کامل نظرگاه
الهی ومسکن رحمانیدر ولکن استعدادی مقداریدر
نتکیم اربابنه معلومدر (ومن الله التجلی والتسلی

فی کل حین من الاحیان وفی طور من الاطوار
والمقامات والمواطن

مبحث ثامن

چونکه الله تعالی خلق عبادت ومعرفت ایچون خلق ایتدی پس ندن خلق عالمك اکثری هدایت بوادی وبعضسی طریق ضلاله دوشدی جواب بودرکه ایجاد عالمدن مقصود اصلی انسان کاملدر بوایسه هرعصرده موجوددرکه قطب وجود وسائر اقطاب وافراددر زیرا عالم جسد وانسان کامل روح کبیدر بناء علی هذا قیامت کبرایه دکین روح عالم باقیدر حتی منقولدرکه حضرت عیسی علیه الصلاة والسلام آخر زمانده نزول ایدوب وجه ارضده قرق سنه استقراردن صکره مقعد نام خلیفه‌یی یرینه براغوب اول دخی انتقال دار بقا ایتدکدنصکره وجه ارضدن مصحف مرفوع وصدوردن دخی قرآن منسی وزائل اولسه کرکدر بوجهتدن حکم قرآن مرتفع اولیجق اول اعصارك خلقی شهواته اتباعده حیوانات مثال اولوب بالآخره قیامت انلرك اوزرینه قوپه وشمسك مغربدن طلوعی دخی بو معنایه دالدر زیرا شروق شمس روح انسانك نورینه وکماله وغروبی روح حیوانینك ظلمت ونقصانه دالدر بناء علی هذا مغربدن طلوعی

انقراض عالمه نشان اولور زیرا روح انسانی بدندن مفارقت ایتدکده بدن معطل وخراب اولدیغی کبی انسان کاملك دخی عالمدن مفارقتی عالمك انحلال اجزاسنه علامتدر وبوندن فهم اولنورکه برشهرك خلقنه صفت حیوانیت غالب اولسه اورادن هجرت ایدوب انسان کامل بولنان محلده قرار ایتملیدر بوسببدن وارد اولمشدرکه (ایاکم والکفور فان ساکن الکفور ساکنوا القبور) یعنی قریه‌لرده جهل وحیوانیت غالب اولان مواضعده توطن ایتمکدن نهی اولندی زیرا اویله یرلرده ساکن اولمق قبرلرده میت مثال یاتمقدرکه علم وعملدن خالیدر زیرا قلب وروحك حیاتی علم ایله وجسدك دخی عمل صالح ایله‌در بوایکی اولمیجق صورتی آدم وسیرتی حیوان اولور بوجهتدن انسان حیوانی دیرلرکه نصفی صورت الهیه اوزرینه‌در نصفی میت کبی پس نقدر حیوانات وار ایسه کمال انسانینك فقدانیله میت کبی اولیجق انلره ملحق اولان انسان حیوانی دخی میت حکمنده اولور ومیته مقارن اولانه دخی بحکم الجوار میت دینلور وحضرت عیسی علیه السلامدن مأثوردرکه (لا تجالسوا الموتی) بیورمشلردر سؤال ایتدیلرکه موتی کیمدر (جواب

ویردیلرکه انلر اغنیادر زیرا حب وشغل دنیا ایله قلبلری مرده ونفسلری زنده اولمشدر وسائرلر دخی بونلره قیاس اولنـه وبو معنادن دینی محافظه ایچون هجرت ایدن استحقاق جنت ایله موعوددر کرکسه انتقال ایتدیکی برقارش یعنی موضع قلیل اولسـون مثلا برشـهرده برمحله نك خلقنده صلحا وعرفادن کیمسه اولمیوب فساد وجهـالت غالب اولیجق انلرك ارالرنده طورمیـوب محلهٔ اخرایه نقل ایتملیدر زیرا اومقوله‌لرله مخالطه وانلره مجـاورت ایتمك حلـول ایدن بلانك سریان وعمومنـه باعثـدر نتکیم قرآنده کلـو (واتقوا فتنة لاتصیبن الذین ظلموا منکم خاصة) یعنی بلیه نزول ایتسه بحکم الجوار جمله‌یه ساریدر حضرت داود علیه السلام زمانده وسائر امم اعصارنده اولدیغی کبی انکچون افضل اعمـال اولان امر ونهیدن خالی اولمق کرکدر زیرا حقدن سکوت ایدن شیطان اخرسدر ایجابی حالنده ناس یانلرنده کلمهٔ حق سویلمك جهاد اکبردر زیرا ضرر احتمالی واردر اکرچه امر ونهی بشرط السلامه‌در چونکه محلانك احوالی بویله‌در شهرلر دخی اکا قیاس اولنه یعنی برشهرده شرعله اقامت ممکن اولمیجق اورادن شهر اخره هجرت کرکدر اکرشهر

آخرك اهلنه صلاح غالب ایسه والا دنیا ایچون هجرة مذموم ومنهی‌در زیرا دنیـا غرضی زائل اولوب آخرته قاله‌جق حسن عملدر اشته بومعنی آفاقه کوره‌در انفسـده دخی کرکـدرکه جهلـدن علمه واخـلاق ذمیمه‌دن اخلاق حمیده‌یه ومیل ماسوادن حقه فرار ایلیـه وبالذات کندی الندن کلمزسـه مرشـد کامل ومرد واصـله مراجعت ایلیه والا عملی ضایع اولور ونفسی خسران بولور دین ودنیـاده زیان ایسـه عقل سلیم اهلی یانده منفوردر

مبحث تاسع

چونکه عالم وآدمی خلقدن مقصود کمال جلاء وکمال استجلاءدر پس کمال بالذات محبوبدر وطالب حق اولمق فی نفس الامر طالب کمال اولمغه راجعدر وانسانك کمالی اهل قلب اولمقده‌درکه اسم اعظمه مظهریتدر واثری آفاق وانفسـی بری برینه تطبیقه قادر اولمقـدر نتکیم (ختم الاولیاء قدس الله سره تطبیق ایلمشـدر زیرا انفس وآفاق بری برینه مطابق ومقابل ایکی آیینه کبیدر اکرچه بری اجمال وبری تفصیلدر انکچون تطبیـق لازم کلـدی زیرا متن ایله شرحی بری برینه تطبیقنده صعوبت واردر پس بو معنی علمـاء وعرفاء میاننـده جاری نسنه‌در انکچون اسـتادله

استاذ اراسنده فرق اولدیغی کبی عارف ایله اعرف
اراسی دخی بویله در یعنی عالم واعلم اولدیغی
کبی عارف واعرف دخی اولور وقرآنده کلور
﴿ وفوق کل ذی علم علیم ﴾ یعنی فوقیت ایله
متصف اولاندن علیم ایله تعبیر اولندی که صیغهٔ
مبالغه در وعلمك مبالغه سی کثرت معلومات
ومتعلقات حسبیله در پس حق علیمدر که جمیع
الهیات وکونیاتی محیطدر وانسان کامل دخی
بقدر الاستعداد بویله در زیرا کنهی وتفصیلی
اوزره ادراك ایلك حقه مخصوصدر زیرا هرذره
یوزندن ظاهردر وکلمات الهیه یه نهایت یوقدر
نتکیم قرآنده کلور (قل لوکان البحر مدادا
لکلمات ربی لنفد البحر قبل ان تنفد کلمات ربی ﴾
یعنی بحر تمام اولور کرکه یدی دریا اولسون
فاما کلمات الله تمام اولماز وکلمات اللهدن مراد
نفس رحمانی اوزرینه مبسوط اولان تعینات
وجودیه در یعنی جوهر هیولانیدن جواهر کثیره
تولد ایتدیکی کبی نفس رحمانیدن دخی صور عالم
ظهور ایتمشدر نتکیم الفاظ انسانیه اوزرینه
مالانهایه حروف وکلمات بسط اولنور وخصوص
اوزرینه اسماء جامعه ومظاهر کلیه یه کلمات تامه

دینلور وحضرت عیسی علیه الصلوة والسلامه
کلمة الله دینلدی زیرا وجودی وسائط معهوده ایله
ظهور ایتمیوب محضا نفس نفخ جبریل ایله حاصل
اولمشدر وروحه مناسب اولان روح اولمغله روح الله
دینلدی وکلمه ایله تسمیه یه بروجه دخی بودرکه خلق
انك (من المهد الی اللحد) کلمه وکلامیله منتفع اولمشدر
نتکیم قرآنده کلور ﴿ قال انی عبدالله اتانی
الکتاب ﴾ الی آخر الایه نتکیم حضرت علی
رضی الله عنه حضرتلرینه اسد الله دینلدی زیرا
خلق انك نجدت وشجاعتیله منتفع اولدیلر
وخالد بن الولید رضی الله عنه حضرتلرینه سیف الله
المسلول دینلدیکی دخی سیف صارم ایله غزاء اکبر
ایدوب اهل اسلامك اعداء اوزرینه غلبه سنه
سبب اولمشدر وبعض علمایه دخی امام غزالی کبی
حجة الاسلام دیمك حجت غالبه سندن یعنی ابراز برهانله
الزام خصم ایتمکدن کنایه ومبالغه در پس (من قامت به
الحجة) یه حجت اطلاق اولنق (رجل عدل) قبیلندن
اولورکه مبالغه یه محمول در یعنی عدل وانصافه
زیاده تمسکی اولان عادله نفس عدل اطلاق اولندیغی
کبی احتجاجده غالب اولانه دخی حجت محض
دینلدی کویا وجودی محض حجتدر نتکیم (رسول الله

صلى الله تعالى عليه وسلم افندمز حضرتلرينه برهان
الطلاق اولندى كما قال الله تعالى (قد جاءكم برهان
من ربكم) يعنى جناب نبوينك جمع اجزاء بدنيه سى فردا فردا
من حيث هو برهان اولديغى كبى نفس وجود شريفلرى
دخى برهان ايدى انكچون ليلهٔ معراجده جسد
وروحله معاً عروج ايلديلر يعنى بو معنى نفس
وجودك برهان اولديغنه دالدركه غيريلر بو اقتدارى
بولممشلردر زيرا حضرت عيسى فلك ثانى يه واردو پس
فلك رابعه عروج ايدوب مافوقنه كذر ايتممشلردر
جناب نبوى ايسه مستواى عرشه دك جسديله عروج
ايدوب روح وجسدله نه مرتبه لره دك صعود وسير
ايتدكلرينى انجق الله تعالى بيلور وجة الله ده بويله ديمك
دخى بوجهتدركه دنياده بر دعواده شاهد اولان
كيمسه مدعايه حجت اولديغى كبى نيجه علماء بالله دخى
روز قيامتده خلقك خير وشرينه شهادتله حجت اولسه لر
كركدر نتكيم قرآنده (ونزعنا من كل امة شهيدا)
وينه كلور (فكيف اذا جئنا من كل امة بشهيد)
اشته بو شهادت كمال انسانى به دائردر زيرا
هركس يوم حشرده محجوج اولورز ديوا غلرلر غيره
حجت اولمق قنده قالدى (سؤال اولنورسه كه كرچه
اشيا كنز مخفيدن ظهوره كلدى فاما اجسام ممكنه

اولدقلرى جهتدن متناهيه در پس كلمات الله
متناهيه اولمق لازم كلور جواب بودركه عدم
نفاد وتناهى قدير اسمنه راجعدر يعنى الله تعالينك
قدرتنك حد محدودى يوقدركه كلماتى اوراده متناهيه
اوله بوجهتدن سلسلهٔ كائنات الى ابد الآباد متسلسل
ومتصل اولمقده در والاصفات الهيه منقطعه
اولمق لازم كلور بو معنادن كلمه وكلام الهى باقيدركه
كن امرى وانك متعلقاتيدر واصلنده نفس رحمانى
جميع مقدوراته روح ذاتى بخش اولنمشدر ولكن
هر نسنه نك ظهورى وقت مخصوصنه مرهون اولمغله
برى برندن تأخره باعث اولور ونظر ايله كه اعمال جنت
تجدد ايتدكجه وقتاً فوقتاً درجات دخى تكثر ايتمكده در
ودركات اهل جهنم دخى حدوث اعمال ايله بويله در
وكمال انسانى دخى تدريجى اولمغله اسماء حسنى نك
احكامى دخى تدريجله ظهور ايتمكده در وهر عملدن
برملك مخلوق اولمقده در وآخرتده عمل يوق ولكن
نفخ ونفس واردركه لايزال ظهوراتى اقتضا ايتمشدر
حتى اهل جنتك حور عينه وامثالنه قربان ووقاعندن
نسمهٔ روحانيه خلق اولنسه كركدر تفكر ايله ايمدى
مخلوقاته ومكوناته وكلمات الهيه يه نهايت يوقدر
(سؤال) اولنورسه كه كرچه آخرتده بطريق

التكليف عمل ومقابله‌سنده مثوبات يوقدر فاما
ذكر وتحميد وامثالندن ارواح خلق اولنمق مقتضاى
حكمت كورينور (جواب بودركه نه‌شبهه زيرا دنياده
دخى اهل ذكرك انفاسندن ملائكه خلق اولنمقده‌در
جنتده ايسه بطريق الاوليدر شول معنادنكه جنت
محل لطافتدر ملائكهٔ لطيفه كبى واورادوذكروامثالى
بطريق التلذذدر بطريق التكلف دكل يعنى نعمت
لذيذهٔ جسمانيه‌يى تناولده تكلف اولمديغى كبى اوراده
ذكرده دخى تكلف يوقدر بلكه جميع افعال وحركات
دخى بويله‌در دنياده انسان كامله كوره اكر روحانى
واكر جسمانى تكلف اولمديغى كبى اصلى بودركه
آخرتده انسان قالب صورتنده تمثل ايتسه كركدر
پس قلب وقالب براولىجق قلبه تكلف اولمديغى كبى
قالبه دخى اولماز زيرا جسم لطيف كثافت كوتورمز
جنت وآنك مشتمل اولديغى امور ايسه لطافت
قبيلندندر جهنم آنك خلافنه‌در زيرا اسم غضبدن
خلق اولنمشدر غضب ايسه سبب ضيق وكثافتدر
نسال الله السلامة

﴿ مبحث عاشر ﴾

ظهور اشياء حب ذاتى‌يه منوطدركه اندن
توجهات اسمائيه ظهور ايدوب ظهور اشياء دخى

اول توجهاته مربوطدر وبوندن حيات ذاتيه وسائر
كمالات الهيه‌نك فوقى نه‌مرتبه‌ده اولديغى باهراولور
مثلا بركيمسه مريض وضعيف اولسه تأهل ايتمكه
واولاد كتورمكه هوس ايتمز يعنى قلبنده او مقوله‌نسنه‌يه
تعلق قوى يوقدر شول جهتدن كه اعضاى قواسنك
مساعده‌سى مفقوددر خصوصاكه بعض اشخاص كه
قواسى يامفقود وياخود عقيمدر بو صورتده تسلسله
چاره يوقدر انكچون حديثده كلور (سوداء ولود خير
من حسناء عقيم) يعنى سوداء ولودك حسناء عقيم
اوزرينه سيادت ورجحانى واردر زيرا اهل سلسله‌در
بوجهتدندركه قرآنده عقيم تأخير اولندى نتكيم
كلور (ويجعل من يشاء عقيما) بومعنادن قلم اعلى ايچون
نفس كليه خلق اولنوب سرانوثت مبدأ اشياء قلندى
وقرآنده اناثى تقديمه وجه بودر نتكيم كلور (يهب
لمن يشاء اناثا) ايشته مظاهر اسماء ذكورت وانوثت
سرى اوزرينه جارى ونيجه‌لرى دخى ايكيسندن بيله
خالى‌در عقم اسماده دكل بلكه بحسب الحكمة تعيناتده‌در
وتعيناتده عقم اولديغى كبى استعداتده دخى واردر
انكچون مرشد كامل يوزندن هركس رحم استعدادينه
فيض الوب رجال كبى تصرف صاحبى اولمز
بلكه كيمى كامل وكيمى ناقص وكيمى عقيم قالور (ذلك

تقدیر العزیز العلیم) وقرآنده کلورکه (الله اعلم حیث
یجعل رسالته) یعنی ارسال اولنمغه وذریت صوریه
ومعنویه اهلی اولمغه کیم لایق اولدیغنی الله بیلور
ومحلنه کوره معامله قیلار ایشته بو مقامدندرکه
کلور (فمن وجد خیرا فلیحمد الله ومن وجد خلافه
فلایلو من الانفسه) عجب سر الهیدر فهم ایدنه
وعجب محل شکردر قابل ومقبل اولانه ﴿ نظم ﴾
کنز مخفیدر وجودك ایتدی حق آندن ظهور *
جمله اشیایه تجلی قیلدی اندن اسم نور * دانه‌وش کتم
عدمدن اولدی هر سر آشکار * هر جسد بتدی تر و
وتازه صان اولدی نفخ صور * آن غیر منقسمده بسط
اولوب کرسی وعرش * ظاهر اولدی بر نفسده جنت
وغلمان وحور * رقصه کیردی بو فلکلر دور دنیا ایلدی *
جلوه قیلدی شمس عالمتابله بدر البدور * بر دل اولدی
هر کیاه تازه توحید حقیله * غلغله ویردی جهان کلزارینه
اسم شکور * حقیا چون معرفتدر بونده کلمکدن غرض *
سعی ایدوب انسان کامل اولمادە ایتمه قصور
﴿ نظم ﴾ نقطهٔ بادن کوروندی چهرهٔ نور سیاه * رمزوار
تحتنده آنك دقتله قیل برنکاه * عارف اول ن والقلم دن
سر نقطه نیدوکن * کیم اودر دعوای حقده اهل
عرفانه کواه * کاملك انفاسیدر اشبو سپهری دوندیرن

غنچه‌یی کیمدر جدا ایدن دل بلبلدن آه * فی الحقیقه
قلمسیدك سن سکا کرسه فرو * یانه‌دن خاك سیاهه
سجده ایلردی جباه * حق سکا یولداش ایکن بو یولده
بو وحشت ندر * یاحقه حقدن سفر ایدوب ندندر عزم
راه * اوستونه صبح قیامت طوغدی غفلت نیجه بر * دیدهٔ
جان ودله کلمزمی ایا انتباه * حقیا اعدایه مغلوب اولمه
بو دنیاده کیم * حق سکا ویردی ملائکدن نیچه یوز بیك سپاه
﴿ لیلة الجمعة ﴾ بو مصراع وارد اولدی که (کل
ایمدی کل شمدی نازدمیدر) حقله مقام مباسطه
وملاطفه‌یه اشارتدرکه مقام انسدر وانك نقیضی
قبضدرکه عتاب وتأدیبی مشتملدر ومبتدی‌یه کوره خوف
ورجا نیجه ایسه عارفه کوره دخی قبض وبسط بویله‌در
شوقدر واردرکه خوف ورجا امر مستقبلده مکروه
ویا محبوبه تعلق ایدر قبض وبسط ایسه وقت حاضره
کوره‌در پس قچن قوام امر اوله‌جق نسنه قلب
عارفدن اخذ ومنع اولنوب ایرسال اولنمسه اکا قبض
دیرلر وخلافی بسطدر مثلا ماء وهواکه قوام شجره
انلکه‌در اجزاء شجره‌یه ایرسال اولنمسه قبض ویبوست
حاصل اولور وایرسال اولنسه بسط ورطوبت ظهور
بولور پس قلب عارف دخی منع وعطا واخذ

فیضله بویله‌در بوجهتدن بسط صوری ومعنوی
سبب انبساط وانشراح وقبض مطلق باعث انقباض
وضیقدر انکچون عوام فقراء ظاهرده ضیق اوزره
اولدقلری کبی باطنده دخی غم والمدن ضیق اوزرینه‌در
زیرا غمدن روح منقبض اولور بوجهتدن درکه
اهل غموم وهمومه شیب تسارع ایدر زیرا الم باطن
تأثیرده ایام مدیده کبیدر یعنی معمر اولان کیمسه پیر
اولدوغی کبی اهل غم دخی مدت قلیله‌ده پیر صورتنه
کیررلر انکچون بی غم اولنلر زنده وقوی اولورا کرچه
مشهوردرکه بی غم اولان آدم اولمز زیرا ارضه
هبوط ابتلای عشق ایچوندرکه جبال راسیاتك تحمل
ایتدیکی بار کران بلایی عاشق کوتورر وناز دیدکلری
که نیازك مقابلیدر ایکی وجهله‌در بری اهلی یاننده ناز
اهلی اولمقدرکه بحسب الغالب کشی زاده لکدن وغنای
ظاهردن ناشیدر بوناز معتبر دکلدر زیرا امور ظاهره
اوزرینه مبنیدر وبری دخی عندالله نازدرکه حقله
حسن معامله‌یه راجعدر بوناز مقبولدر زیرا امور باطنه
حسیله‌در اکرچه عبد حقیقده ناز اولماز بلکه نیاز
اولور ولکن باطنه تعلق ایدن نازك بحسب المقام
ضرری یوقدرکه عبودیتی منافی دکلدر زیرا حقله
مستأنس اولان کیمسه مقامك حکمنه رعایت ایدوب

طریقدن چیقمز ومراعات ادب ایدر وبهالیل تعبیر
ایتدکلری که مجاذیب اولیا مقوله‌لریدر بونلر حقله دائما
ناز معامله‌سی ایدرلر وبعض کلمات سویلرلرکه
انلرك غیریدن صادر اولسه کفر اولور عجب بارکاه
واواو درکاهدرکه هر کسك اورایه انتسابی
بر یوزدندر زیرا عدد انفاس قدر حقه طریق واردر
ولکن قبول ورد حقه راجعدر زیرا اعتقاد وعمل تفاوت
اوزرینه‌در واهل انکشاف واهل استتار آره‌لرنده
تفاوت اولدیغی کبی انکشاف واستتار میانلرنده‌دخی
تفاوت واردر بوجهتدندرکه بعضیلری اکمل
وبعضیلری کامل ونیچه‌لری ناقصدر وهیچ انسان
پایه‌سنده اولمیانلر دخی واردرکه انلر انسان حیوانیدر
نتکیم بالاده مرور ایتمشدر پس اکمل اولمق جمله طبقاتك
فوقنده‌در وانك باطنده علامتی معرفة الله‌ده غلبه وقوت
وظاهرده حکم شریعت وعبودیت درکه طریق
صدیقدر رضی الله عنه زیرا صدیقدن کرامت کوینه
مأثور دکلدر بلکه منقول اولان معرفت
الهیه وعبودیت تامه‌درکه بو صفتلرك اهلی
حقه جمله‌دن اقربدر وکامل الطلاق اولنان
کیمسه‌نك کرچه ما تحتنه کوره قصوری یوقدر
اما فوقنه کوره ناقص عد اولنور پس سعی

ایدوب کمال اضافیدن کمال حقیقی یه واصل اولمق
کرکدر ﴿ نظم ﴾ دم ناز اولدی همچون فصل نوروز *
کل ایمدی ایده‌لم کل هرشیئ روز * که کل کبی
یوزلره نور حقدن * تجلیدن اولا خوش پرتوافروز *
می فیض ایچ جکرلر تازه‌لنسون * غمی ترک ایت که اولدر
نار دلسوز * نیجه ام الکتابی ایده ادراك * شو کیم
اولا بوکون طفل نو آموز * یوری حق بوفیضه یوق
نهایت * آلور می هفت بحری هیچ برکوز ﴿ یوم الجمعة ﴾
تربهٔ حضرت هدایی قدس سره زیارتنده ایکن
پردهٔ قبر منیف اوزرنده رسم (د) مرسوم اولوب بعده
(مهاد) لفظی یازلمش ظاهر اولدی کویا مرسوم
اولان دال مهادك داله اشارت واندن اختصار اوله
ووجه ارض عامهٔ ناسه مهاد وفراش اولدیغی کبی
ارض وجود خواص دخی مهاد فیوض وحقائقدر که
روح الروحدر زیرا بدن انسان روحله قائم اولدیغی
کبی روح انسان دخی فیضله قائمدر وکذلك دال دلیل
حقدر یعنی ارباب ارشاددر که سلوك طریق حق انلرله
تمهید اولنور اکرچه دلالت تفاوت اوزرینه درکه
دلیلدن دلیله فرق واردر مهتدیدن مهتدی یه فرق
اولدوغی کبی یعنی هردلیل کلیت اوزرینه دلالت
ایده‌مدیکی کبی هرمرشدمترشد دخی هرمدعو اولدیغی بوله

مهتدی اولماز زیرا کاه اولورکه طریق توحید
افعاله مهتدی اولان طریق توحید صفاته اهتدایه
مستعد اولماز واهل صفات اولان دخی اهل ذات
اولمغه لیاقت بولماز بو جهتدندرکه اکثر منارات
جوامع بر شرفه اوزرینه مبنیدر زیرا صورت
دعوت عامه‌در عامه‌ده ایسه استعداد اقل در
وبو معنادن اخذ اولنورکه ملوك وسلاطینك
منارات جوامعی متعدده وبرر وایکیشر واوچر
شریفه‌یی مشتمل اولمق جمیع مراتبه دعوتی اشارتدر
زیرا سلاطین وملوکك اسملری اسماء ذاتیهٔ کلیه‌یی
جامعه‌در پس مقتضای کلیت وجمعیت خلق اوچ
شریفه‌دن دعوت واوچ مرتبه‌یه ارشاد ودلالتدر
بورادن فهم اولنور شول حدیثك معناسی که
کلور (المؤذنون اطول الناس اعناقا) یعنی
روز قیامتده مؤذنلر شرف زائد اهلی اولدقلری
مشار الیه بالبنان اولسه‌لر کرکدر وبوندن مقصود
اهل دعوتك علو درجه‌سنی بیاندر حتی بو جهتدن
اذان امامت اوزرینه تفصیل اولنور ورسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم بر دفعه اذان ویردیلر
دیو منقولدر وحضرت عمر رضی الله عنه بیورمشدرکه
(لولا الخلیفی لأذنت) یعنی مشغلهٔ خلافت اولمسه

بندخی اذان ویردم بوندن مقصود اذانك شرف
وفضیلتنی اظهاردر ☼ بعده پردهٔ قبر اوزره
مرسوم اولمش کوردم بو عباره ییکه (صاحب
الفضیلة العظمی) بوندن هدایی افندینك مقصودی
بقا بالله مرتبه سنه وصولنی اشعاردر زیرا فنا
فی الله مرتبهٔ جمعدر رتبهٔ علیا وبقا بالله که
مرتبهٔ فرق ثانیدر فضیلت عظمی ومرتبهٔ جمع
الجمع که جمع وفرق مرتبه لرینك مجموعی
جمعدر جمعیت کبرادرکه مقام تبلیغ وارشاددر
بومقامك اصحابنه کمل اولیا دیرلرکه جمیع برازخ
وقیوددن خلاص اولمشلر وحدت وکثرتی بری برندن
بولمشلر وکمال اوزره انشراح صدر وانبساط
دل وجانه سبب اولان نور تجلی ایله طولمشلردر
بونلره من بعد حجاب یوقدر زیرا اوصاف
نفسانیه دن بالکلیه پاك اولمشلر بلکه بونلر
شهود دائم واستغراق تام اهلیدرکه اکامل
ناسك محل استقراری بو مقامدر وبو مقامده
بعضیلر قطب وجود اولورلر وبعضیلرا کا تنزل ایتمزلر
زیرا مقصود بالذات اولان عین الیقین مرتبه لرینك
حصولیدر کرك اوراده رتبهٔ اخری اولسون
وکرك اولمسون مثلا بر کیمسه علم کیمیایه مالك وبو

بوزدن اغنی الاغنیا اولسه میل ریاست وجاه
ایلمز بلکه کندی غناسی اکا کافیدر زیرا اغنیادن
بعضیلری انك غنا وحسن حالنه رشك ایدرلر شوقدر
واردرکه (آخر مایخرج من رؤس الصدیقین
حب الجاه) موجبنجه یعنی یخرج بظهر معناسنه
اولدیغی صورتده اسم ظاهرله دخی ظهور
مراد ایتدکلری مناصب معهوده ایله تقلد اقتضا
ایتمز بلکه مطلقا عند الاعیان والاکابر نافذ الکلم
وشهرت شایعه لری اولمق کافیدر نتکیم نیجه اولیایه
بوجاه اعطا اولنمشدر ❁ نظم ❁ ایلمز کونه نظر سیمرغ
عنقادر کوکل * دانه یه سوداسی یوق اوزکه سویدادر
کوکل * منصب وجاه جهانی نیلسون درویش اولان *
تحت استغناده خوش سلطان معنادر کوکل * صورتی
عین زر اولمشدر ریاضتدن انك * نقش سر حقه لوح
سیم آسادر کوکل * دولتی نتلر بولان اکسیر اعظمدن
نشان * حالت تأثیرده بی مثل وهمتادر کوکل * عرش
اعظمدن معظم اولدیغنده شبهه یوق * کیم سریر پادشاه
عالم آرادر کوکل * بوکوکلدر حامل سرامانت حقیا *
خادم باب خدا مخدوم اسمادر کوکل (قیل لی لیلة
الجمعة بعد الانتباه انزل حیث یأمرك الله بذلك) بعض
اهالیٔ اسکدار بوفقیر ایچون بعض بقاع توجیه

اولنمق مراد ایتدکارنده اول کبجه کلام مذکور جانب غیبدن صدور ایلدی پس یأمرك کلمه سنك صیغهٔ مضارع ایله ورودی دلالت ایلدی که اعالیٔ مذکورك مراد ایتدکاری معنی حاصل اولماز زیرا مراد الهی دکلدر بو جهتدن منفهم اولدیکه سن حق تعالینك شمدنصکره سکا امر ایده جکی یره نزول ایله خلقك مراد ایتدکاری محل سنك نزول وسکون ایده جك محل ومنزلك دکلدر بلکه سنك مکانك بعد ازین حقك امر ایده جکی یردرکه وقتی کلدکده امر ایدر وسن دخی اطاعت ایدوب مأمور اولدیغك موضعده قرار ایله کرك اسکدار وکرك غیری وبو محلده قلبمزی سکون واطمئنان اوزرینه بولدیغمزدن تکرار وارداولدیکه (وقلبه مطمئن بالایمان) زیرا بو محل مزالق اقدامدندرکه حق تعالینك امتحانـه دائردر انکچون قرآنده کلور (ان الدین عندالله الاسلام) دین حق تسلیم ورضاء مطلقدر ملت ابراهیمدن مراد بودر وشولکه عارف محققدر مجاریٔ قضاده اطمئنان دل اوزره اولور وآخر (یاایتها النفس المطمئنة) خطابنه لیاقت بولور زیرا قلب دنیاده مطمئن بالایمان اولوب محبوب ومکروهده صفوتی برابر اولمدقجه کمال بولماز ونفس مطمئنه عدادندن اولماز پس خطاب مذکوره

بو وجهله سزا اولور (ومنقولدرکه ابن عباس رضی الله عنهما طائفده قبرینه وضع اولنور ایکن اوراده حاضر اولنلر (یاایتهاالنفس المطمئنة ارجعی الی ربك) صداسنی کوش ایتدیلر اشته بو معنی عبدك حقه اقبال وحقك دخی عبدی اجلالندن ناشیدر ومرتبهٔ اطمئنان نهایة المراتبدر یعنی غایتی اعتباریله دالا اوائل مطمئنه دن مرتد اولمشلر چوقدر (وبعده) تذکیر نعمت ایچون وارد اولدیکه (الم تروا ان الله سخر لکم مافی السموات ومافی الارض واسبغ علیکم نعمه ظاهرة وباطنة) یعنی بعض نسنه نك فوتی سکا مضر دکلدر بلکه ظاهراً وباطناً منعم علیـه اولدیغنه شکر ایله وماسوایه التفات ایله خصوصاکه کلور (لکیلا تحزنوا علی مافاتکم الاتفرحوا بما آتاکم) یعنی فرح وحزن امور نسبیه دن عبارت سنه لردرکه اول اضافتلردن خلاص اولوب شجرهٔ سرو کبی بهار وخزانی برابر اولمق کرکدر والاعالم نسبتده قالوب ذات مجردهیه وصول حاصل اولماز ﴿نظم﴾ یاالهی بکابندن اولور * در کهکدن مراد دل اولور * مطمئنه ایدوب بو نفسمی سن * نور انس وخضورله طولدر * نیجه بر بو کدورت وبو الم * بو غم وغصه یی غیری قالدر * بنی ارشاد ایله بر یوله کیم * بو غم واصل اولنلره یولدر * کیده لم طوغری مقام ذاته * نیده لم

انی که صاغ وصولدر * سن اوسلطان جهان آراسن *
شیخ حق قپوکده برقولدر ❁ بعدالانتباه وارد اولدیکه
(مطلوب عظیم سبب عظیم ظهور ایتدکده اولور)
ای مؤمن عارفلر یاننده بو عجب هولناك ادا وقتی مخوف
معنادر زیرا مراد دیمکدرکه برکسنه نك دنیاده برکار
جزئیسی اولسه سبب جزئی ایله وکار کلیسی اولسه
سبب کلی ایله حاصل اولدیغی کبی سالکك دخی مطلوب
عظیمی واصل الهی اولدیغندن سبب عظیمه موقوفدرکه
ریاضات شاقه ومجاهدات قویه در زیرا مؤثر
الله تعالی در فاماتهیهٔ محل ایچون اسباب قویه دخی
لازم در نظر ایله که ژنکارآیینه محکم اولسه قوتلو صیقله
محتاجدر پس بوندن فهم اولندیکه (امانی) ایله ایش
بتمز زیرا طریق تحصیلدر یوقسه طریق تعطیل دکلدر
وامانی غروردر نتکیم کلور (وغرتکم الامانی) بناء
علی هذا اسبابه تشبث لازمدر نتکیم کار مهمی اولان
طریقندن اخذ ایدر وشفاعته محتاج ایسه اکابرناسدن
شفاعت جو اولور وبو جهتدندر که اهل کبائره
شفاعت اولنور اهل صغائره دکل زیرا صغائر کبائره نسبتله
امور جزئیه اولمغله کبائردن اجتناب ایتمك اکا کفارت
اولور نتکیم قرآنده کلور (ان تجتنبوا کبائر ماتنهون
عنه نکفر عنکم سیئاتکم) فاما کبائره اول امرده

عفوه مقارن اولازسه شفاعته موقوف اولور نتکیم
کلور (شفاعتی لاهل الکبائر من امتی) پس بونده فهم
اولندی که دنیا وآخرتده شفاعت امر عظیم ایچوندر
وشول مجاهدات که سالك اکا تمسك ایتمشدر ذیل نبوی
ودامن اکابر کبیدر ومثل مشهوردرکه (من طلب
الحناء لم یغله المهر) یعنی امراء شریفهٔ طلب وخطبه ایدن
کمسنه مهرندن وخرجندن قاچمز واکا کوره
بذل اموال ایدر یامقاصد دنیویه بویله اولیجق مقاصد
اخرویه حالی نیجه در قیاس اولنه خصوصا کم الله تعالی
اعلی الاعالی ومولی الموالیدر ومجاهده ایله دخی
امر ایلمشدر یعنی امراتمسه بیله ینه عزت مطلوبه کوره
مجاهده لازمدر فکیف که امر ایلمشدر وامری مطاع
اولدیغی جهتدن اطاعتی لازمدر ومرشد کاملك
الزمانده دخی اطاعت وانکله عمل ایتمك همان
شارع اعظمه اطاعت وامرینه امتثالدر نتکیم
قرآنده کلور (من یطع الرسول فقد اطاع الله)
یعنی ارباب ارشاد ورثه قبیلندن اولمغله انلره
اطاعت ایتمك رسوله اطاعت ایتمك کبیدر انکچون
امیره اطاعتله امر اولندی کرکسه عبد حبشی اولسون
زیرا عقل وتدبیر وکشف بصیرت اولیجق صورته
نظر اولنماز انکچون رسول الله صلی علیه وسلم

بعض امورده شبان اصحابدن عتاب بن اسيدى
واسامة بن زيدى شيوخ مهاجرين اوزرينه تقديم
ايتدى وحضرت عمر رضى الله عنه ايام خلافتنده
ابن عباسى تقديم ايدوب وانكله امور عظيمه ده استشاره
ايلردى مع هذا سائر صحابه يه كوره حداثت سنى
وار ايدى وامير ظاهرده بويله اولنجق امير باطن دخى
بويله در اكرچه اربعينه واصل اولمدقجه تكميل
نشئه حاصل اولماز فاما لسان تركيده مشهوردركه
ديرلر كون طغوشندن بللودر يعنى بر كيمسه ده امارت
خير اولوب علم وحكمتدن حصه مند اولسه (الحكمة
ضالة المؤمن اينما وجدها اخذها) ديمشدر وبعض شيوخ
عرب وعجم ورومك ايام صباوتنده مجذوب اولدقلرى
كمال استعداده راجعدر سهل بن عبدالله التسترى
وشيخ عبدالقادر الجيلانى وامثالى كبى ايام شبابنده
امثالى ايسه چوق واقع اولمشدر وبومقوله لر مشرب عيسى
ويحيى ويوسف عليهم السلام اوزره كلمشلردر وبونلرك
كلماتندن اوائل واواخرده انتفاع اولنمش وسيرتلرينه
سلوكده ده چوق فائده لر بولنمشدر پس سوز كمالده در
يوقسه عمرده دكلدر ولكن بعضيلرينه طول عمرله
لاكمات زائده اعطا اولنور وبومرتبه يه اشارت ايدوب
حديثده كلوركه (طوبى لمن طال عمره وحسن عمله) يعنى

طول عمرده حسن عمل سعادت زائده مقوله سندندر
وحسن عمل مورث علم الهى اولمغله انك اوزرينه
اقتصار اولندى نتكيم حديثده كلور (من عمل بما علم
ورثه الله علم مالم يعلم) ودرجات جنانيه يه كور مقصود
بالذات اعمال شرعيه اولديغى كبى مراتب قربت
ووصلته كوره دخى مقصود اصلى علوم الهيه در
پس طالب مراتب عاليه اولان كارى بويله طوتاركه
عمل صالحدر (وانك معارفيكه صلاح شرعى اوزره
دكلدر عند القوم معارف شيطانيه در وار ايمدى
دامن شرعه تمسك وعروة وثقاى تقوايه تشبث
ايله وشعائر وحرمانى تعظيمله مقامات عاليه يه نائل
اول واشق طائفه سندن اولوب الحاد وتأويلاته دوشمه
والاساقط اولوسن ونسنه بولمازسن وحرمان اوزده
قالورسن تفكر ايله كه سمن وزبده نك مايه سى لبندر
صو دكلدر * وهمم اوليا استمدادندن خالى اولمه زيرا
وصول مرامه اسباب مؤثره دندر ونظر ونفسده بشقه
حالت واردر (وديمشلردركه طريقت ايكى نسنه دركه
خدمت ونفسدر يعنى مريدن خدمت وشيخدن
نفس اولنجق مقصود حاصل اولور زيرا خدمت
منبت پاك وحسن اعتقاد تخم وفيض نفس باران بادصبا
كبيدر الحاصل رحم مادرده جنين مستكمل اولدقده نفخ

روح اولندیغی کبی شریعت وطریقت مرتبه‌لری
دخی مستکمل اولدقده فیض معرفت وحقیقت وجود
بولور وبوندن فهم اولنورکه شیخ پاك نفس
جبریل مرتبه سنده‌درکه جبریل روح
القدس اولمغله درع مریمه نفخ ایدوب
اندن عیسی تولد ایتدیکی کبی شیخ دخی رحم قلب
مستعده نفخ نفس ایدیجك اندن طفل قلب
تولد ایدر وخلیفهٔ وجود اولور وبونفسك
اثری ظهور ایتمدکجه ظاهرده دخی خلافت
تامه بولمماز ونفخ خضر علیه السلام دخی بویله‌در
فاعلم ذلك ﴿ نظم ﴾ مرشد کاملدن ایرسه
برنفس * برنفس یوز بیك مراده اولدی پس *
صدقله خدمت کرکدر طالبه * منکسر اولنجه
بوخاکی قفس * نیجه‌سی ایرر کشی مطلوبنه *
وار ایکن قلبنده بیك دراو هوس * فیض حقه
قطره کلمز چون بحار * قنده قالدی نیل وجیحون
ورس * صربدر آسان دکل اشبو طریق *
قالدی بویولده نیچه یوزبیك فرس * پند حق
کوشکه کیردیسه کر * یاری کور اغیار حقدن
میلی کس فی الحدیث (انتم اعلم بامور دنیاکم) سؤال
اولنورسه که دنیایی مخاطبلره ندن اضافت ایلدی

مع هذا جناب نبوت دخی صلی الله علیه وسلم حیات
دنیاده اولدقجه دنیایه مضافدر خصوصا که
عناصر بشریتده برابر در اکرچه بعضیلر انلرك
ترابی جنتدن مأخوذ در دیمشدر جواب بودرکه
اهل دنیا ایکی وجهله درکه بری لغوی در اهل
عموم وخصوصه شاملدر زیرا مدت عمر تمام
اولنجه حیات دنیا ایله حی اولمشلر وسلك بشریتده
انتظام بولمشلردر واولکه عرفیدر عموم اهلنه
کوره‌در زیرا اهل دنیا اودرکه تعلق ماسوی
ایلیه وامور ودنیا اوزرینه خلقله منازعه ومخاصمه
ایلیه وتوحیددن غافل اوله پس بو مقوله‌یه اهل دنیا
دیدیلرکه آخرتدن بالکلیه ویا فی الجمله منقطعلردر
اهل آخرت دنیادن منقطع اولدیغی کبی زیرا بونلره
کوره ظواهرله دنیاده‌اولمق بواطنله آخرتده اولمغی
منافی دکلدر نته‌کیم اهل اللهك دنیا وآخرتده
اولدقلری حقله اولملرینه مانع دکلدر یعنی بومقوله‌لر
هر نه موطنده اولسه‌لر حقله اولورلر شویله که
صورتلریله صورتك حکمنی ویررلر ومعنالریله
مقام حق کوزلرلر وتکمیل نشئه ایده‌نه جمع اضداد
ایتمك ممکندر زیرا اسمی وذاتی وجامعدر خصوصاً
مبتدیلره کوره ظواهرك فائدهٔ کلیه‌سی واردر حتی

دیمشلردرکه اعضا وقوای سیر الی الله وسائلدر
پس ظواهر اولمیجق بواطنه انتقال ایتمك میسر
اولماز ومشهور درکه دیرلر (من فقد حسا فقد علما)
یعنی انسانك هر حسی بر علمه وسیله‌در وشواهد
توحید اولمسه حقه نره‌دن انتقال اولنوردی
وافعال مختلفه واحوال متنوعه ظهور ایتمسه اسماء
الهیه نوجهله بیلنوردی پس دنیا کیمنه متاع بلاغ
وکیمنه متاع غروردر وبو مقامدندرکه بعض
اکابر محققین عالم حسی معنی اوزرینه ترجیح ایتمشدر
زیرا وسیلهٔ مقصوددر مثلا قشر میوه اولمسه میوه
حاصل اولماز وبلکه اوراقك بیله تربیه‌ده دخل
عظیمی واردر وبوندن فهم اولنورکه شریعت
اولمیان یرده حقیقت اولماز وعلم حال تعلیم اولنمیان یرده
علم باطن بولنماز زیرا علم باطن شریعت اوزرینه
مبنیدر حاصلی احکام الهیه حکم وحقایقك قشری
کبیدر وبلکه مرآتی در زیرا امور وجودیهٔ حسیه
اولمسه امور شهودیهٔ معنویه یوز کوسترمز پس
هر نسنه آینه سندن کورینور بوجهتدن عالم آدمك
وآدم دخی حقك صنعنك مرآتیدر اشته بو عالم صورتی
بالکلیه رد ایتمك جائز دکلدر بلکه مردود اولان اکا
تعلقدر وتعلق دخی دل حالیدر واول دخی ایکی

وجهله درکه بری تعلق شهوانی وبری دخی تعلق
حقانیدر واولکه تعلق شهوانی درکه محجوبلر
صفتیدر واولکه تعلق حقانیدر مکاشفه‌لر حالیدر
ومکاشفلرك احوالی دخی مختلفه‌در زیرا اشیا صنع
حق اولمق اوزره مشاهده اولنمقدن ظل حق اولمق
مشاهده‌سی اعلادر وظل حق اولدوغی صورتده
نوجهله اولدیغنی اکامل اولیا بیلورلر زیرا
دنیاده امور مستقبحه واردر بو جهتدن طرف
حقی محافظه لازمدر یعنی جلال وعظمتنه مناسب
اولان وجهله وصف ایتمکدر شول یرده که
(سبحان خالق اوکلاب) دیمك ممنوع وترك ادبدر
مع هذا فی نفس الامر جمله‌نك خالق اودر پس
عین مخلوق عین حقدر دیمك دخی بلاتأویل ممنوعدر
وتأویل ایکی وجهله‌در بری بودرکه عینیت هذا
الموجوده کوره دکلدر بلکه نفس وجوده کوره
الله تعالی قیوم عوالمدر یعنی صنعی اولان هر موجودك
قوامی انکله درکه تجلیٔ ساری حسبیله هر برندن
روح ذاتی واردر وبر وجه دخی بودرکه عینیت
هذا الموجوده ناظر اولدیغی صورتده حقله مراد باطل
مقابلیدر زیرا موجود حقدر هر کیم اولورسه ومعدوم
باطلدر بوجهتدن اشیا حقدر باطل دکلدر فافهم جدا

وبوندن غیری دخی تحقیق واردر ولکن
عقول ضعیفه تحمل ایلمز نظر ایله که نوات یعنی
چکردك شجرك اصلی وشجره اولدقده نوات صورتندن
چیقر مع هذا شجره عین نواتدر فاعرف جدا (سؤال
اولنورسه که عنوان مبحثده ذکر اولنان حدیثده
مخاطب اولانلر صحابهٔ کرامدر رضی الله تعالی عنهم
انلر ایسه اهل آخرت بلکه اهل الله در پس
نوجهله اهل دنیا اولورلر واولمق لازم کلورسه
سائرلره مساواتلری ممنوعدر جواب بودرکه اضافت
مذکوره‌دن مراد کندی رتبه‌لریله ما عدالی
تمییزدر یوقسه خصوص صحابه دکلدر زیرا
کندی شان عالیلرینه اشارت ایدوب ﴿ مالی
وللدنیا ﴾ بیورمشلردر پس انلر بالکلیه ﴿ وتبتل
الیه تبتیلا ﴾ موجبنجه حقه متبتل ومنقطعلردر
شان صحابه ایسه فی الجمله اشتغالده‌در تنکیم مخاطبلرك
اهل حدائق اولدقلری اکا دالدر بویله ایکن
سائرلره برابر دکللردر زیرا ظاهرلریله کسب
معاشده اولدقلری باطنلریله تقید معادده اولدقلرینی
منافی دکل ایدی ﴿ نظم ﴾ نیجه بر علاقه نیجه
بر سوی * کل سنکله اهل تجرید اولالم * نیجه بر
شهوت ونیجه برهوا * کل سنکله اهل تجرید اولالم *

ذکر وفکر ایت دائم رب اکرمی ❊ معاش ایچون
بوغصه وغمی ❊ کور مدکمی ابراهیم ادهمی ❊ کل
سنکله اهل تجرید اولالم ❊ بودنیاده برمرشده ایرملم ❊
صوینالم حق یولنه کیره‌لم ❊ علاقه‌یی کوکلزده
سوره‌لم ❊ کل سنکله اهل تجرید اولالم ❊ پریشان
وخراب اولوب بوقفس ❊ عندلیب دلدن کسیله
نفس ❊ قبابی قوعباکی ای بوالهوس ❊ کل سنکله
اهل تجرید اولالم ❊ حقی‌یه اویارسك اکر بوبولده ❊
طوغری یوری قالمه صاغله صولده ❊ نیلر اولوق
برادنی قولده ❊ کل سنکله اهل تجرید اولالم
﴿ بعده صلوة العصر ﴾ هوا اوزرنده مرسوماً
بومصراع ترکی ظاهر اولدی (حق یارمدر بنم)
یعنی حق قول بنم فیضمدن حصه منددر زیرا
مقام تعظیمده وارد اولان تمامه محمول اولور
تنکیم حدیثده کلور (فاطمة بضعة منی) یعنی
قطعهٔ کامله مدرکه تعظیمده بنم حکممده در اما فرق
بودرکه فاطمه اجزاء بدنیه دندر نطفه اعتباریله
فاما فیض الهی اجزادن دکلدر بلکه اکا حصه
دینلور زیرا حصه عوارض مشخصه‌یی منکشفه
اولان تمام حقیقتدن عبارتد یعنی حقیقت
یوزندن آنده تمامیت ملحوظدر جزؤ ایسه بویله

دکلدر حق تعالی ونوری ایسه متجزی دکلدر
بلکه تجلیٔ نوری بحسب المحال المختلفه تحصص
ایتمش یعنی حصه حصه اولمشدر اضواء شمس
خانه‌لرك روزنه لرینه منقسم اولدیغی کبی مع هذا
فی الاصل نور واحددر انکچون دیرلرکه (کل شیٔ
فیه کل شیٔ) الحاصل نور حق متبعض ومتجزی
دکلدر بلکه حقیقت نوریه هرآیینه علی التمام در
ولکن ظهوری تفاوت اوزرینه اولمغله اندن حصه
ایله تعبیر اولندی * قمرك نورنده اولان تفاوت کبی
مثلا هلال دیدکلری ظهورك قلتنه ناظردر
بودخی عکس شمسده مقابلهٔ تامه بولنمدیغنه دائردر
پس نور شمس بردر ولکن جرم قمرده قرب وبعد
اعتباریله ظهوری تفاوت اوزره‌در وظاهرده
قرب وبعد نیجه ایسه باطنده دخی بویله‌در
شوقدر واردرکه قرب مفرطدر عکس تجلی اعتبار
اولنمز زیرا محل ومظهر متلاشی وفانیدر بوجهتدن اثر
تجلی فی الجمله بعده موقوفدر بومقامدندرکه دیرلر (انك
یعنی حقك قربنده بعد وبعدنده قرب واردر) یعنی
عبدك حالت فناسنده تجلی بعد مفرط کبیدرکه
ظهوری حدامکانده دکلدر فاماحالت بقاده ومرتبهٔ
ربوبیتده قرب معتدل کبیدرکه مشاهده‌یه مداردر

بوجهتدن فناء ذاتیدن بقاء صفاتی افضلدر
انکچون مطلوب انبیاء واولیادر نتکیم حدیثده کلور
(واسألك لذة النظر الی وجهك الکریم ابدا دائما
سرمدا) یعنی لذت نظریتی فی الجمله بقاء رسمده درکه
عبدك حقه وکندینه شعوری اولمغله در یوقسه عبدك
رسمی بالکلیه فانی اولیجق شعوری دخی مضمحل
اولوب رؤیتدن فائده اولماز اشته بومقامه دائردرکه کلور
﴿انکم سترون ربکم﴾ یعنی حق مرتبهٔ ربوبیتده ظاهر
اولور یوقسه مرتبهٔ احدیتده دکل زیرا احدیت مرتبهٔ
استهلاکدرکه اوراده غیری یوقدر * پس تجلی نوجهله
منور اولور بورادندرکه رؤیة الله رؤیت قمره تشبیه
اولنور زیرا نور غیر شعشعانی اولدیغی جهتدن
مشاهده‌یی قابلدر وشول یرده رؤیت شمسه تشبیه
اولنمشدر کمال وضوح اعتباریله در والا نور شمس
شعشعانی درکه اختطاف ابصار ایتدیکی جهتدن
قابل مشاهده دکلدر الحاصل نورالهی نور قمر ونور
شمس کبی واضح وجلی در ولکن رؤیت نور قمر
مرتبه‌سی اولان تجلیٔ ربوبیتده میسر در یوقسه
نور شمس مرتبه‌سی اولان تجلی ذات احدیتده دکلدر
وبوندن مذهب معتزله معلوم اولور یعنی اکر امتناع
رؤیتدن مرادلری ذات احدیت مرتبه‌سنه کوره ایسه

اهل سنت ایله نزاعلری نزاع لفظی اولمش اولور واکر
مرتبهٔ ربوبیته کوره ایسه نزاع حقیقی اولور بو صورتده
خطا ایتمش اولورلر زیرا تجلیات مثالیه یه دائر احادیث
کثیره واردر پس هر برینی تأویل صددنده اولمق تکلف
محضدر که اتقیاء امت بو مقوله تکلفلردن بریلردر
و بوندن لازم کلدی که عقلی شرعه تابع قلمق کرکدر
یوقسه عکس یعنی شرعی عقله دکل و قرآنده کلور
(وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة) نضارت وجوهدن
صکره نظر باری ذکر اولندیغی دلالت ایدر که نظرك
متعلق نعمت دکلدر معتزله ذاهب اولدیغی کبی بلکه
رب تعالی در زیرا کلام الهی ترقی بابندن درکه نضارت
وجوهی مستلزم اولان نعمته نظردن صکره نضارت
ارواحی مقتضی اولان خالق نعمه نظری افاده در
(سؤال اولنورسه که مقصود نظر حسیدر که بصر
ظاهرله حاصل اولور یوقسه نظر روحانی دکلدر که
بصیرت باطنه ایله وجود بولور پس نضارت ارواح
نه معنایه در (جواب بودر که نضارت ارواح نظر
بصری منافی دکلدر زیرا نعیم ایکی نوعدر بری نعیم
جسمانی درکه نضارت اجسام اندن حاصل اولور
و بری نعیم روحانی درکه نضارت ارواح اندن
وجوده کلور و نعیم اول ثمرات اعمال صالحه درو نعیم

ثانی نتایج معارف و علوم حقیقیه در پس نعیم اجسام
رؤیت بابندن دکلدر بلکه آثار اعمال بدنیه در فاما
نعیم ارواح رؤیت بابندندر زیرا انوار احوال
روحانیه در و دنیاده تجلی امر باطندر که هر عارفك
معرفتی قدردر آخرتده ایسه امر ظاهردر زیرا قلوب
و ارواح قوالب و اجسام صورتیله تمثل ایتسه کرکدر
بناء علی هذا نضارت ارواح عین رؤیتدن کلور که
رؤیت حسیه در و بو رؤیت دنیاده ممنوع اولدیغی
حسك تقیید و حصرندندر الله تعالی ایسه محصور
و مقید دکلدر حس آخرت ایسه تجلیء روحه مغلوبدر
(سؤال اولنورسه که دنیاده نیچون مغلوب اولدی که
روح و جسد براولوب رؤیة الله مطلقه و غیر
محصوره اوله (جواب بودرکه دنیا عالم کثافتندر
انکیچون حسك مغلوبیتی اطلاق اقتضا ایتمز
فاما آخرت عالم لطافتندر و حس و معنی اوراده
برابردر خصوصا که عناصر تبدل ایتمشدر یعنی
آخرتك فی نفس الامر لطافتندن ماعدا اهل اخرتك دخی
بشقه بر لطافتی واردر که اول لطافت زائده قوتیله رؤیت
الهیه میسر اولور و اول لطافت عناصرك تبدلندن
کلور زیرا نشئهٔ اخراده عناصر کثیفه نك کثافتی
تزکیه و جسد مطهر اولوب حقیقت نحاس کبی قالسه

كركدركه قابل طرح اكسيردر وبونك اثرى اهل سعادتك بول وغائط ومخاط كبى مستقذراتدن طهارتلريدر زيرا بومقوله نسنه‌لر اجسام وعناصر كثيفه نتايجندندر تنكيم قرآنده كلور (كانا يأكلان الطعام) يعنى عيسى ووالده‌سى مريم اكل طعام وانك نتيجه‌سى اولان قاذوراتله مبتلى ايكن نصارى طائفه‌سى زعم ايتديكى كبى نوجهله اله اولورلر پس بوندن معلوم اولوركه انسان دنياده نقدر روحانى اولسه دخى محل كيا نيسى اعتباريله فى الجمله كثافتدن خالى دكلدر وبو كثافتدركه انسان اكل وشرب وامثالى امور طبيعيهٔ بشريه ايله ابتلايه باعث اولديغى كبى اكمليت وجوبى اوزرينه تجلى‌يه دخى مانعدر انكچون هركسك روح مدبرى بدنندن مفارقت ايتدكجه على معلومه كما ينبغى متصل اولماز فافهم جدا

﴿نظم﴾ شو چشم دل كه كورمز وجه يارى انى نيلرلر ❊ چو يوقدر انده يوسف بر دخى كنعانى نيلرلر ❊ اكر بوى اولماز ايسه كلشن وصل الهيدن ❊ دل بلبل نوايى و مشام جانى نيلرلر ❊ بو صحبتدن غرض ارواح قدسه ملحق اولمقدر ❊ بو مرعاى عناصرده قلان حيوانى نيلرلر ❊ بو بزم عشقه كلمكدن مراد اول جام ايچمكدر ❊ كوكلدن فيض اولمازسه بدنده قانى نيلرلر ❊ جهالت آدمه جنتده‌ده بر نار كبرادر ❊ چو ذوق معرفت يوق حورى و غلمانى

نيلرلر ❊ جهان آيينهٔ حق صورت رحماندرر مطلق ❊ او يوزدن حقيا اعمى اولان انسانى نيلرلر ❊ قال سبحانه (ان تكفروا فان الله غنى عنكم ولا يرضى لعباده الكفر) اى ان تكفروا بالكفر الجلى وتشركوا بالشرك الخفى فان الله تعالى لا يتضرر بكفركم اوشرككم فان ذلك من مقتضيات تعيناتكم وحقائق استعداداتكم الذاتية الغير المجعولة فضرره عائد اليكم وذلك وان كان بارادته التابعة لاحوال الشؤنات الذاتية المتعينة فى غيب الذات لكنه ليس برضاء فالكافر مغضوب لكونه فى دائرة الاسم المضل لكنه مراد كفره لان الكافر اراده واستدعاه بلسان استعداده كما ان المؤمن مرضى لكونه فى دائرة الاسم الهادى ومراد ايمانه لان المؤمن طلبه بلسان استعداده ايضا فالكفر يقتضى الارادة دون الرضى والايمان يقتضى كليهما (وفيه معنى آخر من طريق الاشارة وهو ان المراد بالكفر هو الكفر الحقيقى وهو ان يكون ظلمة الوجود والمجازى مستورة بنور الوجود الحقيقى والله غنى عن فناء العبد فيه وكذا عن بقائه لانه خلقه ليربح عليه لا ليربح الحق عليه فهو غنى عن صفاته الكونية فى مرتبة ذاته الاحدية وان كان مرتبة العماء الكونى تقتضى الاتصاف بتلك النعوت فذلك راجع الى

مرتبة الالوهية التى تستدعى الارتباط بين الاله
والمألوه اى الرب والمربوب لا الى مرتبة الذات البحت
وكمان الصفات الكمالية راجعة الى الله تعالى وانما
تظهر فى العبد بحسب التجلى الراجع الى مقدار
الاستعداد فكذا النعوت الكونية راجعة الى العبد
وانما يتصف الله بها فى مرتبة العماء المذكور جسما
يقتضيه المواطن الكونى لا فيما فوقها فالله فيما
فوقها غنى عن العبد والعبد فقير الى الله اى ليس له
اتصاف بصفات الربوبية فى الحقيقة لانه محل كيانى
ليس له الا الفقر والعجز والضعف والذل وامثالها
ثم ان الله تعالى لا يرضى لعباده الكفر بان يروا وجوداتهم
المجازية بالوجود الحقيقى ويقعوا فى الدعوى بانهم
الحق فان الحق هو الله الواجب الوجود الغنى الازلى
المنزه عن النقائص المحيط بكل شئ والعبد هو ممكن
الوجود الفقير الحادث الموصوف بالنقائص الجاهل
العاجز عن الاحاطة والادراك فلم يكن له ادعاء الحقيقة
والا اختل نظام التكليف واوهم الدعوى خلاف
المقصود وقد قال تعالى (مرج البحرين يلتقيان
بينهما برزخ لا يبغيان) اى مرج بحرى الوجوب والامكان
مع امتياز بينهما فى الحقيقة وهو ان الله متصف باحكام
الوجوب فله الاسماء المتبوعة الذاتية المؤثرة وان العبد

متصف باحكام الامكان فله الاحوال التابعة العارضة
المتأثرة لكمال انما هو فى التحقيق بمقام التشكيك
الجامع بين مرتبتى التوحيد والعبودية لا الانفراد
بالوجوب بخلع احكام الامكان عن نفسه والوقوع
فى الدعوى الهائلة ولا الانفراد بالامكان بالاحتجاب
عن حقايق الوجوب فاهل المقام المذكور خلق فى الظاهر
ولى حق فى الباطن واهل الوجوب ولى حق فى الظاهر
والباطن واهل الامكان خلق فى الظاهر والباطن فاهل
المقام الاول عابد لمعبود حق واهل الثانى اولياء معبود بلا
عابد واهل الثالث عابد بمعبود والمقبول من هولاء
هو الاول لجمعيته وكونه دائرا بين الشريعة والحقيقة
والجسد والروح والصورة والسيرة والجمع والفرق
والوصل والفصل والاصل والفرع كما افاده قوله تعالى
(وما رميت اذ رميت ولكن الله رمى) ومن لم يمش
على هذا الطريق السوى فقد ضل عن الهدى واساء
الادب مع الله فى صورة الدعوى واحتجب عن الحق
ووقع فى بئر الردى فاين الفهيم عن الله حتى ينظر
فى حاله فرفع وخفض وعدل الميزان فافهم ماقلت لك
واجتهد ما دمت تحت هذا الفلك فما اغفلك والله
المنبه عن سنة الغفلة ونوم الوهم والخيال وهو الحفيظ
لكل شئ الى ان يدركه القضاء والحكم المقدر فى ازل
الا زال ﴿ نظم ﴾ عاشقه وصل خدادر ظاهر

باطن مرام ❋ انکچون ماسوابی کندینه ایلر حرام ❋
بوزیره قور عاشق مسکین کوکه قیلمز نظر ❋ باشی عرشه
ایرسه‌ده چون سرو باغ ایتمز خرام ❋ وار ایکن
حق غیره اثبات وجود ایتمك ندن ❋ کفر اولور
هر کیمکه امر سجده‌یه اولمایه رام ❋ ما رمیت
اذ رمیت سرنی فهم ایلوب ❋ قیل عبودیتله
ذات پاك حقه احترام ❋ حقیاسن منزل وصله ایرم درسك
اکر ❋ کوزله آداب طریقی باقی‌ندر اثر کرام (قیل لی
وقت الضحی منفعتك تزید علی خراج العالم)
ای لان خراج العالم وان کثر فهو لمنفعة الاجسام
فاما هذه العلوم الالهیة فهو لمنفعة الارواح ولاشك
ان المقاصد اصل فله الفضل وایضا ان الدنیا ومافیها
فانیة وهذه العلوم والحکم باقیة والباقی خیر من الفانی
وایضاً انه لانفاد للعلم بخلاف المال ونعیم
الدنیا قال تعالی (ما عندکم ینفد وماعند الله باق)
وایضاً ان التفاوت بین الخواص والعوام انما هو
بالعلم الالهی لا بالمال والجاه وایضاً ان الخارج
من هذا العلم انما یخرج ویتولد من ام الکتاب واما الخراج
فمن الارض ونحوها وایضاً العلم صفة القلب الشریف
والمال ذخیر الکیس الخسیس * بو محلده * بو ابیاتك بعضیسی
غیبدن وارد وبعضیسی اکا الحاق اولنمشدر ❋ نظم ❋

نزول ایندی فیض رحمان سمادن ❋ بوکون عاشقلره
درکاه کونیدر ❋ اسم اعظم الای ایندی اسمادن ❋
بوکون عاشقلره درکاه کونیدر ❋ درکاهده هودیو
اخوان دیرلسون ❋ نعتلر اوقونسون خلقه قورلسون ❋
درویشان دور ایتسون سورلسون ❋ بوکون
عاشقلره درکاه کونیدر ❋ نیجه برخرقه ونیجه
برعبا ❋ حضرتك الندن کیه‌لم قبا ❋ نه مبارك دمدر
بودم مرحبا ❋ بوکون عاشقلره درکاه کونیدر ❋
کنز مخفی ایدی ظهوره کلدی ❋ اسما وصفاتك
یوزلری کولدی ❋ جوهر اولدی شوقم عشقه
کلدی ❋ بوکون عاشقلره درکاه کونیدر ❋
الحمدلله الکریم المحسان ❋ حق قولا اولدی شاهد
احسان ❋ درویشلکده بولور نه بولسه انسان
بوکون عاشقلره درکاه کونیدر (قیل لی وقت الضحی
اصله یرجع الی العربی الالیف) یعنی ان اسمعیل بن مصطفی
بن بیرام بن شاه خدابنده (وبن کریمة بنت احمد القاضی
بن عبد الرحمن افندی ابن محمد افندی ابن الشیخ داود
افندی رحمهم الله رحمة واسعة من اولاد العرب
فی الاصل والعرب اشرف الامم والقبائل لقوله
علیه الصلوة والسلام (احبوا العرب لانی عربی والقرآن
عربی ولسان اهل الجنة عربی) وهذا لم یکن لی معلوما

الى هذا الآن وكنت مترددا فى ان نسبى الى اين ينتهى
وان الله قدبشرنى مرارا بانى من اهل البيت
(والحمد لله على القرابة النبوية ظاهرا وباطنا)
والايلاف يحتمل ان يكون اشارة الى اهل الحضر خلاف
اهل البادية لانهم يألفون لكونهم اهل القرى
والمدائن بخلاق الاعراب اهل البوادى فانهم
لايأتلفون باهل الحضر وسكان الامصار (ويحتمل ان يكون
اشارة الى اهل الايلاف فى سورة قريش وهم هاشم
وعبد المطلب ونوفل ونحوهم فهم اخص من سائر
العرب لان المصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم مبعوث
من المصطفى وهو هاشم وآله كما ورد فى بعض الاحاديث
(ثم الممدوح انما هو العربى الاصيل لا الدخيل واكثر
العرب فى الامصار فى هذا الزمان دخلاء لاعرق لهم
فى العربية فلا يطمع فى الشرف الاصيل (ثم قوله
عليه الصلات والسلام (ولسان اهل الجنة عربى يلحق به
اللسان الفارسى الندرى) كما وقع فى بعض الاحاديث
ايضاً وقد حققناه فى غير هذا الكتاب بما لامزيد عليه
او يلحق بالفارسى التركى وغير هذا نزل ❊ نظم ❊ يارسول
الله اولدك چون شفاعتكاه خلق ❊ هپ سكا عرض نياز
ايلر كدا وشاه خلق ❊ دركهك عالى وذاتك ذو المعالى در
سنك ❊ نسبت جاه وجلالكده نه شدرجاه خلق ❊ رشك

زنجير زر اولسه نوله نظم سلسله ك ❊ بسته در اول خلقه به
عالمده هپ اشباه خلق ❊ سالكانه پرتو نورك منار اولسه
نوله ❊ مرشد حق سن سنكله حقه ايرر راه خلق ❊
سينهٔ عالمده بر مجموعه در حق بوكون ❊ اولدى تعليمك ايله
عراف حق اكاه خلق (در وقت الاشراق قول الملك
الخلاق (واقيموا وجوهكم عند كل مسجد) اى فى كل
اين من الاينيات فان الله تعالى جعل الارض طهورا
ومسجدا لهذه الامة وفيه اشارة الى قوله تعالى (فاينما
تولوا فثم وجه الله) اى عينه وحقيقته من غير حلول
فى شئ من الاين بل بطريق التجلى والظهور بصورة
الاين ومافى الاين لانه محيط بكل شئ وليس بمحاط
(وفيه تنبيه ايضا على تعظيم الاينيات وان كان بينها
تفاوت عظيم فمكة اعلى البلاد وكعبة اشرف البيوت
الارضية كما ان البيت المعمور افضل الاماكن السماوية
وهذا التعميم انما جاء من التجلى العام فان العارف
المكاشف ينظر الى الاشياء بنظر واحد وذلك لايقدح
فى التفاوت بين شئ وشئ فمحمد صلى الله تعالى عليه وسلم
افضل الكائنات واكمل الموجودات وانور كل منير
واخطر كل خطير لان الله تعالى خصه بتجليات ذاتية
لم يعطها لغيره من الاصفياء فكان الظهور فيه فوق
الظهور فى غيره فهو المشهد الاكبر الاجلى والمرصد

الاعظم الاعلا وقد قال (لی مع الله وقت لا یسعنی فیه
ملك مقرب ولا نبی مرسل) ای لی معاملة عظیمة مع الله
من الوجه الخاص لیست لغیری من المصطفین
الاخیار وان کان الکل لا یخلو عن وجه خاص من حیث
الارتباط بینه وبین الله ففرق بین وجه وجه من حیث
ضیق الاستعداد وسعته ولا شك ان حضرت النبوة
اوسع استعدادا من غیره لانه المظهر التام یعنی ان الله
تجلی له باسمائه وصفاته وذاته علی التفصیل فکان
ظاهرا به ظهور الشمس ما لنسبته الی سائر الاجسام
المنیرة او ان جناب النبوة ظهر بالله وبانواره ظهور القمر
بنور الشمس فانه لا اضواء منه من النیرات فکان المظهر
واحدا لا اثنویة فیه ولهذا جعل صلی الله علیه وسلم
بحیث رفع لواء الحمد واجتمع آدم ومن دونه تحت لوائه
وخص بالتکلم فی یوم یغضب الله فیه غضبا شدیدا
لم یغضب فیه قبله ومنه رد جهنم حین تهجم علی اهل
المحشر وتجثوا الانبیاء علی رکبهم ونحو ذلك والکل
من عطاء الله الاختصاصی واثار المقام المحمود فانه
لا یحمد الا من بیده الامر فیفعل افعالا جمیلة مرضیة
❊ نظم ❊ الهی باب روز محشری بر دو سلام ایله ❊ قومه
تاریك غمده نورکی اول دمده تام ایله ❊ حرارتدن
جکرلر جوش ایدنجه عرصهٔ غمده ❊ حبیبك کوثرندن

تشنکانه فیض جام ایله ❊ صراطی برق خاطف وش کذر
قیلق میسر ایت ❊ او دملرده قدم ور جنت اهلنه امام
ایله ❊ ایرشدر پایمزی تا پایهٔ فردوس اعلایه ❊ قومه غربتده
عشاقی وطنده شاد کام ایله ❊ جمالکدن نقابی کشف
ایدوب بی پرده یوز کوستر ❊ سخطدن صقله یارب
رضاکی بر دوام ایله ❊ ایکی عالمده حق دردمندك دستکیری
اول ❊ یتردست المدن قدنی چون نون ولام ایله ❊
(نیم شب) ظاهر اولدیکه بر بازرکان برقفس ایچنده
بر مرغ خوش الحان عرض ایتدکده بو مرغك اسمی ندر
دیو سؤال اولندقده (بلبل فریاد کهردر دیدی) فریاد
کهر قاعدهٔ فرس اوزره صفت مشبهه در کمان ابرو
کبی که کهر فریادك فاعلیدر لسان عربیده حسن
الوجه ده وجه حسنك فاعلی اولدیغی کبی یعنی
بو بلبل درکه انك کهر و مایه سی دائما فریاد وفغاندر
زیرا عاشق کلدر وبوندن مراد عندلیب دلدر که
قفس تنده محبوس اولوب ابتلای عشقله آه وناله دن
خالی دکلدر زیرا اکر مبتلای هجران ایسه حالی شوقدر
واکر نائل دولت وصال ایسه حالی اشتیاقدر وعلی
کلا الحالین اندن های وهوی وصیت وصدا اکسیك اولماز
نتکیم نقد الحال نام اثرمزده مفصلدر (سؤال اولنورسه
که حالت فرقتده سبب آه وناله وار قاماو صلتده مفقوددر

پس ندن فریاد ایدر (جواب بودرکه عشاقه لذت هجر
یعنی لذت دردکه هجراندن حاصل اولور لذت وصلدن
اقوادر زیرا هجرانده امید وصال ووصلتده ایسه
بیم فراق واردر وبردخی کرچه سیلك دریایه وصولی
سبب خاموشیدر فامادریا ایله بربشقه جوشی دخی
واردر عاشق دخی معشوقده محاسن جمالی مطالعه
ایتدکجه لطائف حسنی ادراك واحاطه‌سی متزایداولوب
هر مزیدده برشکر نفیس ایفاایدر واشتیاقیله آه وزاری بولنه
کیدر اشته بورادندرکه بعض عشاق دیمشلردر *
ع (بی وجودم عشق اودی بیلسم بنم نم یاندرر) یعنی
عاشق بی وجود اولدقدنصکره ینه تابش عشقدن
خلاص اولماز زیرا اصل محبت باقیدر که میل روحانی
وانجذاب معنوی اقتضاایدر بوجهتدن سکونده
حرکت وسکوتده کلام ووصولده آه بردوام بولنور
خصوصاکه نفس انسانی هرنقدر تزکیه وبدن
تلطیف اولنسه ینه نفس وجود برزخ عظیمدر بوندن
ایچون موت طبیعی ایله بوعالم کثیفدن مفارقت
ایتمدکجه حرارت منقطعه اولماز وقلب عاشق سکون
واطمئنان بولماز وشولکه (من عرف کل لسانه) دیرلر
بومعنی فناء مطلقه کوره‌درکه اوراسی کعبه کبیدر
یعنی مقام خاموشیدر مکرکه کلام بالاضطرار

واقع اوله بعض موتی سویلدیکی کبی نشکیم بالاده ذکر
اولندیغی اوزره بدر حبشی قدس سره حضرتلرینه
واقع اولدی فافهم جدا (فان مقام العشق
لایسع القیل والقال وعند الحال ینقطع المقال *
﴿نظم﴾ عاشق شوریده‌یم بی آه ارام ایلمم *
کرچه کم هرکز جزعله کندیمه نام ایلمم
نیجه آرام ایلیم که دور ایدر دل چرخ وش *
وارمیدر کون کیم انی بن آه ایله شام ایلمم *
دل طیانمز اخکر سوزان عشقه پنبه وار * کرچه
اول بی‌تابه بومعنیده ارام ایلمم * تاب عشق
کورکه تأثیر ایدر روی عقیق * کرچه کم ظاهرده
نوش جام کلفام ایلمم * کعبهٔ دید اراپچون لبیك
بسدر حقیا * ماسوایی حقه هرکز بند احرام ایلمم *
﴿نظم﴾ برقفسده آه ایدر بر * بلبل فریاد کهر *
صوردم انك ادی نه‌در * بلبل فریاد کهر *
بوقفسده حبس اولورسن * تاکی بویله قالورسن
آه ایده نوا ورسن * بلبل فریادکهر * دوشمه
زاهدلر الینه * اوچه کور * عشاق الینه * باقیه
بوباغك کلینه * بلبلی فریادکهر * بوکلشن فانی بی‌قو *
باقی قالمز بورنك وبو * ایله حق وش آهی هو *
بلبل فریاد کهر (محمد) اسمی هوا اوزرنده

مرسوماً ظاهر اولدقدن صکره محيي صورتيله
تمثل ايلدی يعنی ميمك تحتندن يائله تشکيل
رسم اولندی وبو آنه کلنجه محمددن محيي اسمی
حاصل اولديغی معلوم دکل ايدی پس
اسم مذکور اشارت ايلديکه مظهر سر محمد
اولان صورت سريله محييدر يعنی اسم محيي‌يه
مظهردر حضرت خضر عليه السلام مظهر اولديغی
کبی يعنی حضرت خضر آب حيات نوش ايتمکله
صورتی يوزندن قيامته‌دك منحل اولميوب
حيات جاودان بولديغی کبی جام فيض الهی‌يی
شربله دخی حيات ابديه بولدی وغيريلريدخی
احيا قيلدی زيرا بعض اوليا انك نفس ونفخی ايله
زنده اولمشلر وفيض معنوی بولمشلردر حضرت عيسی
عليه الصلاة والسلام نفخ جبريلدن فيض وجود
بولديغی کبی پس بومقوله‌لر حی ومحيي اسملرينه
مظهرلردر وبوندن حاصل اولدی که برکيمسه فيض
معنوی ايله حی اولمسه محيي دخی اولماز انکچون حيدن
حی وميتدن ميت ظهور ايدر بو سببدن ابو يزيد بسطامی
قدس سره بيوريرکه بز علمزی حياً معنوياً عن حی معنوی اخذ
ايتمشزدرکه علماء باللهدر علماء رسوم ايسه حياً ظاهراً عن حی
ظاهر اخذ ايتمشلردرکه علماء باحکام اللهدر بوندن معلوم

اولديکه رسول الله صلی الله عليه وسلمك اسمی
ومسماسی جميع اسمايی مشتملدر زيرا انسان اکمل
ومظهر تام مکملدر ❊ ونقدر ورثه وار ايسه انلر
دخی بقدر الاستعداد اسماء الهيه ايله ظاهر اولمشلردر
وتأثيرات فی الحقيقه اسمادن وامداد اسما دخی مسمادندر
ومظاهر تامه اولنلر تأثيره آلتدر عرش اعظم کبی يعنی
هرنقدرکه وجه ارضده تأثيرات وتأثرات واردر عرش
محيطك دورندندر وصورت تأثيرات عرشدن حاصل
اولديغی کبی معنای تأثيرات دخی انسان کاملدن حاصل
اولور انکچون برکيمسه خوابده سرادقات عرشه
تشبث ايتسه اول کيمسه انسان کامل دامنه تشبث
ايتمشدر زيرا عرش قلم اعلانك يعنی سرادقاتك
صورتيدر پس سر الهی قلم اعلی يعنی انسان کامل ايله دور
ايدر پس بايزيد حضرت علی کرم الله تعالی وجهه‌دن صکره
اکمل مظاهر وختم الاوليادر قدس سره واسمی محمد بن
علی اولديغی دلالت ايدرکه فی الحقيقه علينك اولاد معنويه
سندندر وعلی سيرت محمدی اوزره اولديغی کبی محمد بن
علی دخی سيرت علی وبالکه سيرت محمدی اوزره‌در اگرچه
بوصورت وسيرتی محجوبلر مکاشفه ايتمزلر وبو ظاهر وباطن
نه معنادر جاهللر ادراك ايلمزلر وجناب نبوة عليه الصلاة
والسلامه ابتداء فيض حيات اسرافيلدندر زيرا قبل

النبوة اوچ سنه قدر مقارنت ایتمش وکلامنی اکا استماع
قیلمش ونیجه معنای غیبیه‌یی تعلیم ایلمشدر پس جبریلك
وحیله نزولی اندنصکره‌در اکرچه مقدما شرح صدر
ایچون نزول ایتمش ایدی یعنی جناب رسالت بش یاشنه
بالغ اولدقده جبریل امین انك صدرنی شق ومغمز شیطان
اولان علقه‌یی طرح ایتمشدر بو جهتدن وجودلرنده
دخی اوائلدن هوس فانی قالمامش ایدی وشرح
صدرك انواعی واردر اکملی رسول اللهه واقع اولان
مرتبه‌در که امر حسی درا کرچه بو امر حسی
بعضیلرده قی دم ایله دخی حاصل اولور وشرح
صدرك اثری بودرکه عبادات وطاعات ایچون
وجودده کسل قالماز ودرونه نشاط تام حاصل اولوب
معارج قرب اولان اسبابه تشبث ایتمك اهون کلور
کرکسه فی نفس الامر امور صعبه اولسون مکرکه
پیرلك حسبیله بدنده بعض آثار ضعف حاصل اوله اکا ایسه
کسل دیمزلر نتکیم رسول الله دخی اواخر عمرلرنده
ضعف پیری عارض اولدیغندن بعض نوافلی قعودا ادا
ایدرلردی وشول موضعده که فی الجمله کسل اداء خدمته
مانع اولمازا کا مجاهده دیرلر ونفسیله مجاهده دخی مقبولدر
اکرچه نشاط ایله اداء اعلادر واهل اللهك بو مقامده
تفاوتلری واردر وهر کسك حقله معامله‌ده حالی الله تعالی

بیلور دیمشلردرکه فرض عبادت عند الشروع حقله
حضوردر وسنت عبادت مکلف اولدیغی جهتدن
حضوردر وامر مرغوب بودرکه فنا ایله حاضر اوله
یعنی کندی نفسندن ومکلف اولدیغندن ومکلف
اولدیغی نسنه‌دن غائب اولوب جمیع افعالده حق تعالی‌یه
متولی اولمق کرکدرکه اکا حقله ادا دیرلر اشته عمل صالحك
اك اعلاسی بودر بوندن اشاغیسی نفسله عملدر رفع طلب
شرطیله والا باطلدر مثلا بر نمازی حضور نفسله قلوب
جمیع افعالنده کندندن غائب اولمدیغی صورتده باری
(طلبا لرضاء الله) اداء ایتمك کرکدر والا صورت صلوتدن
نسنه حاصل اولماز شول جهتدن که انده نیت حق
وغرض صحیح یوقدر وقصد صحیح ایسه روح عملدر پس
بر عملده روح اولمیجق اعلای علیینه حرکت ایده‌مز بلکه
بو آب وکل یعنی اسفل سافلده قالور بو جهتدن اصلاح
قصد ونیات صحیحه ایتمك لازمدر ﴿نظم﴾ صورت وسر
محمددن کلور فیض حیات * عقل کلدرکیم اودر اصل
وجود کائنات * اسم محیی صورتیدر باق محمد رسمنه *
دالی طولو جامدر ایچ شربت قند ونبات * حی باقیدن
شوکیم فیض حیات الور بو کون * عمر باقی ایله بولسه
نوله عالمده ثبات * نعت پاکن ایده کور وردزبان قال
وحال * وير سلامی جان ودلدن قیل اکا هر دم صلات *

ظاهر وباطن كوزت وار آستان حضرته * حقياحق سورسك قيله غيره التفاوت ﴿ ورد عن لسان الحال هذا المقال والينا الانتهاء فى سلسلة الطريق ﴾ يعنى طريقت جلوتيه در (جميله) سلسله سى نره يه منتهى اولدى بوندن مقصود حضرت مرتضى كرم الله وجهه دن سلسلهٔ طريقت جلوتيه اوتوز ايكنجى ده منتهى اولديغن افاده واخباردر وتفصيل سلسله تمام الفيض وكتاب السلسله نام اثرلريمزده در وبو انتهادن مراد فيض ونفس يوزندن انتهادر يوقسه مجرد عدد جهتندن دكل زيرا زنجيرك حلقه لرى ضعيف اولنجق اكا فى الحقيقه زنجير ديمزلر هر نقدر صورتده زنجير ايسه ده (وبو مقام محمودك بعض تفاصيل وحقائقى حق صريح نام اثريمزده وغير تأليفاتمزده در وبو مقام محموديت ايله وصف اولندى زيرا سلسله درست اولمق نكاح صحيحدن ناشيدر پس شرعده نكاح صحيح اولمسه حاصل اولان ولد ولدزنا اولوب مذموم اولديغى كبى طريقده دخى بويله در زيرا سلسلهٔ طريقت نكاح معنوى يه موقوفدر تا كه محمود وممدوح اوله واكا بر شيوخدن وارددر كه ديمشلردر (من لم يكن له شيخ فشيخه شيطان) يعنى بر كيمسه نك استاذ حاذق ومرشد كاملى اولمسه شيطان زنجيرنده در يعنى دائرهٔ اسم مضلده در پس طريق حق

نيجه هادى اولور وبو اعصارده شيخلق ومريدلك ومبايعه وانابت بر قورى نام اولمشدر انكچون ضلال وبدعت زمان سابقده اولاندن اكثر وفسق وفجور وهوى اولكيدن اوفردر ولكن بوسلسله حق زمان مهدى وعيسايه دك متصلدر زيرا ارتباط دنيا اكا مربوط وقيام ظاهر وباطن اكا منوطدر شول جهتدن كه اهل حق روح عالمدر نتكيم نيچه كره تقرير اولنمش ومرارا بيلنمشدر (فعليك بطريق لاعوج فيه واياك ومتابعة الضال السفيه ﴿ نظم ﴾

اولسه بر بنده يه توفيق اله ☼ منزل وصلى تيز بولور اى شاه * مرشد كامله پيرو اوله كور ☼ اويمه كمراهه اولورسن كمراه ☼ استنادا تمه ماسوايه صاقن ☼ پس دكلى سكا الله پناه نيجه دعا قبول اوله درست ☼ اولمسه سنت وكتاب وكواه ☼ بر عجب ذنبدر بو ذنب وجود ☼ بو قدر انك كبى عظيم كناه ☼ حقيا قو يميه قيامت تا ☼ ديميه اهل حق الله الله ☼ قال الله تعالى (انا اعطيناك الكوثر) اعلم ان الخطابات الواقعة فى مثل هذا المقام كلها للنبى صلى الله عليه وسلم من طريق العبارة والورثة من طريق الاشارة لان الاشارة من العبارة بمنزلة الجزؤ من الكل كما ان الورثة كذلك بالنسبة الى جناب النبوة كما دل عليه قوله (انا من الله والمؤمنون

من فيض نورى) اى كل واحد من المؤمنين فيض جزئى
نورى من فيض نورى الكلى وانما كان نوره كلياً لانه
المظهر التام كالقمر فانه مظهر تام للشمس واما غيره
من الاجرام النيرة فمن عكوس نوره فكانت كالاجزاء
بالنسبة الى القمر وان لم يكن هنالك جزئية ولا كلية
بل الحصص المتفاوتة كما بيناه سابقا والجزؤ غير الحصة
فكما ان كلا من الاجرام يشير الى القمر وهو الى الشمس فكذا
كل من الورثة يشير الى جناب النبوة وهو الى الله تعالى
ولاشك ان الخطاب الالهى خطاب واحد لايتجزى
وانما ينقسم انقساما بالنسبة الى افراد المخاطبين ولما كان
حضرت النبوة اكمل الافراد كان الخطاب بكليته وعبارته
متوجها اليه ولما كان غيره حصصا منه عليه السلام كان
الخطاب بجزئيته واشارته متوجها اليهم ولذا اعطى له
صلى الله عليه وسلم الكوثر المطلق ولغيره الكوثر المقيد
فكان علم غيره بالنسبة الى علمه كقطرة بالاضافة الى سبعة
ابحر ومن ثمه فكان اعلم الخلق فقوله تعالى (وما اوتيتم من العلم
الا قليلا) لايدل على قلة علم النبى بل على كثرته فان الاقلال
رفع الشئ من الارض فالكل لايرفع من العلم الا بقدر
قابليته ولاشك ان حضرت النبوة ازيد قابلية من غيره
فعلمه اوفر دل عليه انه اعطى له القرآن الجامع لجميع
الحقايق دون غيره ومن هنا قال (اوتيت علوم الاولين

والآخرين) علمى جامع لعلومهم واماهم فلا يحيطون
من علمى الا بماشاء الله كالصحف الالهية والتورية
والانجيل والزبور فهم اقطاب الانبياء واما من
يتبعهم فى شرايعهم بدون نزول الصحف والكتب
فدونهم ومن ثمه رجح من له الكتاب على غيره يعنى
ان الذى اوتى العلم من الورثة وجعل موافقا للتصنيف
فى هذا العلم فهو اقوى ممن لم يوفق له فانه بمنزلة الرسول
من غيره وقد حققناه فى غير هذا الكتاب وانما لم
يكتب اهل الصدر الاول لانهم اهل القرآن اى بمنزلة
من انزل عليه القرآن غضاً طرياً لقربهم من عهد النبوة
فلا حاجة لهم الى الكتابة بخلاف القرون الآخر
فالكل من العلماء بالله فى الصدور الاول بمنزلة الرسول
كتبوا ولم يكتبوا (واما القرون الاخر فليس منهم
بمنزلة الرسول الا الكاتب وحصل من هذا التقرير الفرق
بين الرسول والنبى وانه لايقدح فى قوله (العلماء ورثة
الانبياء) والحاصل ان وارث النبى العرفى نبى بالمعنى اللغوى
وكذا وارث الرسول العرفى رسول بالمعنى اللغوى
وله الفضل على وارث النبى لحضرت ختم الاولياء
قدس سره اكمل الورثة دل عليه كثرة تصانيفه وكتبه
كما لا يخفى ❁ نظم ❁ كوكل برجام زردر آنده

فيض پاكدر كوثر ☼ بوفيضك نشوه‌يانی زنده
دادر نادم محشر ☼ نبوت صورتا سرا ولايتدر
حقيقتده ☼ بوسری بلمين اولماز نبی وارث
اكبر ☼ بوآدم ظاهر وباطن عجب صورت
عجب سردر ☼ زهی آينه كيم اولمشدرر غايت ضيا
كستر ☼ ديديلر اهل عرفانكم بوآدم روح
عالمدر ☼ تن بی‌روحده اولماز بيلورسن ذره
نورو فر ☼ كوردى جمعه بی پرده بواشياده رخ
اسماء ☼ حقك هربوزدن اولدى حقيا الطافنه
مظهر ﴿ عند الصباح قيل لى بهذه العباره
ليأخذ العارف من هذا وهذا ﴾ اى من الجمع
والفرق ان الجمع فهو مقتضى التوحيد واما الفرق
فهو موجب العبودية فلابد للعارف من كل منهما
على ان اولا وجب له ان ينظر الى العالم بنظر الجمع
والى نفسه بنظر الفرق وبذلك انتظام الامور
كلها ومن مشى على هذا الصراط امن من الزلل
ونظيره صلى الله تعالى عليه وسلم امر بان يأخذ المؤمن
من هذه وهذه اى من الدنيا والاخرة وذلك لان
الاشتغال بامور الدنيا واستيعاب الاوقات بها
عدول عن الحق بالكلية وشغل بالفانى عن الباق
وان التجرد بالكلية فكار هبانية فلابد من

التعديل بان يصرف بعض الاوقات الى المعاش
وبعضها الى المعاد وبه ينتظم الملك والملكوت
وامر الجسد والروح والصورة والمعنى على ان
الكامل لا يحتجب بالكثرة عن الوحدة ولا بالوحدة
عن الكثرة فالدنيا اذا كانت متاع البلاغ
لاتضر السالك بخلافها اذا كانت متاع الغرور
فكن فى الدنيا بالصورة وامش جانباً بالمعنى واعلم
ان الدنيا حجاب ظلمانى والآخرة حجاب نورانى
وكاشف هذين الحجابين عارف ربانى وواقف
رحمانى ومحقق وجدانى سبحانى لتنزه سره
عن التعلق بما سوى الله تعالى ☼ ولذا جعل
التسبيح اقدم من التحميد لان الاول يتعلق بالذات
والثانى بالصفات فمن تقدس فى ذاته تقدس فى صفاته وكل
من تقدست صفاته تقدست ذاته ولذا جعل الصديقية
فى التخلص عن شوب الغيرية ومن هنا يقال لاموجود
الاهو وسر هذه الوحدة لا ينكشف الا بعد التخليص
عن ذنب الوجود وهو توهم التعدد فى الوجود
فقوله لا اله الا الله لازالة الاوهام اذ ليس فى الوجود
الامعبود واحد بل مقصود واحد بل موجود واحد
فلا نفى ولا اثبات فى الحقيقة وكم من متورط فى وحل
الاثنينية ومتحير فى الادراك الوحدة مع علمه الوافر

بحسب زعمه لكنه ليس بعلم بل شعور والفرق ان الشعور هو ما كان من وراء الحجاب دون العلم لانه قطع ولا قطع الا بازالة الحجاب فمن ليس له هذا العلم كان من اهل الشعور ولذا خرج اكثر علماء الرسوم عن حد الادب فوقعوا فى اولياء الله وزعموا انهم من اهل الانحراف فى ذات الله واسمائه وصفاته كاهل الكتاب وليس الانحراف والالحاد الا فيهم لانهم احول العين ومن ثمه ابصروا الواحد اثنين وعموا عن الحقايق ولم يروا الا العوارض والنسب (فاولئك الذين اصمهم الله واعمى ابصارهم افلا يتدبرون القرآن ام على قلوب اقفالها) فاعرف ❊ نظم ❊ ندر سرى عجب فهم ايلدكمى ايكى دريانك ❊ كه بيرى بحر امكان وبرى بحر وجودانك يا بيلدكمى ندر برزخ ميانده او بحرينك ❊ بونوب آرندمى امكان لوثندن دل وجانك ❊ غريق بحر جمع اولوب خبر بيلمزسك عالمدن ❊ كوزكدن غائب اولور رسمى هپ دنيانك عقبانك ❊ وياخود برفرق ايچره كزرسين لاابالى سن ❊ چون برپرده قرارك يوق چكر حيرتله دورانك ❊ كل ايمدى جمع وفرقى جمع ايده كور عالم داده ❊ كمالى اهل شهر وقربه اولمقدر بوانسانك ❊ دمه اضدادى جمع ايتمك ميسر اولمز انسانه ❊ نظر قيل حقيا اسماسنه مولاى رجانك (عرضت بعض الجوارى على البيع افسادها

وحبث سيرتها رأيت مرسوما على الهواء قوله (يارافع البلاء) يعنى انها ان بقيت فى البيت كان من شانها ان يظهر الابتلاء العظيم من جانبها فقد رفعها الله من البين رحمة على من اهل البيت فرب حسنة مستورة تظهر ولو بعد حين وكذا السيئة المستورة ولا يعلم السرائر الا الله العليم الخبير لانه المحيط بكل شىء وضيع وخطير وفيه اشارة الى اصلاح الطبيعة المفسدة فى بيت الوجود وبيعها من الله تعالى (كما قال تعالى ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم) فبيع الانفس بافنائها فى الله وبيع الاموال بصرفها فالفناء بالسيف الصورى فى الجهاد الاصغر فناء جسمانى لكنه مقبول لكونه فى طريق الشريعة والفناء بالسيف المعنوى فى الجهاد الاكبر فناء روحانى لكنه اشد قبولا من الاول لكونه فى طريق الحقيقة فان هذه الطريقة اقرب الى الله من الطريقة الاولى وان كانت الاولى وسيلة الى الثانى فمن لم يكن له شريعة لم يكن له حقيقة وكل حقيقة ردتها الشريعة فهى رد لانه قال تعالى (وأتوا البيوت من ابوابها) وباب الكمالات كلها باب الشريعة كما ان السعادات كلها باب ايمان بالله فان العلوم والمعارف انما هى للدرجات المعنوية كما ان الاعمال الشرعية انما هى للدرجات الصورية فطوبى للمؤمن او للموقن

المكاشف المشاهد المعاين فى الدنيا والآخرة والسعادات لمن جد واجتهد حتى كان محققا فى الامور الباطنة والظاهرة

﴿ نظم ﴾ كل فنا بحرينه غواص اولكه جوهر آندەدر * خاك عنصردن طلب قيل معدن زر آندەدر *
صورتا ارض مقدسدر باقلسه بو وجود * شبهه‌سز معنيده اما سر اكسير آندەدر * آچ كوزك انسان كامل وجهنه ايله نظر * كيم كوزى اچيقلره نور پيمبر آندەدر * جاه نفسه دوشمه كيم بوقدر اچند آب فيض * جان ودلدن قيل طلب كيم حوض كوثر آندەدر * بو وجودى بوغه وير وارلق ديله اللهدن بر تجارت قيل كه سود بحرله بر آندەدر * وارايسه دل مجمرنده اخكر عشق خدا * بيلمش اول اى شيخ حقى عود وعنبر آندەدر ﴿ ليلة الجمعة ﴾ رأيت مرسوما على الهواء قوله (انا نحن المظهرون) وقد اعرفنى بقلم القدرة على ثلثة اعرابات الاول بضم الميم وكسر الهاء وفتحها وهو الثانى واما الثالث فبفتح الميم والهاء على انه جمع مظهر كمسكن والاول كمقر من الاقرار والثانى كالمضمر وجه الضم والكسر ان الله تعالى هو الذى اظهر من شاء بماشاء من العلوم الذوقيه الحكمية فالمظهر هو الله وانما جمع بطريق الاجلال والتعظيم كما دل عليه قوله نحن فيكون

(بمنزلة)

بمنزلة انزلناه اوالجمعية راجعة الى الاسماء والصفات ان كانت الذات متصفة بالاحدية (ووجه الضم والفتح يفهم ماسبق من التقرير وهو ان المظهر هو هذا الفقير قد اظهر الله فى هذا الزمان بماشاء من حقائق اسمائه ووجه الفتح فى الميم والهاء راجع الى الوجه الثانى وذلك ان الله تعالى هو الظاهر فى عبده بصفاته الكمالية بقدر استعداده لان تجليات الله لايسعها شئ الا بمقدار حاله وقابليته ولذا منع من الدعوى لان الكمال المطلق انما هو الله تعالى لالغيره فقد عرفت من هذا معنى المظاهر المحال ومعنى الظاهر فالمظهر كالمرأت والظاهر كالصورة ومن هذا قالوا ان من قال ان الله تعالى يمكن ان يدرك بغير المظاهر فقد غلط اذلابد اولا من الاثر حتى يستدل به على المؤثر ثم الامر على مايعرفه الكمل والله قد جعل نفسه كنز مخفيا فظهر باسمائه وصفاته كما كان ظاهرا بذاته لذاته وقد عرفت ماعرفت فلانعيده ثم ان الدنيا لايخلو من المظاهر الكلية والجزئية الى آخر الزمان ثم يظهر امر آخر على غير هذا النهج والله يعلم الادوار وحقائقها

﴿ نظم ﴾ مظهر حقدر بو آدم صورتندن بللودر * اهل سر اولديغى انك سيرتندن بللودر * هر كمال اهلينه واردر چشم حق بدنه نشان * هر كسك فقر وغناسى

كسوتندن بللودر ❊ كاسهٔ زهرين دهرى اغزينه المه
صاقن ❊ قانه قصد ايلديكى شدتندن بللودر ❊ حال
عاشق هر كيجه آهندن اولور آشكار ❊ صورمه
حالن زاهدك كيم غفلتندن بللودر ❊ عارف
باللهه سوز بوقدر بيلور ارباب دل ❊ رتبهٔ
تأثيرى زيرا صحبتندن بللودر ❊ بوقلمدن ظاهر
اولدى كنز مخفى حقيا ❊ اهل قدره جوهر
وزر قيمتندن بللودر ❊ يرزقون فيها ❊ اى
فى جنة القلب من اغدية المعارف والعلوم
الالهية ولاحاجة لمثل هؤلاء من الاغدية
الصورية الاقدر القوت وقد قال (من قال
اذا حصلت قوت ❊ هان على الدر ياقوت)
يعنى لاقدر عند اهل القوت للدر والياقوت
وغيرهما من الجواهر التى لها قيم عظيمة
عند الصرافين القوت قدر مايقوم به
النفس وبه اخذ اهل الآخرة واهل الله فاقتنعوا
بالقليل من الدنيا لابالقليل من الحقائق والحكم لان
الله تعالى امر بطلب زيادة العلم الالهى كماقال (وقل
رب زدنى علما) وماجده بشئ من الحدود لان الله
واسع عليم فالفيض لانهاية له والاوسع استعدادا و
الازيد عطشا لازال له الى ابد الآباد فوجب طلب

المزيد الى انتهاء القمر كما ورد (اطلبوا العلم من المهد
الى اللحد) ثم لايزال الفيض فايضا وآثارالجود حاصلة
لكن بقدر حال المستفيض وقد صح ان اهل الجنة
يجتمعون تحت شجرة مسماة بالمونسة فيتذاكرون
ثم لايرجعون الى منازلهم الابالمزيد من العلم وهذا حال
مقام الكثيب والعود منه والتفاوت انماهو بالسلوك
وعدمه فى الدنيا فطوبى لاهل اليقظة وويل لاهل
الغفلة فسيروايها الاخوان (ع) وعندالصباح يحمد
القوم السرى ❊نظم❊ ايدهلم جان وكوكلدن توحيد❊
بولهلم فيض خدادن تأييد ❊ عمل شرع شريف اولسه
قوى ❊ علم وعرفان اولهغايندهمزيد ❊ دله تخم خلوص
افشان اول ❊ ته سنبل اوله بسيار حصيد ❊ شولكه تن
پرور اولهعالمده ❊ ايتسون شول غداءجانى اميد ❊ ديدى
حضرت من استوى يوما ❊ اولدى مغبون كل يوم
جديد ❊ حقيا روزبه اول دنياده ❊ ايدهسن هرنفسده
تا ايكى عيد (بعدالانتباه بو بيت تركى وارد وسمع جانه
واصل اولديكه ❊ بيت ❊ اونسكز بيك عالمك اولدى
وجودى بر خيال ❊ بو خيال ايجره قومه كندك
عيانه بول مجال ❊ بو بيت حقيقت شيخك
وقت بيدارىده واقع اولديغى منام عالم خيالدن
اولمغله در يعنى منام نيجه خيال ايسه عالم يقظه

دخی اویله خیالدر نتکیم حدیثده کلور (الناس
نیام فاذا ماتوا تیقظوا) یعنی ناس غفلتدن خلاص
اولمزلر مگرکه موت طبیعی ایله برزخه انتقال
ایده‌لر ویا موت ارادیٔ فنا ایله حقده فنا
بوله‌لر وعالم تعیندن لا تعینه کیده‌لر اشته بو
ایکی صورتک بریله آگاه اولورلر بومقامدن درکه
حضرت مرتضی کرم الله وجهه‌دن منقولدر
(لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً) مقصود
فی الحقیقه مکشوف الغطاء اولدوغنه رمزدر
زیرا غطاء صورینک عدم انکشافندن یعنی موت
طبیعی‌نک هنوز عدم وقوعندن غطاء معنوی‌نک
عدم انکشافی لازم کلز بلکه موت ارادی
اهلی اولنلر غیریلرک موت طبیعی ایله معاینه
قیلدقلرین بالفعل دنیاده معاینه قیلورلر
زیرا انلرک باطنلری بی پرده در محجوبلر ایسه
بویله دکلدر نتکیم قرآنده کلور ﴿ فکشفنا
عنک غطاءک فبصرک الیوم حدید ﴾ وکشف
غطادن مراد حصول یقین واطمئناندر بوایسه
نفس مطمئنه اهلنه موطن دنیاده حاصلدر واکا
رؤیت قلبیه دیر نتکیم قصهٔ ابراهیم علیه
لسلامده کلور ﴿ رب ارنی کیف تحیی الموتی

قال اولم تؤمن قال بلی ولکن لیطمئن قلبی ﴾ یعنی
حق تعالی طیور اربعه‌یی حضرت ابراهیمک کوزینه
قارشو احیا قیلدی ابراهیمک قصدی مشاهدهٔ بصریه‌دن
رؤیت قلبیه‌یه نقل وترقی ایچون ایدی انکیچون اراءت
ایله تعبیر اولندی زیرا مشاهده رؤیت قبیلندن دکلدر
بلکه مشاهده اعم ورؤیت برنسنه‌یی هرنه مقوله صورتده
کوررسه کما ینبغی ادراکدر مکاشفلرک حالی کبیکه
حق تعالی‌یی هر بوزدن مشاهده ایدرلر ومشاهده‌لرنده
شبهه ایتمزلر زیرا رؤیت یقینیه اهلی اولمشلردر وبوندن
فهم اولندیکه دنیاده رؤیت بصردن مراد رؤیت قلبیه
انتقالدر وبو عالمک صورتی وصورتنی مشاهده
ایتمک تحصیل معانیٔ اسماء وصفات ایچوندر یوقسه مجرد
مطالعه سیله التذاذ واحتظاظ ایچون دکلدر نتکیم ارباب
غرور حالیدرکه باغ وباغچه وشکوفه وازهار وحیاض
وریاضله اکلنورلر وعمرلرینی صورته صرف ایدرلر
وکورمزلر وعبرت المزلرکه قرآنده مسطوردر (یعلمون
ظاهر من الحیوة الدنیا وهم عن الآخرة هم غافلون)
یعنی عمارت دنیا واشتغال قالب کفره وفجره صفتیدر
وعمارت آخرت واصلاح قلب مؤمن حالیدر چونکه
دنیا وآخرت بریرده مجتمع اولماززیرا بری برینه ضددر
بوسببدن اهل آخرت دنیایی ترک ایتمک ضروری واقع

اولمشدر اهل الله مجموع دارینـدن واجر ومعاوضه
ملاحظه سندن فراغ واعراض لازم اولدیغی كبی
اشته بوندن فهم اولندیكه مباح دیدكاری نسنه خواصی
امتحـان ایچوندرانكیچون دنیـا یه فتنه دینلدی ودخی
(خلق لكم ما فی الارض جمیعا) آیتنده لام امتحـانه حمل
اولندی (خلق لاجل امتحانكم) معناسنه پس شول
متاع دنیـا كه مباح اولدیغی صـورتده امتحـان
ایچوندركه اندن احتراز لازمدر یامكروه وحرام ومفسد
اولسـه حال نیجه اولور كل اعدی شهوت طبیعی
وهوای نفسك آرزوسنه جریانی قوه‌سنده وجته صالح
اولمیان نسنه‌لرله مدعای باطلك اوزرینه استدلالی براق
واكواندن كوزیوم وعالم وجوبه طوغری آچیل كیتكه
عالم تقدس وتنزهدر یوقسه عالم تدنس وتعلق
دكلدر (تابكی نسنه ونوم ووهم وخیال) قال الله تعالى
(ومن آیاته منامكم باللیل والنهار) یعنی كیجه منامله
غفلتده اولدقلری كبی كوندز یقظه‌ده دخی غفلتـده
قالمشلردر زیرا بصیرتكه چشم دلدر كشاده اولمدقجه
دیده‌نك ظاهر ایدینا اولدیغی فائده‌ایتمز بوسببدن الله تعالى
انلره اعما دیمشدر نتكیم بیورر (ومن كان فی هذه
اعمى فهو فی الآخرة اعمى) وینه كلور (فانها لاتعمى
الابصار ولكن تعمى القلوب التی فی الصدور) وقلوبك

عماسی تعلق مـاسـوا ایله احتجابیـدركه حجب ظلمانیـه
ونورانیه‌یه شاملدر ولكن حجب ظلمانیه‌نك زیاده كثافتی
جهتندن حجب نورانیه‌دن اضردر وژنكار آیینهٔ قلب
دیدكاری بومقوله نسنه‌لردر زیرا قلبك بریوزی حقه‌وبر
یوزی خلقه‌در پس حقه ناظر اولان یوز خلقله محتجب
اولیجق اول حاله عماء معنوی دینلور مثلا انسان برظلمانی
چاه‌ایچنده‌اوتورسه‌روی شمسی قنده كورر كرچه كوزی
اولسون بوسببدن اعمی حكمنده اولور واون سكزبیك
عالمك وجودینه خیال یعنی قرالتی دینلدی زیرا وجود
محقق یوقدر بلكه وجود محقق الله تعالینكدركه وجود
مـاسـوی مخیل وموهومدر شـویله‌كه ذره‌یی اظهـار
ایدن پرتو شمس اولدیغی كبی عالمه صـورت ویرن
دخی نور حقدركه نور مرشوشی شامل اولمق حسبیله
افاضـهٔ وجود ایدوب انك فیضی ایله صـورتلری
ظهور بولمشدر نسبت واضافات وجود بولمشدر
پس اكر حق افاضـهٔ فیض وجود ایتمیدی ممكنـات
رایحـهٔ وجودی نره‌دن شم ایدرلردی بلكه عالم
عدمده قالورلر كیـدرلردی بوجهتـدندركه ممكنـاته
حالت اصـلیه‌لری اوزرینـه حالا كتم عدمده‌در
دینلور بو قرالتی دركه عین خلقـده عین حقـه
حجاب اولمشدر زیرا صـورت معنایه حجابدر شجره

نواته حجاب اولدیغی کبی اگرچه عند المکاشف
حجاب بوقدر زیرا عروسه کندی برقعی حجاب
اولماز بلکه غیری‌یه کوره حجاب اولور بوراده
ایسه غیری بوقدر بلکه غیری اولدیغی اعتباریدر
وانسان رداء الکبری وعالم بوردانك جزئیاتیدر
بوجهتدن انسان مکاشفه پرده بوقدر بلکه اجمال
یوزندن تفصیلی هر یوزدن کورر زیرا اجمالی
اودرکه تفصیلدن عبارت اوله پس آدم وعالم
برمعنادرکه صورت حقدر یعنی حق عالم وآدم
یوزندن اسماء وصفاتیله تجلی ایلمشدر وشولکه
مکاشفدر قراتی‌یه نظر ایلمز بلکه اشیاده حقایق
اسماء وصفاتی مشاهده ایدر واسیر صورت
اولمقدن قورتیلور وصورته تعلق بومشاهده دن
ایچون اولور غیری ملاحظه ایله دکل بوسببدن
عالم اکا حجاب اولمز بلکه آیینه اولور ایسه
صورت مرئیه‌یه پرده دکلدر والا اکا آیینه دیمزلر
(کل ایمدی ای عارف نظر ایله‌که هر کسده کوز
بر ایکن بری بروبری ایکی کورمك ندندر وبری
یار وبری اغیار سیر ایلمك نه معنادندر هیچ دکلدر
الا احولتدن وپرده دندر ایشته بو معنادن دیرلرکه
بوخیال وقراتی ایچره قومه کندیکی وپرده‌یی

کشف ایله وعین بصیرت مشاهده‌سیله عیانه ایر
وآیینه‌ده برکور بومعنایه مجال وقدرت بول
والا ظلمتده قالورسك واعمالقدن نه بولورسك
ایشته صبح قیامت کلدی نه‌زمان اویانورسك
وقراتی‌یه نیجه برطیانورسك‌که بیت عنکبوت کبی
ضعیفدر والله القوی المتین ومنه اعطاء القوة
والتمکین ﴿ نظم ﴾ اون‌سکز بیك عالمك
اولدی وجودی برخیال ❊ بوخیال ایچره قومه
کندك عیانه بول مجال ❊ کل سرابی قوشرابه
ایرتا قانه‌سك کیم ❊ سراب ایچره صو بولمق
طالبه اولدی محال ❊ صورت آیینه‌در عالم
ولکن کوز کرك ❊ تا محقق کوره اول یوزدن
یوزی بی احتمال ❊ صورت عالم سکا سعی ایت‌که
پرده اولمسون ❊ باقمه دیوار وپرده‌یه کل دیده‌کی
دیاره صال ❊ کلشنه حولی چکمشدر اگرچه
خاردن ❊ قبلی کذرخاری وکلشنده‌کل رعنایی آل ❊
درس اوقورلر اشبو حکمتخانه‌ده تحقیقدن ❊ قیل وقاله
بقمزای حق بوکون ارباب حال ﴿ عندالصباح وردهذا
المصراع العربی عظمك الله بتعظیمه ﴾ یعنی الله تعالی
سنی کندی تعظیمی ایله تعظیم ایلدی وسنی تعظیم
ایدن حق تعظیم ایتمش اولدی زیرا سن صورت حق

وسر مطلق سك بوراندرکه نعت نبوی ده کلور (کان
فخماً مفخماً) ای کان عظیماً فی نفسه معظماً فی الصدور ❊
اشته بو معنی شان نبوت جلیله دندر آداب وحرمت ایله
اندن تهیب ایدرلردی مکرکه نادر اوله ابو جهل
وامثالی کبی وشان ولایت بورتبه معنادن پسدر بلکه
اهل ولایتك تستری واردر بوجهتدن انلر اقل ناس عندنده
معظمدرکه انلر ذائقلر وعارفلردر وشیخ عبدالقادر
الجیلانی نك قدس سره حقدن هیبت طلب ایتدیکی
خلقه افاده وافاضه یه وسیله اولمغیچون در زیرا خلق
خوار وهین کوردکاری یردن منتفع اولمازلر انکیچون
شدید الشکیمه اولان کفار قریش قرآنله منتفع اولمدیلر
زیرا جناب نبوت طرفنه اقباللری یوغیدی وکوزلری
وار ایکن کور ایدیلر نتکیم قرآنده کلور (وتراهم
ینظرون الیك وهم لا یبصرون) وینه کلور (افانت
تهدی العمی) یعنی قلبی اعمی اولان کمسنه یی هدایت
وارشاد ممکن دکلدر مکرکه کوزی آچلمغه مستعد اوله
اکمه اولانك غیری کبی یعنی اکمه که کور مادرزاده در
علاج پذیر اولماز غیریسی ایسه قابل علاجدر اکرچه
معجزه طریقیله اکمه اولنلر دخی بصیر اولمشلردر نتکیم
حضرت عیسی علیه الصلوة والسلامدن واقع اولمشدر
وبورادندرکه دیرلر اولیاده شولقدر قوت واردرکه

(آتلمش)

آتلمش اوقی کیری دوندیررلر ومرمری جوهر ایدرلر
ولکن بو معنی دخی استعداده دائردر پس ژنك بسته اولان
آیینه صیقل قبول ایدر فاما سنك خارا صیقل قبول ایتمز فافهم
جدا (بعد ذا فقیر ایکیدرکه بری صوری وبری معنویدر
وشولکه فقیر صورت وعامی در خاطر منکسری عطا
وتعظیم وامثالی ایله مجبور اولور وشولکه فقیر
معنوی وحقیقی در انك جبر خاطری حقله در بوقسه
خلقله ومعاملات ناسله دکلدر یعنی خلق اکا اعتبار
وتعظیم ایتدکاری وایتمدکاری برابر در زیرا مقام
عندیتده اولانك خاطری ماسوالله منجبر اولماز نتکیم
کلور (انا عند المنکسرة قلوبهم لاجلی) ای لا لغیری ❊ پس
فی الحقیقة فقیر حقیقی یه تعظیم معاملات الهیه ایله در
بوقسه خلق ایله دکل فاما قلوب ناسه دخی محبت
وتعظیم القا اولنوب اعزاز واحترام وتعظیمدن خالی
دکلدر ❊ نظم ❊ فیض حقدن پر اولوب بحر فراوان
اول یوری ❊ طالب قیمت شناسه جوهر افشان اول
یوری ❊ بو فنا دنیا جهان فانیء نتسك کرك ❊ صورتا
درویش اولوب معنیده سلطان اول یوری ❊ سجده دن
قالدرمه سرخاك ایله یکسان اول یوری ❊ باغ عدن
ایچره همان سرو خرامان اول همان ❊ منزل وصله
سلوك ایله طریق راستدن ❊ کل جوانا پیر و پیران ره روانه

اول یوری ☼ طعن جاهلدن نه غم تشنیع منکردن
چه باك ☼ حمدلله حق الکده حق شادان اول یوری

فوق

امام — یسار

نقطهٔ وحدت

یمین — خلف

تحت

معلوم اولهکه شش جهت دیدکاری عرش
محیطك تعیننـدن حادث اولمشـدر انکچون مقام
ارواحده تحیز اولماز وعرش محیطنك تعینی زمانك تعیننه
دخی باعث اولمشدر یعنی تعین عرش تعین مکانه سبب
اولدیغی کبی تعین زمانه دخی سببدر زیرا کندی
تعیننـدن حیز وحرکتنـدن زمان حادث اولمشـدر
وجهات احیاز مقولهسیـدر یعنی مخلوقه کوره زیرا
خالقه کوره حیز اولماز وشولکه فوقه دلالت ایدر
نتکیم قرآنده کلور (وهو القاهر فوق عباده) بوندن
فوقیت حسیه لازم کلمز بلکه لفظ قاهردن فهم اولندیغی
اوزره غلبه واستیلا معناسنه محمول اولور بعد ذا عرشله
متعین اولان مکان حسی عقل اولك تعین روحانیسنك
صورتیدر نتکیم انکله متعین اولان زمان اسم دهرك
صورتیـدر کم اکا آن غیر منقسم دیرلر وجود حقیقی

دیدکاری در وبومقامده صفت موصـوفك عینی
اعتبار اولنور وآندن غیریسی معدومدر کرك ماضی
وکرك مسـتقبل زیرا بونلر اول زمن فرد غیر
منقسمك نسبت واضافتلریدر نسب واضافات ایسه
امور عـدمیهدر پس بوندن ظاهر وباهر اولدیکه
وجود حقیقی نقطهٔ مرکز کبیدرکه چورهسـنده
اولان ادوار تعینات اکا ناظره وانکله قائمه در کرك
زمان وکرك مکان بو ایکیسی بربرینی مستلزمدر زیرا
عرشك تعین وحرکتیلهدر ومرتبهٔ عرشـیهیه دك
اولان سلوك وسـیر تحت زمان ومکاندهدر ودور
صوفیه دخی بورادهدر وبونك فوقنـدهاولان سیر کرچه
عقل اولهدك اکواندن عد اولنور ولکن اوراده
زمان ومکان ودور اعتبار اولنماز عالم وجوبده خود لیل
ونهار اعتباریدر پس شـول سـالك که سری عالم
وجوبده سیر ایلیه لالیل و لانهار عالمنه داخل اولمش
اولور زیرا اورانك لیلی ذات احدیهدرکه مقتضاسی
نور سـیاه اولمقدر ونهاری ذات واحدیهدرکه
حکمی نور بیاض اولمقدر وسلوك وسیر ذات احدیهیه
منتهی اولدقجه اطوار تمام اولماز وبو مرتبهنك
اربابی دریایه منتهی اولان سیل کبی درکه خاموشدر
واکر حرکت اقتضا ایدرسـه حرکتی دریا ایله اولور

واكا حكم بقادرلر فافهم جدا (وحق تعالى ايچون شش
جهت انكله طلودر ديدكلرى انك فيض نورى وسريله
قائمدر ديمكدر زيرا الله تعالى قيومدر وبوندن اثنينيت
لازم كلمز وبونك تفصيلى بالاده در فتفطن اذلك فانه
عميق والباحث عن ذلك فى بحر الحيرة غريق والله اعلم
بما به حقيق ﴿ نظم ﴾ اى كه اسم علاو ذاتى غنى ٭ عظيم
شانى دهر ايچنده جلى ٭ بيلدى كنه ذاتكى هركز ٭ عالم
ايچره نه نبى ونه ولى ٭ وارمى وصف جميلكك مثلى ٭
بوقدر ذات پاككك بدلى ٭ كوربنورسين اكرچه
هر يوزدن ٭ اولدى بيلمك سنى محال ولى ٭ شويله دركبرياء
ذاتك كيم ٭ كيمسه نك اول مقامه ايرمز الى ٭ طوتبلور عالم
ايچره فرمانك ٭ ديرچو حقى فقير جمله بلى ﴾ بعد الانتباه
نفس مطمئنه يه ايره بعده جمال حق كوره ﴾ يعنى عارفك
جمال حق مطالعه سى نفس مطمئنه يه وصولدن
صكره در زيرا نفسك اطمئنان وسكوتى جلاء آيينه دندر
وآيينه مجلى ومصيقل اولمدقچه صورت نما اولماز
وبوندن مراد حقيقت تجليدركه دائمدر بوقسه
عارى دكلدر زيرا مرتبهٔ عقلده اولان تجلىٔ كوكبى
ومرتبهٔ قلبده اولان تجلىٔ قمرى ومرتبهٔ روحده
اولان تجلىٔ شمسى بونلرك جمله سى آفل وغاربدر پس
سالك بو مرتبه لرده اولان لوايح ولوامع وطوالعه

مغرور اولميه بلكه تجلىٔ سرى يه مظهر اولمغه سعى
ايليه كه تجليات مذكوره نك باطنى در تشكيم حضرت
ابراهيم عليه السلامدن بطريق الحكايه كلور (انى
وجهت وجهى للذى فطر السموات والارض حنيفا
وما انا من المشركين) يعنى وجه كه بر نسنه نك
حقيقتى وعينيدر مرتبهٔ سردر انكچون ارض وسمانك
فاطرينه توجيه اولندى زيرا شمس وقمر ونجوم سموانك
مشتمل اولديغى اجرامدركه حادثدر روح وقلب
وعقل كبى پس انلره توجيه وجه ايتمك واجبدن ممكنه
وقديمدن حادثه عدولدر بناء على هذا شركدن خالى
دكلدر زيرا بو صورتده عبادتده خالق ومخلوقى تسويه
لازم كلور بو صورتده واجب اولان بودركه وجه
مؤمن مخلوقات انفسيه وآفاقيه دن فاطر وخالقه متوجه
اولوب عبادت وتوجه اكا تخصيص قلنه اشته بورادن
كفارك عبادت اصنام ونجوم ايتمكده خطالرى
وسالكلرك وجودلرنده اولان مراتب غلطلرى
معلوم اولدى يعنى هر كيمده كم ظاهر وباطنده حنيفيت
سرى اولميه اول كيمسه مشركدر يعنى اكر ظاهرده حنيف
دكل ايسه شرك جلى ايله مشركدر واكر باطننده
حنيف دكل ايسه شرك خفى ايله مشركدر الحاصل
اكرچه جميع اشيادن نور حق مشاهده ممكندر زيرا

مشاهد ومرائی خقدر ولکن نور مقیدی مشاهده‌در
مع هذا اول نور مقیدی مشاهده‌یه قصرله مأموردر اما
اکا سجده ایله مأذون دکلدر پس لازم کلدی که عالم
اطلاقه یوز طوته وحقه وجه مطلقدن توجه ایلیه‌که
توحید محضدر نظر ایله‌که کشی روزه ایرشدکده نظری
مطلق نور شمسه‌در یوقسه بعینه بر خانه‌ده بر پنجره‌دن
عکس ایدن نوره دکل زیرا بو نوره منعکس شمسك نور
مطلقندن حصهٔ مخصوصه‌در وشبده اولان نور قمر
دخی بویله‌در تأمل ایله‌که شمس وقمر غروب ایتدکده جمیع
انوار انلرله غروب ایدر و بورادندرکه دیرلر (کل شیء
یرجع الی اصله) وقرآنده کلور (والیه ترجعون) و بو اصل
اصیلدرکه جمیع فروع اکا مبتنی‌در وحقیقت تجلی
واحوال حقایق واعیان بورادن مفهومدر زیرا
حقائق ممکنه ظلمت لیلده مستور اولان اشیا کبیدرکه
انلری ابراز ایدن نور شمس اولدیغی کبی ظلمت عدمده
اولان ماهیات وحقائقی اظهار ایدن دخی نور
تجلیدر و بو ابراز واظهاردن قطع نظر اشیاء وحقایق
حالا مستورلردر قرآنده کلور (وآیة لهم اللیل نسلخ
منه النهار) یعنی نهارك بری حالا لیلدر انك اوزرندن نهار
مسلوخ اوله اصل اولان لیل بی پرده ظهور ایدر لحم
غنم بعد سلخ الجلد ظاهر اولدیغی کبی بو صورتده

نور نهار اصلنه رجوع ایدرکه قرص شمسدر پس نور
نهار اشیایی ظلمتدن واختفادن تخلیص ایتدیکی حالده
ینه فی الحقیقه مستوره‌در نتکیم ذهنکده تصور
ایتدیکك نسنه‌یی اظهار ایدن لسانك ویاخود قلمکدر
بویله ایکن ینه اول متصور اولان نسنه ذهنکده
مستوردر ایمدی حقائق ممکنه ایله تجلیٔ الهی‌یی دخی
بوندن ادراك ایله وسن سکا اصلا وجود ویرمه زیرا
سنك ظهورك نور حقله‌در والا سن ینه اولکی معدومسك
واصلکه اختیارکله رجوع ایله وفانی باقیده
افنا ایله والا بالاضطرار رجوع ایدرسك وزحمت
چکرسك الحاصل انسان بو نورله منور اولمق کرکدرکه
بردخی ظلمتی اولمیه واکا نور الانوار دیرلر زیرا سائر
انوار آنك سایه‌سیدر وحقده غروب وطلوع متصور
دکلدر وکنز مخفی اولدیغی اسماء وصفاتی اعتباریله‌درکه
مراتب اقتضا ایتمشدر والا کندی ذاتنده ذاتنه
ظاهر وباهردر (وشونلرکه اسماده قالدیلر قیوددن
خلاص اولمدیلر وچشم خیال‌له بقانلر مطالعهٔ جمال
حقی بولمدیلر قنی بر عالی همت که کشف وکراماته
نظر ایتمیه وتوجه وجهی قویوب جیب وراسنه
کیتمیه وقنی بر مرد میدان که هیکلی طوب کبی اوینیه
وعقل وقلب وروحی قزغان فناء کلیده قاینیه وآنده

حادثدن اثر قالمیه وحقدن غیری ندر ذره قدر بیلیه
وحقله حق اوله والحادثدن خلاص بوله (اللهم
بحرمة اسمك الرفیع وبجاه حبیبك الشفیع ارفعنا
من خفیض الاین والبین واوصلنا الی اوج العیان
والعین ﴿نظم﴾ وجه مطلقدن توجه ایدهلم درکاهه
کل ❊ سرله بی پردهواصل اولهلم اللهه کل ❊ جان ودل
اولسه تجلیسندن انك غرق نور ❊ اولم رونق نما چرخ
اوزره مهرو ماهه کل ❊ هر نه دکلو خانهٔ دل
جلوکاه حق اوله ❊ انتسابی بندهلکه ایدهلم اول
شاهه کل ❊ جانب حقدن خبردار اولمغه مشتاق
ایسك ❊ غفلتی قو برکون اول بردل آکاهه
کل ❊ منزل مقصوده حق وش دیلرسك کر وصول
سنده برمرشد یوزندن طورمه طوغری راهه کل ❊
﴿رقم رتم ربم﴾ بواوچ کلمه قلم الهی ایله
مرسوم اولمش ظاهر اولدی ظاهر اولان بودرکه
بو عالم اسماء وصفات رقم مقوله سیدرکه نقش
الهیدر (ورتمه که تذکیر ایچون اصبعه عقد ایتدکلری
خیطدر عالم مذکور دخی تذکیر بابندندر اکا رتیمه
دخی دیرلر انکچون ﴿یاایها الناس﴾ دیو خطاب
الهی وارد اولدی زیرا عالم کثرتده نزول ومیانده
برازخ کثیره اولمق حسبیله وحدت منسی اولوب

عبده کوره حقدن بعد ظهور ایتدی بو جهتدن
دیرلرکه کوزدن ایراق اولان کوکلدن دخی ایراغ
اولور زیرا بین الحبیبین واقع اولان مسافات حجابدن
خالی دکلدر وحجاب مورث نسیاندر اشته بو معنی
محجوبلر حالیدر فاما اکامل مکاشفین مقام
عندیتده قرار دادهدر وکلام جرح وتعدیل
انلرك ماعداسنه کورهدر وکلمات مذکورهده
حقله خلقك ارتباطنه رمز واردر زیرا (رقم) که
کتابتدر کتب بر حرفی بر حرفه ضم ایتمکدر
تا که کلمه وجود بوله پس بوندن ضم وجمع
معناسی ظاهر اولدی که بین الشیئین ملحوظدر
(رتم) ده دخی معنای ضم واردرکه معقود ومعقود به
ایله حاصلدر بو جهتدن غایت اشارت (ربم) اولدی
یعنی اندن ربله مربوب اره سنده اولان ارتباط
ظهور بولدی مع هذا رتم ایله ربم کلمهلری
تجنیس خطی اوزرنه وارد اولدیغندن لطافتدن
خالی دکلدر (الحاصل عالم اسماء صفات نسب
واضافات قبیلندندر که رب العالمین مرتبهسنه
دالدر واول مرتبهنك تفصیلی عالم واختصاری
آدمدر وعالم آینهٔ اسماء وآدم مرآت مسمادر
بوجهتدن وارد اولدی (ان الله خلق آدم

علی صورته) ای علی صورته الحقیقة فلا صورة له
فی عالم الجمع بل فی عالم الفرق فالامر مجاز وحقیقة
فافهم جدا (وسر ربوبیت دیدکلری اضافت
مذکوره‌درکه پس بو عالمده ربم دینلور باء
موحده‌نك ضمیله یعنی الله تعالی ربم ربعدر وبن
انك مربوبیم ومیانمزده نسبت اسماء واضافت
صفات واردر سلطان اعظمك وکلاسی ایله
اوه‌لرنده بحسب المراتب نسبت واضافت اولدیغی
کبی وعالم حقیقتده ربم دینلور باء موحده‌نك
فتحیله منصور (انا الحق) دیدیکی کبی ولکن بو سر
سری عند الکمل مستور ومحفوظ اولمغله تکمیل نشئه
ایدنلر اومقوله دعوایی لسانه کتورمزلر ودعوی
ایدنلرك حالنی ترك ادبه نسبت ایدرلر زیرا کامل
اودرکه جمع وفرقك ایکیسنی دخی مراعات
ومحافظه ایلیه تا که باطنی توحید حقیقی وظاهری
عبودیت محض اوزرینه اولمغله نظام انفس
وآفاق خلل پذیر اولماز وجمع وفرق یرینی بوله
ودریا وصحرا سری ظهوره کلسه بو جهتدن ربم
اللهدر دیمك اصح اولدی نته کیم اکمل الموجودات
علیه افضل الصلوة والتسلیمات (انا) دیمدی یعنی
جامع الحضرتین ایکن حاضرده حضرت کونیه‌یه

ناظر اولدی وحضرت الهیه‌یی ستر ایلدی وانك
(وانا سید الناس یوم القیمة) بیوردیغی دعوای مذکوردن
خارجدر زیرا بو سیادتی که کندی نفسیچون اثبات
ایتدی سیادت کونیه‌در مع هذا انکله دخی افتخار
اتمدی بلکه اخباری مجرد امته تنبیه ایچون ایدی
تا که یوم قیامتده برای شفاعت دور ابواب ایتمیه‌لر
وطوغری درکاه محمدی‌یه کله‌لر مع هذا انبیادن
دعوی صادر اولسه عهده سندن کلمکه قادرلردر
اولیا ایسه انلر کبی دکللردر اکرچه اصحاب کرامتدر
وکرامات معجزاتدن معدوددر زیرا معجزه ایله
کرامتك میاننده فرق واردر وافراد امتدن هرکیمکه
دعوی صددنده اولدی آخر محجوج وملزم اولوب
عهدهٔ دعوادن خروج میسر اولمدی فاما ترك
دعوی ایدنلر آسوده حال اولدیلر نتکیم ختم الاولیانك
قدس سره قتلی خصوصنده ارباب انکار نیجه کره
تجمع ایتدیلر وآخر کندیلری مفتون اولدیلر (سؤال
اولنورسه که چونکه دعوی یوغیدی یا تجمع مذکور
نه ایچون ایدی (جواب بودرکه دعوی ربوبیته کوره
ختم مذکورده ایسه بو مقوله دعوی یوغیدی بلکه
حقیقت اوزره ذائق عبودیت اولنلردن ایدی فاما
ربوبیتك رحمت واسعه سندن وسر قضا وقدرندن

ووحدتندن تصنيفاتنده چوق بحث ايتدى وعقول قاصره انى ادرا كدن عاجز اولديغندن ظاهر احوال شريعت كوره حقنده حكم ايتديلر (والله متم نوره) سؤال اولنورسه كه برسوزكه اختلال عالمه باعث اوله آنى لسانه وياقلمه كتورمك ممنوع ومنهيدر انبياء واولياء ايسه نظام عالم ايچون مرسل ومبعوثلردر (جواب بودركه ختم مذكور ختميتى جهتيله جميع مقالاتنده مأمور ومأذون ايدى شويله كه مقدم ومؤخر اولنلرك هيچ برينه بومقوله باب اذن مفتوح اولمدى انكچون سلامت بولدى وغيريلر كيمى مسموم وكيمى غيرى وجهله مقتول ومعذب اولديلر (سؤال اولنورسه كه رسول الله صلى الله عليه وسلم جامع الحقايق وحامل الدقايق ايكن نيچون انلردن اومقوله الفاظ صادر اولمدى (جواب بودركه لسان نبوت عقول عامه اوزرينه وارد اولمشدر والا اختلال لازم كلور لسان ولايت ايسه بويله دكلدر پس هرنه معنى كه لسان ولايتدن صادر اولور حقائق قرآندندركه لسان نبوت انك جمله سنه رمز ايتمشدر ولكن فهمى خواص ناسه مفوضدر وهرسرك كمال ظهورى وقتنه مرهون اولمغله حقايق دقيقه نك

ظهورى دخى وقت ختمه مرهون ايدى نتكيم بعض شرايع حضرت عيسى عليه السلامك نزولندنصكره ظهور ايتسه كركدر مع هذا شرايع نبويه دندر پس بونى تسليم ايدن حقايق نبويه يى دخى تسليم ايدر والامر دودا ولور زيرا اولا حقايقى انكار ايتمك الحاد محضدر زيرا قرآن امرديندن ظواهر وبواطنك مجموعنى مشتمل وذوالجناحين بولنديغى جهتله برطرفيله اكتفا ايتمك حقيقتدن عدولدر وثانيا هر حقيقت هر عصرده ظهور اقتضا ايتمز بلكه ظهورى ايچون وقت معين واردر نتكيم انبيا عليهم السلام جميع مراتبده كامللر ايكن هر برى امتنى بر مرتبه يه دعوت ايتدى يعنى كيمى توحيد افعاله وكيمى توحيد صفاته وكيمى توحيد ذاته دلالت ايلدى وهر برى امتنى جمله مراتبه دعوت ايلمدى وايتدكلرى صورتده دخى بالفعل اثرى ظهور ايتمدى بلكه مرتبهٔ فعل جناب نبوته مخصوص اولدى انكچون ختميت ايله ختام بولدى وبوندن امت مرحومه نك امت وسط اولديغى سرى ظهوره كلدى زيرا امت وسط اولدركه جامع الجمال والجلال اوله كه بو جمعيت كمال زائددن عبارتدر وبو معنادندركه هر عصرده اولان انسان كامل پيغمبر مقامنه قائم اولمشدر وختم ولايتك نفخ نفسيدر كرك خلق انى قبول ايتسون

وكرك ايتمسون زيرا نبی جمله يانده مسلم اولمجق ولی
نيجه مسلم اولور مع هذا اوليانك اكثری مستوردر
وظاهر اولان دخی فی الجمله خفی در زيرا خلقك نظری
كرامات كونيه يه در كرامات علميه يه دكل شول جهتدنكه
حسله الفتلری غالبدر (اولئك كالانعام) ﴿نظم﴾ هرقنده
ظهور ايلر ايسه سر حقائق ✻ كويا كه چمنده آچيلور تازه
شقايق ✻ بردم كلور البته اودم مسكه دونردم ✻ آدم دم
فيضله اولور جمليه فايق ✻ عقلك وار ايسه روضهٔ
عرفانه دخول ايت ✻ كيم اهل دل و ديده يه هر وجهله
لايق ✻ زاهدلره يول ويرمدی حق منزل وصله ✻
عاشقلری خوش لطفله سوق ايلدی سائق ✻ حق ايچه
كور كوثری وار حوض نبيدن ✻ شول كونده كه دلتشنه
اوله جملا خلايق ✻ بوراده كون مالك يوم الدين كبی يوم
دنيا ويوم آخرته شاملدر وبو موطنده كوثر فيض نوش
ايتميان موطن آخرتده ايتمز كركسه صورت حوضدن
نوش ايلسون زيرا بو معنی حكم شريعتی قبول ايده نه در
بزم سوزمز ايسه فيض حقايقده دركه (انا اعطيناك
الكوثر) رمز اكادر ﴿نظم﴾ ای عقلی اولان منزل
عرفانه شتاب ايت ✻ قوسر پنداری بويولده ابشی
تاب ايت ✻ مغفور اولور ذنب شفاعت ايده كر عشق ✻
سن استر ايسك عاشقه بيك كره عتاب ايت ✻ باق قنغمزه

آچيله فالك بوزی آخر ✻ آل مصحف مولابی اله فتح كتاب
ايت ✻ دل فيض پذير اولمجق مرده بيل انی ✻ كردر
قولاغی كراكا صد بار خطاب ايت ✻ زنجير اجل چكمدن
اول سنی قبره ✻ دوش عشقله حق يوله وارحقه متاب
ايت (قيل لی بهذه العبارة التركية) (هركس ازلده
استعدادی اولدوغن بيلمز) يعنی اكر مستعد فيض وقابل كمال
اولدوغن بلمدی اسبابنه تشبث ايدر و ديله ديكی يوله دونز
كيدردی ولكن جهلندن كندونی مهمل براقمش ومقتضای
طبع ونفس اوزرينه آقمش در مطلوب عظيم ايسه سبب
عظيمه موقوفدر تشكيم بالاده شرح اولنمشدر (سؤال
اولنورسه نفس استعدادينی بيلمك كفايت ايلمز
زيرا قوت ديدكلری معنی فعله كلمك دخی مقدر
اولمق كركدر (جواب بودركه نفس قابليت سبب
حركتدر كرك اوراده بالفعل اثر بولنسون وكرك
بولنمسون چونكه غايت مجهولدر (اعملوا فكل
ميسر لما خلق له) موجبنجه اسباب ووسائله تمسك
كركدر قضاء ازلی اثری ظهوره كلنجه يعنی كرچه
حقه كوره عجز يوقدر ولكن هركسك بالفعل كمالنه
قدرت تعلق ايتمز زيرا محلنده مانع واردر پس اول
مانعك زوالی ممتنع قبيلندن اولمجق كاه اولوركه
اسباب عدم تشبث ايله مطلوب وجود پذير اولمديغی

كبی بعد التشبث دخی نتیجه ظهور ایتمز ولكن تشبث
مقدر اولمغله خارجده حصوله كلور كفاری ایمانه
دعوت ایتمك كبی مع هذا اخبار الهی ایله خارجده
عدم ایمانی مقطوعدر ابوجهل وامثالی كبی برنسنه نك
نتیجه سی مجهول اولیجق مقدرنه ایسه اولور دیمك
خیر ایتمز بلكه مریضه طبیب كركدر كركسه غایتی
انتقال ووفاته منجر اولسون وكاه اولوركه بومعنی
تعریف الهی ایله معلوم اولور خضر علیه السلامك
قتل ایلدیكی غلام كبی كه بعد البلوغ كفری مقدر
ایدی انكیچون علاجی كوریلوب قبل البلوغ قتل
اولندی (سؤال اولنورسه كه غلام مذكورك حقنده
كفر اوزرنه مطبوع ایدی دیو خبر وارد اولمشدر
پس هركسده استعداد ربی اولمق ممنوعدر (جواب
بودركه مطبوع اولدیغی اخبار شارعله معلوم اولدی
وكیمك دخی بالفعل كفری وانك اوزرنه ختمیله
فوتی معلوم اولور فاما مطلق قابلیتی منافی دكلدر مثلا
برسنك سیاه اولسه عادتده آینه اولماز ولكن
قدرته كوره عجز یوقدر نتكیم عناصرك صورت
آدمیه ایله مناسبتی یوغیكن نفخ روحله صورت
عنصریه دن خروج ایتدی وضلع آدمك دخی صورت
حوائیه ایله عدم مناسبتی وارایكن ید قدرت انی

فاخوری یعنی برداقجی طینی تصور ایلدیكی كبی تصویر
ایتدی وحواء صورتنه قودی وبورادن فهم اولنور
(وماخلقت الجن والانس الا لیعبدون) یعنی انس وجن
قابلیت عبادت ومعرفت اوزرینه خلق اولنمشدر زیرا اكر
بوقابلیت اولمسه مأمور ومكلف اولمزلردی ولكن هر قابلیت
قوه دن فعله خروج ایتمك مقتضای شئون ازلیه وتعینات
غیبیه اولمدیغندن اكثر انس وجن ضلال اوزرینه
قالدیلر وفی الجمله عبادت ومعرفت حصوله كلمك
(لیعبدون) مضموننی مصحح اولدی زیرا ایجاد عالمدن
مقصود اصل انسان كاملك وجودی دركه (واحد
كالف) حكمنده درپس صورتده مظاهر (اسم مضل)
زیاده ومعناده مظاهر (اسم هادی) افزوندر نتكیم كلور
(سبقت رحمتی غضبی) یعنی رحمت سابقه واسعه
مرحومك مغضوبدن زیاده لكنی اقتضا ایدر ولكن
هر رعیت دركاه سلطانه داخل ومجلس خاصه
مستأهل اولمامغله اكثر انس وجن خارج بابده
قالدیلر مع هذا (والیه ترجعون) موجبنجه آخر
مبدأ اوله واصل اولوب كشف نقاب حاصل
اولسه كركدر زیرا بالآخره شمس ضوئنی وقمر نورینی
كندیلرینه ضم ایتسه لر كركدر قال تعالی حكایة عن
هود علیه السلام (ان ربی علی صراط مستقیم) فظن

خبر اولا تسئل عن الخبر (والله هو العليم الخبير) ﴿نظم﴾
کماله ایرمکه انسانه استعداد لازمدر ❊ طریقه کبر مکه اول
کشیده زاد لازمدر ❊ بو نقش معرفت هر اوحده صورت
پذیر اولماز ❊ او نقشه معنیده برخانهٔ بهزاد لازمدر ❊
خلیفه اولمغه بومکتب عالمده طفل دل ❊ اکا علم حقایق
اوکردر استاد لازمدر ❊ سیاستگاه دهر ایچره کسلمز
عرق اماره ❊ سرنده ضرب توحید ایله ایرجلاد لازمدر ❊
اکر بستان عالمده سرسروك ایره عرشه ❊ عبودیت
مقامنده دیمه آزاد لازمدر ❊ بو کون اهل فنایه عالم
فانی ده ای حق ❊ نه شان وشهرت ونه خلق ایچنده
آد لازمدر ❊ خدا جدا ❊ قلم الهی ایله بو وجهله
مرسوم اولمش (ظاهری اولدرکه اولکیسی خاء معجمه ایله
زبان فارسیده اسماء الهیه دن واجب الوجود
معناسنه وایکنجیسی جیمله فراق ودور دیمکدرکه ترك
آیرودیر وبو ایکی کلمه نك میانده تجنیس خطی اولدیغی
ظاهردر وایکی نقطه خلوتی وجلوتی نقطه لری
کبیدر پس اصل خلوت وفرع جلوت اولدیغی کبیکه
اولکی خاء معجمه وایکنجسی جیمله در خدا دخی معجمه
ایله مقام خلوت وجدا مقام جلوتدر وبونك شرح
وبیانی بودرکه (فوقتا یکون العبد مربوبا) مقتضا سنجه
فنای کلی واستهلاك محضده که عبدك حقله حق

اولدیغی مقامدر خلوت مع الله ومقام خدایی ظهور
ایدر وبو مرتبه یه کنز مخفی دیرلرکه انده عبد ایچون
ظهور یوقدر وبوراده معیت تفهیم ایچوندر یوقسه
خلوت مع اللهك ظاهرندن اثنینیت کورینور اومقام
ایسه مقدم وحدتدر که عبدك تعین محو اولوب کالاول
وجود حق قالمقدر زیرا وجود ممکن واجبه مزاحمه
ایدەمز پس فی نفس الامر معدوم ایکن سلوك حسبیله
دخی معدومیتی مشهود اولور واعتبار زائل اولوب
انجق صورت قالورکه معتد به دکلدر وخدایی دیدیکمز
دخی بو معنایه درکه فنای عبد وبقای حقدر
والا صیرورت واستحاله محالدر بو جهتدن (یکون
العبد عبدا) جمله سنده اولان کان محضا تحقق وفنای
عبدیتی افاده در اشته بو مقام فناکه ذکر اولندی
خلوت وخدایی مقامیدر بوندنصکره مقام بقا ظهور
ایدرکه اوصاف حقله جلوت وبروزدر وبو مقامه
جمله جلوت وجدایی دیرلرکه مقام مشاهده ومقام
قاب قوسین اودنادر زیرا جدادن مراد بعد مفرط
دکلدرکه مانع رؤیتدر بلکه بعد معتدلدر زیرا بعد
مفرط مانع رؤیت اولدیغی کبی که محجوبلر حالیدر
قرب مفرط دخی مانع رؤیتدرکه اهل خلوت اولنلرك
حالیدر زیرا مقام خلوت وفناده ظاهر اولان

بذاته لذاته حقدرکه اوراده عبدك خلقندن اثر یوقدر
پس رائی مرئیده مستهلك اولیجق شهود میسر
اولماز بوجهتدن جدالق جمیله یعنی قرب متوسط وبعد
معتدل لازم کلدی تاکه مشاهده میسر اوله وبوجهتدن
جلوتی جمیله اول خلوتی اولوب دائره سن تکمیلدن صکره
جلوتی اولورکه مقام اکملیتدر پس هر خلوتی یه
لازمدرکه مقام بقایه رجوعله جلوتی صورتنه دخول
ایلیه اشته خدا وخلوتده نقطه لرك فوقانی وجدا
وجلوتده تحتانی اولدیغی تقریر مذکوردن مفهوم
اولدی یعنی خلوتی مقام اعلایه عروج ایدرکه مبتدأ
اولدر وبومرتبه اسم آخره ناظردرکه سیر عروجینك
ختمیدر نتکیم اول سیر نزولینك بدئی اعتباریله وظاهر
وجود حقه نظرله وباطن وجود خلق حسبیله اطلاق
اولنور وجلوتی جمیله اسفله نزول ایدرکه مقام
قاب قوسیندر وبو مقامده کلور (فانی قریب) یعنی
بو مقامه مقام قرب ومناجات ومشاهده دیرلرکه لذت
بو مقامده در یوقسه مقام فناده دکلدر نتکیم بالاده
(واسئلك لذة النظر) حدیثنده مرور ایتمشدر (سؤال
اولنورسه که خلوت وجلوت وخدایی وجدایی دن
قنغیسی افضلدر (جواب بودرکه جلوت وجدایی مقام
اهل دعوت وارشاددرکه مقام انبیا وکمل اولیادر

(اکرچه

اکرچه بعضیلری خلوت وخدایی مقامن اختیار ایتمشلردر
ابو یزید بسطامی کبی قدس سره زیرا مقام دعوت
مقام بلا ومحنت ومقام خلوت مقام سکون
وراحتدر نظر ایله که خلقله اختلاط وصحبت ایدنلر
نه اذیتلر چکرلر ونه شدتلر کوررلر وبومقامدن جناب
نبوت علیه الصلوة والسلام بیوررکه (ما اوذی نبی
مثل ما اوذیت) فاما مقصود نبوی نتایج اذیت وجفا
اولان تجلیات الهیه یی بیاندر زیرا ابتلا آیینۀ قلبك
سبب مزید انجلاسیدر نتکیم بوذوقدن ذائق اولنلر بیلورلر
واکا کوره قضایه راضی وبلایه صابر اولورلر
وبلکه جمیع اضافات نسبتدن فنابولوب هرحالده حقه
اجلالا واعظاما تعبد ایدرلر وعبودیتده لذت حقیقیه
بولورلر بو مقامك فوائدندندرکه بعض کبرا
بیورمشلردرکه فلك معارف دور ایتدکده حروف
منقوطۀ فوقانیه حادث اولور زیرا علوم ومعارف
درجات قرب ووصاله سببدرکه درجات جناندن
اعلادر پس فلك معارف اخلاق واحوال وکرامات
مقامیدر وقچن فلك اعمال دور ایتسه حروف منقوطۀ
تحتانیه ظهور ایدرکه حقائق ومقامات ومنازلات
مرتبه سیدر زیرا اعمال صالحه کرچه اجساد سفلیه
آثاریدر ولکن وسیلۀ حقائقدر وقچن فلك مشاهده

دور ایلسه حروف یابسه یعنی غیر منقوطهٔ حادثه
اولور وفلك مشاهده‌ده ذکر اولنان احوال
وحقائق وامثالی نسنه‌لر مفقود اولور وبو فلك
جمله اعتباراتدن مبرادر زیرا جمله‌دن اعلادر
فلك عرش مجید کبی اکرچه ارباب مشاهده دخی
اهل حقایقدر زیرا مشاهده وتجلی‌نك حکمی ایراث
علوم الهیه در خصوصا که تجلیٔ برق جمله‌یه غالبدر
(سؤال اولنورسه که بسمله تحتنده اولان باء موحده‌ندر
(جواب بودرکه رمز نقطهٔ احدیتدرکه بحسب التجلی
مظاهره نزول ایتمشدر وبو نزول اعتباریله تحتانی‌در
زیرا (ب الفدن صکره‌در تعین ذاتی اولدر انکچون
نقطه‌سی موحده‌در (وتاء مثنات) تعین ثانی صفاتی‌در
انکچون ایکی نقطه ایله معلمدر (وثاء مثلثه) تعین افعالی‌در
انکچون اوچ نقطه ایله مرسوم درالحاصل الف که
بدی عدد نقطه‌دن عبارتدرکه تعینات اسماء سبعه‌در
نقطهٔ احدیه‌یی مشتملدرکه (ن) دیدکلری بودروانك
حقیقتنده تعینی یوقدر فی الحقیقه تعین عقل اولدرکه
اول عالم ابداع در وبو تعین بحسب الاطوار مرتبهٔ
انسانه کلنجه تنزل ایتمش ومرتبهٔ انسانده تعینات
ذات وصفات وافعال غایت ونهایته یتمشدر وحروف
تهجی مشتمل اولدیغی یکرمی سکز حرف مرتبهٔ انسانه

کلنجه یکرمی سکز منزلدن عبارت وانك اسرارینه
اشارتدر وجمله‌سی اکرحرف واکر تعین کونی نقطهٔ
واحده‌یه راجعدرکه صورت مختلفه‌ده تشکل ایتمشدر
(فسبحان الله الظاهر الباطن) (فی الظاعن والقاطن)
نظم ❋ نقطه‌دن فهم اولنور جملهٔ اسرار حروف ❋
باء نور صورت اسماسی ایله رب رؤف ❋ ماعرفناك دیدی
حضرت سلطان رسل ❋ نیجه ممکن که او کنهی ایله
حق معروف ❋ ذاتی استر ایسك پرده غیبه نظرایت
بو شهادتده اودر دراو صفتله موصوف ❋ علمی
برنقطه دیدی عارف اولنلر اما ❋ قیلدی جاهللرانی بونجه
فنونیله صنوف ❋ کشفه ایر تاکه تجلی ایله انی بیله‌سن ❋
عقل قاصرله نیجه ممکن اولا آکه وقوف ❋ حبة القلب
ایله بیل نقطهٔ ذاتی حقی ❋ تنك اولور علمه زیراکه آنك
غیری ظروف ❋ تمم تم ❋ قلم الهی بو وجهیله مرسوم
اولمش ظاهر اولدی فاما معناسی زیاده خفی نسنه درکه
دکه مکاشفه ایله مشتبهدر تفصیل کلام بو درکه
انسانك مسماسی عرف عامده اوچ نسنه‌دن عبارتدرکه
بری هیکل جسمانی وبری روح حیوانی وبری روح
مدبر انسانی در پس بر کیمسه بن دیسه فی الحقیقه
بواوچ نسنه مراد اولورکه نفس ناقصه‌یه ناظر اولان
اناکه محل خطاب الهی وضبط تکلیف رحمانیدر جسد

حيوانيدنك مخدوميدر الحاصل بواوچ نسنه مساعده سيله
تكايف تام اولور زيرا روح انسانی ده تدبير وروح
حيوانی مبدأ حس وحركت وجسد مراد له اعماله
آلت اولمسه مقصوده شروع حاصل اولماز بومعنادن
(انا) ديان بالاصاله روح مدبره نسبتله وبالتبعيه روح
حيوانی وجسده اضافتله (انا) دير يعنی يالكز روح
حيوانی ويالكز جسده كوره انا ديمك كرچه تام
دكلدر فاما فی الجمله اطلاقی صحيحدر زيرا
بو ايكيسنك روح روانه زياده اتصالی واردر شول
جهتدنكه روح حيوانی روح مدبرك ثمره سی
وجسد دخی روح حيوانی نك نتيجه سيدر بومعنايه
تن جهتيله (بنم) ديمك جائز اولدی (ونتم وبنم) اطلاق
صورت اوزرينه كلدی بورادندركه عالم جمعه
كوره حقه صورت اطلاق اولنماز زيرا ذات
احديه صورتدن مبرادر فاما عالم فرقه كوره
اطلاق اولنور زيرا عالم فرق صور اسماء
وصفاتدركه اشيا وكائنات وموجوداتله تعبير
اولنور بونلر صوردر صورتلری دخی حقيقيدر
مجاز دكلدر وهر اطلاق كندی عالمنه مناسب
اولان وجه اوزرينه اولنجق خطا لازم كلمز تأمل ايله
الله تعالی اسان امامدن ﴿ سمع الله لمن حمده ﴾ دير مع هذا

(امامك)

امامك كلامی لفظ مقوله سندندر پس كلام لفظی به
بو مساغ اولنجق كلام روحانی حقنده سوز قالماز
نتكيم ﴿ واذ قال ربك للملائكة ﴾ آيتی مشتمل
اولديغی مقاوله روحله اولمغه قول واردر
پس بحسب المراتب بو اضافات فی الحقيقة حقك
تنزهنی منافی دكلدر واطلاقاتده نص قرآن
اوزرينه جاری اولميانلری رد ايتمشلردر زيرا شرع
قياسات عقليه يی ويا تأويلات سخيفه يی رد
ايچوندر بو مقامدندركه خلق ماسوايی اثبات
ونفيده درت قسم اولمشلردر اولكيسی علماء
شريعتدركه ماسوايی وجود حقه مغاير بشقه
وجودله موجوددر ديمشلردر پس بونلر اعتباراً
وحقيقة اثبات ماسوی ايدرلر ايكنجيسی عارفون
مكاشفوندر ماسوی اصلا موجود دكلدر
لا حقيقة ولا اعتباراً ديمشلردر اوچنجيسی
مشاهدون معاينوندركه ماسوی ظل حقدر ديرلر يعنی
حقيقة نفی ايدوب اعتباراً اثبات ايدرلر ودردنجيسی
محققون واجدوندركه مشاهدون كبی كرچه حقيقة
نفی واعتباراً اثبات ايدرلر فاما عين حق اولق
اوزرينه ذاهب اولورلر يوقسه حق اولمق

اوزرینه دکل فاما بو مقام مزالق اقدامندرکه
حق تعالی اشیانك صورت جهتندن عینی اولمق
لازم کلور بونك ایسه محذورات کثیره‌سی واردر
پس نه یوزدن ظلی دکلدر عینی در کشف تام
وادراك مالا کلامه محتاجدر تاکه الحاد لازم کلیه
نظر ایله شول نواته که تحت الارضده مدفون
ایکن خروج ایدوب تدریجله شجره اولور پس
شجره اولان ندر ونوات نیجه اولدی ونه صورته
کیردی واسمنی تبدیل ایلدی زیرا نوات دینلورکن
شجره دینلدی مع هذا شجره اولان عین نواتدر
وبوندن انتقال ایله که حق تعالی کندینه
کنز مخفی دیدی بناء علی هذا بو عالم خلقه ظاهر
اولدی واسماء وصفاتی ظهور بولدی پس بو
ظهوراته حق دیمك لازم کلدی زیرا خلق دیسك
غلط وخطادر شول معنادنکه مخفی اولان خلق
دکل بلکه حق ایدی بو جهتدن اکا خلق دیمك
شجره‌یه صورت نوات دکلدر بلکه غیری نسنه
در دیمك اولور بو ایسه خطادر اشته بورادن
وجود مغایر اثبات ایدنلرك سوء حاللری ظاهر
اولدی بوقوله ذاهب اولنلرك توحیدلرینك ضعفی

بیلنـدی وبلکه مشرك اولدقلری فهم اولندی قال
تعالی ﴿ ومایؤمن اکثرهم بالله الا وهم مشرکون ﴾
زیرا وجود ممکن اثبات ایتمك فی الحقیقه شرکدر
وملك وجود واحد قهارك تصرفنده‌در ووجود
مجازی فی الاصل مقهوردر وکلام انی اعتباردن
اسقاطده‌درکه سلوك صحیحه منوطدر واکا
مجاز دیمك بالاعتباردر یوقسه بالاده تقریر
اولندیغی اوزره هرنه وار ایسه صورت حقدر واسم
ظاهر تحتنده داخلدر واکا باطن یعنی حقه باطن
اطلاق اولنمق بالاعتبار وجود خلق سببیله‌در
بویله ایکن بنه اسم باطن اعتباری دکلدر بلکه
حقیقیدر زیرا کنز مخفی اولدیغی جهتندنخی
باطندر فافهم جدا وامش علی المراتب ﴿ نظم ﴾
ماسوا قیدنی قو عالم اطلاقه ایرش ❊ داری یاره دکیش
خانی قو خلاقه ایرش ❊ سیر سیارهٔ هفت ایله
بای دل برون ❊ ایله معراج فلك سبعهٔ الطباقه
ایرش ❊ عالم وآدمی بری برینه قیل سن تطبیق ❊
پای سرله حرم انفس وآفاقه ایرش ❊ کذر ایت
بو طبقات ملکوتی طورمه ❊ واردوبن کیده کیده ذروهٔ
نه طاقه ایرش ❊ حقیا عالم وحدتده کورش حقله

وار ❊ مطلب عالیٔ جان ودل مشتاقه ایرش ❊
(لیلة الثلثاء قیل لی ایاك وان تنفر) یعنی بین الناس
منفور اولمقدن حذر ایله شول جهتدن که تحریر
ایتدیکك بعض معانیٔ دقیقه‌یی عدم فهمدن ناشی
انکاره دوشرلر واول معناده سکا طعن وتشنیع جهله‌دن
ایدرلر زیرا دنیادن انتقال ایدنلر بیله طعن جهله‌دن
خلاص اولمدیلر فکیف احیا اولنلر زیرا حیاتده
اولنلر مؤاخذه‌یه اقربدر خصوصا که بو اعصارك
ارباب انکاری افراط اهلیدرکه تواتر ایله ولایتی
ثابت اولنلره سب ایدرلر وبوجهتدن روافض وشیعه
حکمنده اولورلر زیرا دلائل قطعیه ونصوص
ظاهره ایله عمل ایتمزلر مع هذا سلف صالحینی تعظیم
ایتمزلر اعتباردن ساقطلردر شول معنادن که انلر
اولاده اجداد کبیدر واجدادك حقوقی مضاعفه‌در
پس ارباب حقایق انکار ایتمك قرآنی انکار ایتمك
حکمنده‌در زیرا حقایق قرآنیه انلرك الواح صافیهٔ
قلبیه‌لرنده مثبت ومکتوبدر ولوح ایکیدر بری
لوح محفوظدرکه لوح صوریدر وبری لوح دلدرکه
لوح معنویدر وصورت معنادن مستنبطدر یعنی
برنسنه قوتده ومعناده اولمسه فعله وصورته کلمز

بورادندرکه عقل اوله قلم اعلی دینلدی زیرا نفس
کلیه‌یه منتقشه اولان علوم کونیه والهیه آنك
سقاطهٔ منقاریدر واکا فیض مقدس دیرلرکه فیض
اقدسك نتیجه‌سیدر وبو فیضدن بی بهره اولنلر
اوراق وقراطیسه نظر ایدرلر وعلومی انجق بو یازیلاندر
صانورلر اطوار حقیقت ایسه قلم ولسانه کلمز پس
بو مقوله حقایق انلره ابراز ایتمك اعناق حیواناته تعلیق
جواهر کبی اولور وبلکه فی المثل اویور یلانك
قویروغنه بصمغه بکزرکه اثارهٔ فتنه‌یه ولسع
لسان مار مثاله باعث اولور بوجهتدن (لایباع
الابل فی سوق الدجاج) وفقنجه هر نسنه کندی
بازارنده صاتیلور ونا اهله افشای حقایق اولنماز
خصوصا که تحریرا بیان لسانله تقریردن اهوندر زیرا
تحریر اولنان معانی اوراقده محفوظدرکه هرکس اکا
مطلع اولماز خصوصا که قرائت وکتابتدن بی بهره اوله
فامالسانه کلدکده شیوع وعموم واردرکه تکیم دیمشلردر
(کل سر جاوز الاثنین شاع) زیرا اثنیندن مراد
لبلردر وجائزدرکه ایکی شخص اوله پس دیمك
اولورکه انسان کندینه بر مصاحب وهمراز ایدنمك
کافیدر شویله که اکرهم مجلسی عدد قسمندن اولوب

ادنی الامر ایکی اولاجق اولورسه سری ضبط
ایده‌من آخر شیوعنه باعث اولور بوسببدندرکه کرچه
ارباب انفاسك خلفاسی بسیار اولور فاما ارالرنده
صاحب نفس بردرکه شیخك فی الحقیقه محل خطابی
ومظهر نفس ومهبط روح ومصب فیضی اودر فافهم
جدا (فانه لایهتدی الیه الخواص واهل الاختصاص)
ومشهوردرکه بعض اسرار غلیان حالده تکلم
اولنمق لازم کلسه صحرالره وقیولره سویلرلر واول
نفسك تأثیرندن بعض نباتات حاصل اولور نته‌کیم
جناب نبوت صلی الله علیه وسلم حضرت علی
کرم الله وجهه‌یه بعض اسرار الهیه افاضه ایدوب
کتمله توصیه بیوردقده حضرت علی بر وقتده زیاده
غلیانندن بی‌آرام اولوب واروب برچاهه سرفرو قیلدی
وآه ایلدی واول نفسدن برقمش بتوب برچوبان انی
اورادن قطع ایلیوب نفخ قیلدی واول قمشدن اسرار
ظهور ایلدی وبو معنی اسکندرله برندیمنه دخی بووجهله
واقع اولدی اشته بورادن (قل کل یعمل علی شاکلته)
سری ظهور بولدی یعنی اول آهك اسراریله‌نی مذکور
تکیف ایتمك جائز اولیجق نفس رحمانیدن تولد ایدن
اشیانك احوالی دخی اکا قیاس اولنه فاما غایت دقیق

نسنه‌درکه قوۀ مدرکه ایله انتقال اولنماز بلکه
کشف صریح والهام صحیحه موقوفدر واکا ساری دیرلر
تفکر ایله که نطفۀ انسان جمله اجزاء بدنیدن منعصره
اولوب علوق واقع اولدقده جنین دخی سرسریان
اوزرینه تکون ایدر انکچون یاپدر ویامادرك هیئتلری
اوزرینه تولد ایدر پس جهت مشابهت جمیع اعضادن
ترشح اولدی بو معنادندرکه عالم وآدم صورت حق
اوزرینه‌در وبو جهتدن معرفت حق معرفت نفس
اوزرینه موقوف اولدی زیرا نفس انسانله حقك
مناسبتی اولمسه ضد اولورلردی وضدله کرچه ضد متبین
اولور ظل وضح یعنی شمس کبی ولکن احدهما آخره
وسیله اولماز وبورادندرکه سید الطائفه جنید بغدادی
قدس سره بیورر (لایعرف الله الا الله) یعنی حقی انجق
حق بیلور خلق بیلمز وحق تعالی دخی انسانله بیلنور زیرا
کندی صفات کمالیه‌سنك صورتیدر وبو مرتبه‌دندرکه
حدیثده کلور (من رآنی فقط رای الحق) یعنی جناب
نبوتی چشم بصیرتله ادراك ایدن ومشاهده قیلان وانی
بیلن حقی بیلمش وکورمش اولور شویله‌که ادراك
بصر ظاهری بیله مرتبه‌سنه کوره ادراك حقدن
معدوددر وقرآنده کلور (سنریهم آیاتنا فی الآفاق

وفی انفسهم) یعنی نقدر آفاق وانفس وار ایسه جمله‌سی
دلائل قدرتدر وآیات تنزیلیه نیجه ایسه آیات تکوینیه
دخی براهین الهی‌در اشته بعض مغلوبلر بو مقامك
شهودندن متلاشی اولورلر فاما کامل انسان دعوادن
محفوظ اولمقدرکه جهت عبودیت راجحه کرکدر
پس شجره ظاهرده (انا الله) دیر آدم بیلسون که مظهر
نامدر فاما لسان مرتبه‌سی اول معنایه دال اولمق
کافیدر ومشهوردرکه دیرلر (لسان الحال انطق
من لسان المقال) الحاصل نطق لسان مرتبهٔ حالده
سلامت وانتظام ونطق لسان ظاهر قالده ابتلا
واضلال واردر وحدیثده کلور (وهل یکب الناس
علی مناخرهم الا حصائد السنتهم) یعنی آدمی خوروبی
مقدار ایدن وحفرهٔ ابتلایه القا وطرحه باعث اولان
کندی اسانیدر بو جهتدن حفظ لسانده سلامت
وجود واردر خصوصا دیمشلردرکه (هذا زمان السکوت)
﴿ نظم ﴾ آچ کوزك مرآت حق انساندر ❊ کورینان
انساندن رحماندر ❊ خلعت اسماءله ملبوس اولوب ❊
صورت درویشیده سلطاندر ❊ چونکه نفخ روح فیض
اولدی کا ❊ معنیده جسم جهانه جاندر ❊ منکره صورمه
بو سیرك لذتن ❊ یدوکی ایچدوکی انك قاندر ❊ دعوایی قو

(چون)

چون صدف خاموش اول ❊ کرچه بطنك پردر
ومرجاندر ❊ باطنه ایله بو ظاهردن سفر ❊ حقیا حقه
رجوعه آندر (بعد الانتباه وارد اولان بیت ترکیدر
﴿ بیت ﴾ ایرشدی نامهٔ لطف عظیمی رحمانك ❊ سلامی
کلدی بوکون اولغنی سلطانك (مصراع) (اول فضلنی
بیان وثانی عدلنی عیاندر) ونامه ایکی وجهله در بری
نامهٔ قرآندرکه درونی لطف عظیم الهی‌یی مشتملدر
وبری نامهٔ بشری ومژده درکه وجه خاصدن
بعض عباده رسیده در نتکیم جنتده وجه عامدن
(من الملك الحی الباقی الی العبد الحی الباقی) وبو نامهٔ
الهی وارد اولسه کرکدر ونامه مطلقا اکر ظاهر
واکر باطن فضل بابندندرکه تلطیف روح ایچوندر
انکیچون دیرلرکه (المکاتبة نصف المواصلة) وعدل غالبا
نفسه تعلق ایدرکه ابتلادر نتکیم عبارت سلطان
انی مشعردر وعدل وفضل دارنده جاریدر ولکن
دنیاده مؤمنه وکافره کوره ایکیسی دخی جمع اولنور
زیرا دنیا دار الامتزاجدر فاما آخرتده مؤمن اهل فضل
وکافر اهل عدلدر فقط شول معنادن که جنت عقوبت
وجهنم مثوبت اقتضا ایتمز ودنیاده مؤمنه عدل
کفارت ومغفرت بابندن در زیرا دنیاده هر وجهله

اهل فضل اولسه عقوبات ذنوب آخرته قالور بو جهتدن
قرآنده کلور (رب اغفرلی خطیئتی یوم الدین) یعنی
مغفرت یوم یعنی مطیع کامل تقیید اولندیغی یوم
دنیاده مؤمن مسلم دین ایله اولمدیغندندر کویا دیمکدر که
یارب کرچه دنیاده مسلم اولدق بلکه هر وجهله
مبتلا اولدق ولکن آخرتده بزی اهل عفو ومعافات
ایله زیرا مؤاخذهٔ اخرویه مؤاخذهٔ دنیویه دن اشددر
شول جهتدنکه جهنم نار کبرادرکه نار دنیانک
التمش طقوز مرتبه مضاعفیدر ودنیاده اولدقجه
معافات ومعاقبه تعاقب اوزرینه درکه مقتضای
نشئه عنصریه در زیرا طاعت وعصیان شان
انساندر ولکن آخرت دار تکلیف دکلدر پس
اوراده برکره مغفور اولان ابدی ابتلا یوزن
کورمز انکیچون مآل حالده زیاده جوف اولنورا کرچه
عارفلر یانده یوم زمان مقید دکلدر (مالک یوم الدین)
کبی زیرا دین مجازات دیمکدر دنیا ایسه فی الجمله دار
مجازاتدر والا فی المثل کیمسه نک بورنی قنامز واياغی
سورچمز و بونلرک امثالی امور غیر ملایمه واقع اولمازدی
وزمانی تقیید ایدن یعنی ماضی ومستقبل قیلان سنسن
والا بو نسب واضافات اسم دهرک مضمونده داخل

دکلدر اشته هپ سنک قیدکدر چکیلان بو قسه حق
ظاهر ونوری باهردر وبو طلسم عالم وآدم نقدر
مشکلدر که آنک فتح وفسخنه عقول ناس ایرمدی
وحیرتدن ناشی بو قدر تصرفات عقلیه واقع اولدی که
قیل وقال ایله دنیایی طولدردیلر وخیاللر ایله کتابلر تألیف
ایدوب بنم کبی زعملرنجه بیلدردیلر اشته حق بو عالمک صورتنه
خیالی مسلط ومعناسنه قلبی حواله قیلدی چونکه
خیال شعور مرتبه سیدرکه وراء پرده دن ادراکدر
انده خطا وغلط چوق واقع اولدی وچونکه قلب
مقام علم قطعی وشهود غیبیدر متعلقنده اصابت
بولدی وعلماء رسومک اعقل واعلم وازهدی مرتبهٔ
ملهمه یی تجاوز ایتمدی زیرا الهام مشاهده اقتضا ایتمز
علماء حقیقت ایسه مرتبهٔ مطمئنه یه ترقی قیلدیلر
اطمئنان سکون ایسه بعد المشاهده اولور اهل نظرک
حالی ایسه بویله دکلدر (الحاصل تجلی علمی
مرتبه سی نقدر قوتلو اولسه ینه مرتبهٔ ارشاد
دکلدر پس صوفیه دن بو مرتبه ده اولنلر ارشادسز
اولمیجق عوام علمانک حالی نیجه در قیاس اولنه
بو جهتدن فی الجمله علم وفی الجمله کشف کفایت
ایتمیوب مرتبهٔ عینه وصول لازمدر ومرتبهٔ علم مرتبهٔ

عدل مرتبهٔ عین مرتبهٔ فضلدر انکچون هر کسه میسر
اولماز قال تعالی (ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء) اکرچه
فیض حقده بخل یوقدر ولکن علت ایله معلل دکلدر
حقیقتی اسرار قدرة راجعدر که علمی خواص ناسه
مفوضدر وبو مقامدندر که اصفیا هر نعمتی عین منتدن
بیلورلر وکسبه اضافت قیلمزلر نیجه اضافت ایدرلر که
خالق مقتدر الله تعالی در واقتدار اندندر واسباب
وادواتك منشأ ومبدئی دخی اودر زیرا تجلی عامنه
منوط درپس فاعل مطلق حق وعبد محل جریان فعلدر
وبو کشف اوزرینه یورمك توحید حقیقیدر (والله
ذو الفضل العظیم والمن الجسیم ❊ نظم ❊ الهی فیض
لطفك جانمه مژده رسان ایله ❊ نسیم فضلکی باغ دله
دائم وزان ایله ❊ ایرشدر قاصد احسانك ایله نامهٔ وصلك ❊
کیدر هجری بوزم کلدر درونم شادمان ایله ❊ فقیر مفلسم
نقد حقائقده الم یوقدر ❊ بکا ذات وصفاتکدن زر
وسیمك روان ایله ❊ اوقوندی خطبهٔ عدلك بیاندی رتبهٔ
فضلك ❊ بو بولده پیروچابك عنان فضلیان ایله ❊ درون
حق بهلرزه دوشوره بیم قصر کدن ❊ دلی دار الامان
لطفك ایچره مهمان ایله (فی کل ظل راحة ❊ فی کل ضح
منحة ❊ فی کل بلوی رحمة ❊ فی کل حمی صحة) اولکیسی

دیمکدر که هر سایهده بر راحت اولدیغی کبی هر استتارده
دخی بر سکون واردر یعنی شمس تجلی دائما برق ذاتی
مقوله سندن اولسه کونش صورتی یاقدیغی کبی
اولدخی قلبی احراق ایدر وانسان اکا طاقت کتورمز
وجمله عالم سایهٔ حقدر که اسماء وصفاتك حقایق
وماهیاتی صوری اولمغله اسماء وصفات دخی انکله
مستریح اولمشدر بورادندر که اکامل ناس عالمده
ظهور طلب ایدرلر وکندیلرینه آیینه اولمغه بر صالح
مستعد استرلر زیرا خلافت الهیه ایله متصفلردر زیرا
حق تعالی کنز خفی کبیدر که کندینك کندینه ظهوریله
اکتفا ایتمیوب آیینهده دخی ظهور استدعاء ایتمشدر
وشول استادلر که دنیاده هنرلرینی غیریدن اخفا وکتم
ایدرلر سر مذکوردن بیخبرلردر ولکن سوز
مستعده کورهدر والا ناقابله تعلیم ایتمك شوره زاره
تخم افشان ایتمك کبیدر فاعمل بذلك وکلام مذکوردن
فهم اولنور که لیل ظل اولمق حسبیله محل راحت
اولدیغی کبی نتکیم الله تعالی لیلی لباس ونومی سبات
قیلمشدر لیل ذاتده قرار دخی بویلهدر یعنی انده راحت
واردر بو جهتدن ابو یزید بسطامی قدس سره عالم
بقایه دخی یعنی صفاته رد اولندقده قبول ایتمیوب

عالم فناده یعنی ذاتده قراری طلب ایلدی زیرا عالم
ذاتده راحت وعالم صفاتده محنت واردر شول
جهتدن که عالم ذات عالم تجرد وانقطاعدر لیل کبی
وعالم صفات عالم تلبس وتعلقدر نهار کبی (وایکنجیسی
دیمکدر که هر نهارده عطا ولطف ورزق واردر
زیرا الله تعالی نهاری ابتغاء فضل ایچون قیلمشدر
اکرچه حرکتده مشقت واردر ولکن فی الحرکات
برکات موجبنجه برکات ملاحظه سیله اولان حرکاتك
مشقتی مغلوب وسهولات وخفت حکمنده در وعالم
صفات حکمی دخی بویله در زیرا اصفیا وخواص
ناس ارشاد ودعوت وتبلیغ ایله مأمورلردر خامان
دهرله معالجهٔ دین ومعاملهٔ شرع ایتمکده ایسه
نه قدر کلفت واردر معلومدر ولکن بو کلفت نتایج
جیده یی مستلزم وکرامات زائده یی مؤدیدر
بوجهتدن فی الحقیقه کلفت دکلدر خصوصا که
انبیاء واولیاء امره نظر ایدرلر مأموربه اولان
نسنه یی ادا واجراده کلفت وعدم کلفته باقمزلر
بلکه خطاب الهی لذتیله مستغرق الاوقات ومستوعب
الاحوال اولورلر زیرا بونلر بالطبع اولان عباد الله در
یعنی عبد خالص مشربنده یعنی اجرتله خادم دکللردر

بوجهتدن زحمت وعدم زحمتدن بی شعورلردر
وحدیثده کلور (سید القوم خادمهم) یعنی انسانده
سر سیادت ظهور ایتدکجه خدمت دینه تعیین اولنماز
وسیادت اخلاق الهیه ایله تخلقدر حق ایسه
عباددن عوض طلبنده دکلدر وهر نه مقوله احسانی
اولورسه عین منتدندر وانلردن قرض وعوض اخذ
ایتسه بنه عبادك منفعتنه راجعدر وبالاده حدیث
قدسی مرور ایتدی که (خلقت الخلق لیربحوا علی
لا لاربح علیهم) اشته بو مقامدن فهم اولندیکه
هر کارکاه حریدهٔ حر تعیین ایلمك عکس مقولدر بوجهتدن
هر انسان صورتنده اولان قابلیری امورنده استخدام
ایتمك جائز اولماز مکرکه محل امتحانده زر خالص العیار
کبی خلوص حالی وحسن سیرتی ظاهر اوله انکیچون
دیمشلر درکه (استعمل خیر الناس) یعنی برکاره
خلقك اصلحن استعمال واستخدام ایله والا اهل خیانت
اولورسن وبو کلام کلی وقول جلی درکه تحتنده
افراد کثیره وامثلهٔ وفیره سی واردر نتکیم اولو
الابصاره روشندر وکذلك صنایع وحرف استاذلری

وقتی کلدکجه شاکردلری مأذون ایلمز لردی زیرا
دون مکتبه واران بوکون استاذ اولمز وملازمتی
مدید اولدیغی صورتده دخی اجقه تعلیم کار ایتمیه جك
طول مدت ایله قصر زمانك فرقی ندر وزاغ وزغن
تعلیم ایله طوطی اولماز وبیضه سنی تحت طاوسه
قوسك ظهور ایدنیه زاغدر وهرسنك سیاه لعل کبی
تربیه قبول ایتمز وبرولی قرق ییل برقاتره رکوب ایله اول
قاتر انسان اولماز پس بن شوقدر سال فلان دائره ده
یعنی خانقاه شیخی سپوردم چاروبکش اولدم دیمك کلام
باطلدر مکرکه دعواسنه بینه سی مطابق اوله بوصورتده
دعوی تحدیث نعمته محمولدر فاعرف (کذلك مریده
اثر خلافت ظهور ایتدکجه نه وجهله استخلاف
اولنور والاضلال ناس لازم کلور وخلیفه نك دخی
مرکز حقده قراری اولماز زیرا فی الاصل اهل تمکین
دکلدر انکچون یدی اسماله طقوز فلکه چیقدقدن
صکره مرتبهٔ طبیعته ساقط وآخر طریقده مرتد اولور
اشته فی الجمله عوامدن معدود اولنلرك حاللری بودر
وارقیاس ایله که امیلرك حالی نیجه اوله نتکیم
تکثیر سواد ایچون عالم وامی دعوای مشیخته مبتلا
اولمشلردر فاما بریسنك دخی حقیقة الحالدن خبری یوقدر

وبو مقامك مزید تفصیله احتیاجی واردر ولکن
بشقه کتاب اولمغه موقوفدر کتاب دخی بر حمل بعیر
اولمق کرکدرکه باعث انشراح اوله جق قدر تفصیل
اولنه وآدمیتدن واسماء ومسمادن سوز تحریر قلنه
(نظر ایله که بر الله وبر مظهردر وفرد واحد اولان
اللهك جل جلاله بیك بر اسمی واردرکه حقائقنه
نهایت یوقدر واوچیوز التمش بیك عالم سیرانی واردر
پس بر مظهرکه حقائقدن بی خبر وسیرا کوان
ووجودن بی بهره اوله نوجهله خلیفهٔ حق اولور
وظلمت نیجه نور مرتبه سن بولور وآیینهٔ قمر مجلی اولمسه
خلافت شمس ندن کلور (رحم الله امرا عرف قدره
ولم یتعد طوره) واوچنجیسی دیمکدرکه هر بلا بر رحمت
خاصه یی مشتملدر یعنی الله تعالی ذاتنی رحمن ورحیم
صفتیله وصف ایلمشدر و(سبقت رحمتی غضبی) دیو
اشارت قلمشدر بو سببدن بلا انك جانبندن بلاسبب دکلدر
بلکه مبتلانك استعدادی حسبیله ابلا ایدر وبلا
هر چند طبعاً امر مکروه ایسه ده فی نفس الامر
محبوبدرکه صابر اولنلره اثر جلیله سی وعاقبت حمیده سی
واردر بو جهتدندرکه ابتلای خواص سائرلردن

زياده‌در زيرا كمال رحمته استعدادلرى زياده ور حمتدن
مراد هركسك حالنه كوره تجلى وحسن معامله‌در
پس رحمتدن قاچق اولمجق سببدن فرار ايتمك دخى
اولماز اكرچه عافيت مطلوبدر يعنى الله تعاليدن
مطلوب اولان عافيتدر بلاء دكل زيرا بلا تحملى حقه
اولمجق آسان اولور والا طالب بلا اولان بار كران
التنده قالور نتكيم سمنون محب مقام نازىده طلبكار
بلا اولمجق عسر بوله مبتلا اولوب عدم طاقتندن
ناشى آه وفرياد ايتدى وحدنى بيلدى وحقدن ارتفاعنى
طلب ايلدى ومجاب اولدى (اللهم انا نسئلك العفو
والعافية والمعافات فى الدين والدنيا والآخرة) نظرايله
قصهٔ سمنونه كه طلب ابتلا منهى اولديغى جهتدن
ارتكاب منهى ابتلاسنه سبب اولدى تاكه بر دخى او مقوله
نسنه‌يه جرأت واقع اولميه پس قصور سمنون طرفندن
واقع اولدى وحق مبتلانك ابتلا سنده رايحهٔ ظلم
اولمدى زيرا حق تعالى خلاقدر وابتلا رفع درجات
ايچون اولديغى صورتده عندالله وقت معينى واردر اول
وقت ايسه عبده كوره مجهولدر پس حكم وقت
اولان امرى قويوب او مقوله مأمور اولمديغى نسنه‌لره

(اشتغال)

اشتغال ايتمك اسراف وقت ونفس الامرده جهالتدر
بوجهتدن عبده لازم اولان مولايه عبوديت محضه‌ده
اولمقدر تاكه حق مرادى اولديغى وقتده رحمتنى
تنزيل ايليه شويله كه اكر رحمتى صورت محبوبه‌ده
ايسه شكر ايليه واكر صورت مكروهه‌ده ايسه حمد
ايليه زيرا نعمت وبلانك هر برى متعلق حمد اولور
فاما شكرك متعلقى انجق نعمتدر بو معنادن ايچون
بلا ومصيبت حالنده يارب شكر سندن كلنه ديمك
خطادر نتكيم عوام ناس مبتلادر زيرا شكر بلا
مزيد بلايه مستدعيدر كما قال تعالى (لئن شكرتم
لازيدنكم) حمد ايسه بويله دكلدر بلكه حمد اظهار
كماله دائردر وهر نسنه كه عالم عينده واقع اولور
كمال الهيدندر ظاهرده نقصان ايسه ده زيرا نقصان
اول نسنه‌نك عينه راجعدر وانى اول وجهله
خلق ايتمك دخى حقك كمالندندر (فافهم جدا
(دردنجيسى ديمكدركه هر پرهيزده صحت
وجود واردر نتكيم كلور (البطنة رأس كل داء
والحمية رأس كل دواء) بوجهتدن مرتبهٔ طبيعتى
غداء معتدل ايله تعديل ايتمكدر زيرا اكثار واقلالك

هر بری مضردر انکچون تن پرور اولنلر مشاهدهٔ
غیوبدن محجوبلردر ورهبانیت طریقنده بولنانلر
دخی خیالات وهذیاناتدن خالی دکللردر زیرا یبوست
دماغ اومقوله نسنه‌لره مؤدیدر (وبر نسنه‌ده خواص
مضره اولسه حلال ایسه دخی مضرتندن
فرار ایتملیدر زیرا احتمالدرکه تغییر طبیعت ایده
خصوصاکه اوحال ایله طبیعت ثانیه تکون ایدوب
یول قریب ایکن بعید اولمغه سبب اولور طبیعت ایسه
اول البابدرکه شرعله اورادن دخولدن صکره
طریقتله دخی نفسه واخلاقله قلبه ومعرفتله روحه
وقطع علاقهٔ ماسوی قلمغله سره دخول میسر اولور
پس اجتناب ظاهر اجتناب باطنه مؤدی اولوب مقصود
حصوله کلور بو وجهدن اجتناب اکتساب اوزرینه
تقدیم اولندی الحاصل دعوای عمل سلوکدن
مقدمدر زیرا تخلیه بایندر خاء معجمه ایله که انسانک
قلبی ایسه اول امردن تعلقه ظرفدر اکر کشی ظرفنی
بوتعلقدن تفریغ ایدرسه فیض حقله مشحون اولور
زیرا حق وخلق بر یرده صغمز بوسببدن کلورکه
(ما جعل الله لرجل من قلبین فی جوفه) یعنی جوف

انسانده قلب بردرکه انجق تعلق حقه صالحدر
زیرا مسکن سر الهی اولمق اوزره خلق اولنمشدر
اکرچه اکثر ناس تغییر وضع ایدوب قلبی تعلق خالقه
ظرف قلمشلردر وانلرک قلبلری خلقه تعلق ایتمکدن
فی نفس الامر قلب تعلق خلق ایچون اولمامق اقتضا ایتمز
تنکیم انس وجن عبادت ایچون مخلوقدر فاما اکثری
عابد دکلدر بوصورتده ظالم اولمش اولورلر زیرا عبادت
حق موضعنه عبادت غیر وضع ایتمشلردر (بعد ذا
حلال مضردن پرهیز لازم کلیجک مباح ومکروهدن
بطریق الاولی در (واکثر ناسک حجابی حجاب طبیعتدر
وصدر اولده حجاب طبیعت رقیق ایدی زیرا اکثریا
غدالری لبن وخرما ونباتات ایدیکه لحوم ودسوم
اکل ایتمک نادر اولوردی ومجیء شرعله بوحجاب ارق
اولدی زیرا اصحاب رضی الله تعالی عنهم غداء لطیف
طیب ایله تلطیف طبیعت وتربیهٔ مزاج ایلرلردی
اغذیهٔ مختلفه والوان نعمت صکره حادث اولدی
وبوحده بالغ اولدیکه محرمات بیله حلالاته الحاق
اولندی واختلال طبایع وفقدان اسبابدن سلوک دخی
کباب اولدی وخلق عالم تقلیدده قالدیلر واعتقادات

واعمال مشوش اولوب شمس مغربندن طلوع ایلدی
وحیوانیت انسانیته غلبه قیلدی وحال خیال ایله حال قلب
بیلنمدی قالدی واسبان وخران بری برندن غیرممتاز اولدی
اشته حکم آخر الزمان بودر ﴿ نظم ﴾ خارتن ایچره
کوکل بر کولدر ❊ نم فیض ایله چهرسین کولدر ❊
بر نفس ال بر اهل دادنکیم ❊ کلشـن فیض ایچنده
بلبلدر ❊ اولمه تن پرور اشبو عالمده ❊ کوله بقماز
شوکیم عقل کلدر ❊ کرچه طبعك مطیه‌در بویوله ❊
همتك لیك اوزکه دلدلـدر ❊ بزم خاص حقه
ایتدکسـه دخول ❊ جام فیض آل الله کیم خوش
ملدر ❊ چهرهٔ معرفته هر نقطه‌ك ❊ حقیا همچو
حب فلفدر ﴿ باقدم انك چوق رونـه ❊ آشـفته
حال اولدم بنـه ❊ اولدم بکا بن آینـه ❊ بلدم
کونی وآبی نه ﴾ بو درت مصراع لیلهٔ اربعه‌ده بعد
العشاء لایح اولدی معناسی دیمکدرکه چونکـه
مشهد حسن ده جمال حقه نظر ایلدم حسـن بارع
وجمال فائقندن آشـفته حال وشـوریده وشـیدا
اولدم واول هنکام مطالعه‌ده بن بکا آینه ایدم یعنی

جهت امکانم صـورت وجوبه آینـه وار اولدی
وبن فیض حق کوردم دیدیکم بن بنی کورمکدر نتکیم
دیمشلردرکه (من رأی امر الحق فقد رأی نفسه) یعنی
نفسنی امر حق ایله بیلمك حق بیلمکدر پس نفسنی راه حقده
کورمك دخی حقی کورمکدر زیرا نفس امر حقدر وکنز
مخفی بومنظرده ظاهر اولمشـدر واراده غیر اولمیجق
رؤیتـدن مراد کندی کندنی رؤیت اولور ولکن
کندی کندنی رؤیتك معناسی اولمیجق ظـاهر
ومظهر اعتبـار اولدیکه ظـاهر کویا کونش
ومظهر آی‌در پس قمرك تعین مخصوصی اولمقدن انك
نوری نور شمس اولمامق لازم کلمز ولکن نور شمس
انك دائرهٔ تعینی قدر متعین اولمشـدر زیرا جرم
شمس فی الحقیقـه جرم قمردن اوسـع وازیده‌در
واصلنده جرم قمرده اولان نور جرم شمسـده اولان
نورقدر ولکن جنـاح جبریل علیه السـلام ایله
مسح اولنـدی زیرا جبریل که ملك رحماندر عالم
ومعلوم اراسنده حجابدر وحجاب اثنینیت اقتضا ایدرکه
رؤیت ومشاهده اکا دائردر بوجهتـدن بو عالم
حقه پرده کبی اولدیکه کمالی وراء پرده‌دن مشاهده

اولنور زیرا اکر بی پرده ظهور ایتسه عالم محترق وآدم
عدم اصلیه ملحق اولوب خلقتدن مقصود حاصل
اولمزدی پس حق من وجه ظاهر ومن وجه محتجبدر
وظهوری اعتباریله اکمال ظهوری کندی ظهورینه
پرده اولمشدر حوته بحر پر اولدیغی کبی زیرا عین
آبده ظهور ایتمکله آب اکا پرده اولور اکرچه آخرله
متعین در یعنی حوتك تعینی بشقه وآبك بشقه‌در
ولکن آب حوتك کوزینه کیرمکله قرب مفرطدن ناشی
مطلوبی اولان نسنه کوزینه کورنمدی اکرچه مطلوب
دخی کندیدر زیرا اصلده صودن مخلوق وصوده
حاصلدر فافهم جدا (ولیس وراء عبادان قریة وهذا
کلام صدق بلا فریة ولیس لاحد فیه مریة) ای
مؤمن امر رؤیتك زیاده صعوبتندن ناشی محجوب
اولنلر امور اعتقادیه‌دن دکلدر دیو کوزدن وکوکلدن
چیقارمشلر وباشدن صاومشلردر فاما ارباب کشف
عندنده (کوزلویه کیزلی یوق) مثلی صادقدر وبو مبحثك
برمقدار تفصیلی کتاب النجات نام اثریمزده در
وبعض کبار بوبابده کندی مذهبی نه ایدوکن
تصریح ایتمیوب تألیفاتنده کلماتندن مفهوم اولان

معنایه حواله ایلمشدر وکتب کلامیه‌ده بحث
معراجده صحیح اولان عین قلبله کورمکدر دیمشلردر
وشیخ وسندم سیدالاقطاب فضلی الهی قدس سره
طلبهٔ علومه شرح عقائد تعلیم ایدرکن اصح اولان
عین رأس ایله کورمکدر دیو بیوردقلری الی الآن
یادمده کوشمده‌در ولکن کلاملرینك بشقه محملی
واردرکه ارباب تجلی واصحاب ذوقه معلومدر
وبو فقیرك کلماتنده نیجه کره رمز اولنمشدر الحاصل الله
تعالی ذات بحث اولدیغی صورتده دخی دنیاده حسله
مرئی ومخصوص اولمقدن منزهدر وجناب نبوتك انی
رؤیتی دخی مقام ملکوتده واقع اولمغله رؤیت حسیه‌دن
خارجدر اکرچه بصر سر ایله‌در زیرا اوراده مراد
سر سردرکه صورتله تمثل ایتمشدر (فاعرف فانه مقام
الحیرة ولاحیرة ان کنت من اهل الغیرة ❊(نظم)❊ الهی دیده
جانم شهودکله منور قیل ❊ دلم آیینه‌سنی آشنای روی
انور قیل ❊ بنی بی قدر وقیمت ایلین خاك سیاهمدر ❊ بنی لطف
ایله اکسیر نظرله صورت زر قیل * ایدوب حبس قفس
مرغ دله جکدرمه هجرانی ❊ هوای وصلکه پرواز
عشق وشوقی شهپر قیل ❊ هواداری مهر رویك ایله

ذره وار اولدم * وجودم ذره سن اشراق نورك ايله ازهر
قيل * نه برفرقده ساكن نه بحر جمده غرق آب * بنی جمع
الجمعده مجمع البحرينه مظهر قيل ❊ الهی پايهٔ عرش
جلال ذات حقيچو * سرحق به قوللق رسمنی تاج مجوهر
قيل (ای سالك آگاه وای حقه نظرگاه ❊ چونكه مقام
كشفده روية الله غاية الغايات ونهاية السعاداتدركه
انك فوقنده برمطلب اعلی ومقصد اقصی اولماز وعاشقك
نظرنده اكا هيچ بدل بولنماز زيرا كشف جالده رضا
تام وخوشنودئ مالا كلام واردر پس عجب دكلدركه
بو كنز مخفی نام اتر جليلك ظهورات ورموزی بحث
تجليده تمام اوله ومقام نظر ومشاهده ده غايت بوله
عجب كنز مخفی باغيدركه بوآنه كلنجه آنده بويله قلم
اورلمش وشاخسار حقايقنده بومرتبه ده ميوهٔ شيرين
كورلمامش در كرچه برذائق بقدر الذوق يوجاشنيدن
حصه مند اولمش وكام دلنده حلاوت معنی وذوق
وجدان بولمشدر فاما قصب السكر كبی قلمدن تقاطر
فيض ايتمك دخی نه اختصاص حق ونه سرپاك
مطلقدر بناء علی هذا مزيد نعمته مزيد شكر لازم
واعتراف وثنا اكا ملازم اولدی ولكن قنغی زبانله

(عهدهٔ)

عهدهٔ شكردن بيرون اولمق متصور وقنغی ادا ايله
حقنی ادا ايتمك ميسر اولوركه ظاهر وباطن عجز
وقصور مالامال وصورت ومعنی ضعف وانكساردن
ناشی بلوغ غايتدن منقطع الاما آلدر ❊ نظم ❊ كيف
احصی ثناء سلطان وانا الفانی وهو الباق ❊ وانا العبد
مقيم العتبة هو مولای وهو خلاق ❊ قال الله سبحانه
(وان تعدوا نعمة الله لاتحصوها) وقال (واسبغ عليكم
نعمه ظاهرة وباطنة ❊ نظم ❊ منت الله عظيم
الشانه ❊ حمد بسيار اوروب منانه ❊ منعم بی نهايه در
تحقيق ❊ هم اودر مدحت وثنايه حقيق ❊
چيقاروب كنزدن اظهار ايتدی ❊ ظلمت ليلمز نهار
ايتدی ❊ ايلمز الدی اوقادر مولی ❊ صوندی قدرتله
علم اعلی ❊ نوندن ظاهر اولوب بونجه شؤن ❊ قيلدی
برنقطه دن هزار شؤن ❊ اقدی اوح اوستنه بونچه
دريا ❊ اكا دريا ديمزمی دل دريا ❊ قطره ايچره
بحار اولدی نهان ❊ طولدی اول فيضله جميع جهان ❊
فيضيدر عالمك قوامی بوكون ❊ هم اودر باعث دوامی
بوكون ❊ حقيا حقه هزاران ثنا ❊ ويردی فيضيله
بوفقيره غنا ❊ روح پاك رسوله صد صلوات ❊

اوله اندر خلوات وجلوات ۞ آل واصحابنه هزار
سلام ۞ ایلرز قدمزی انلره لام ۞
بعد ذا بوکتاب جلیل مدینۀ اسکدارده شهر
ربیع الآخرك یکرمی دردنجی آخر یوم
اربعاده شیرازه بند تکمیل اواوب تاریخ
سالی بوقطعه‌یه حواله اولدی

﴿ قطعه ﴾

(مستفعلاتن)

۞ اشبو کتابك اسراری جانا ۞
۞ اولدی معارف اهلنه مکفی ۞
۞ تاریخ سالن دیدی بوحق ۞
۞ طولدی کوهرله بوکنز مخفی ۞

١١٤٠

(درونی)

﴿ اصول حدیث ﴾

﴿ محمود اسعد ﴾

﴿ ازمیر بدایت محکمه‌سی رئیس اولی ومکتب
اعدادی علوم طبیعیه معلمی ﴾